

వ ర తి ది న ము వ ర క టి ం ప ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

చెన్న పట్టణము 1928-వ నం॥ ఫి బ్ర వరి నెల 23-వ తేది గురువారము

No. 273

ంపుటము ౧౫

శ్రీ ప్రభ వహామనంవత్సర ఫాల్గుణమాస శుద్ధ ద్వితీయ.

నంచిక ౨౭౩

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిముందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొవ్వుల మాన్యును, వాయు పోట్ల
బావును, పార్శ్వపునొవ్వుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల చూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొవ్వులకు నంజీవివంటిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0

డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మృదానూ
రేక

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ప్రిన్స్ టన్
టూరింగు కార్

రు. 7770

Vauxhall

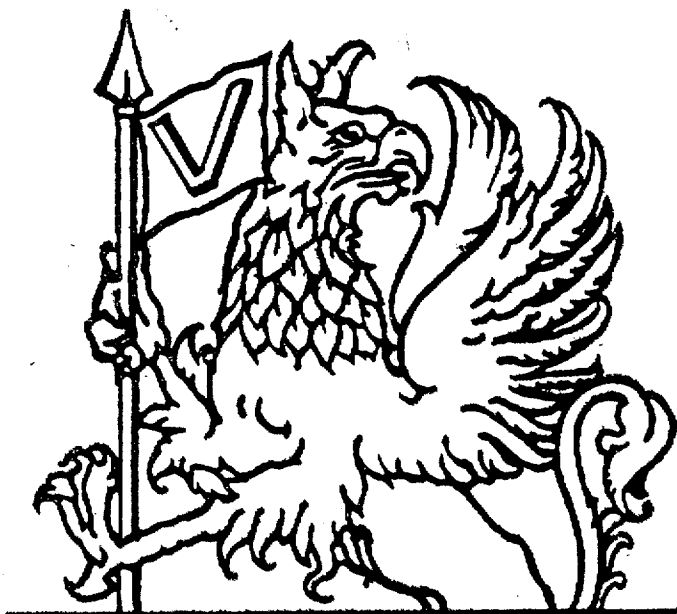
THE CAR SUPEREXCELLENT

బెడ్ ఫోర్డు

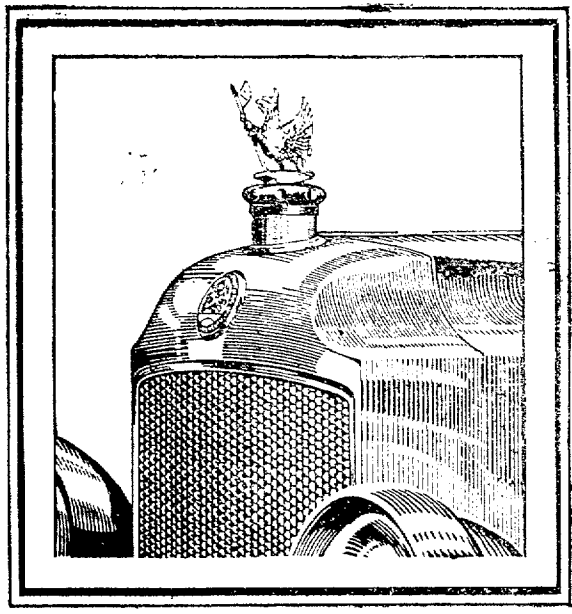
లిమోసెను

రు. 8800

మోటారుకారు మీకొనర్పగల సదుపాయములు చాలగలవు.
వాక్స్ హాల్ అన్ని టిని చక్కగా అమర్చును.

అందువలననే అది సమమైన
తూకము గలదని చెప్పవచ్చును.
మీరుగాని, మీమోటారిస్తుగాని
కోరదగిన వన్నియును రి.సిలన్ డర్
గల సూపర్ యెక్స్ నలంటు ఏరోడ్డు
మోడల్ నైన ప్రయాణముచేయున
ప్పుడు, చప్పుకు కలుగకుండగను,
కదః కుండగను, ఇంటిలో కూర్చుని
నిమాదిరిగా నుండును. బ్రేకులను
ఆక్సిల్ లేటరును కంట్రోల్ తగిన
సదుత్తరమిచ్చును కడుజాగ్రత్తగా
నుండవలసరము లేకుండగనే నడు
పుటకు వీలగును. బ్రిటిష్ కోచ్
వర్క్సు నందు సాధ్యమగునంతవర్క్సు

ఎక్కువ డిన్నర్ లిస్టులము కుమారుడ గొంపోవునట్లు గాను, సుఖముగా నుండునట్లుమర్చబడెను.

ఈ కారుయొక్క విశేషములైన గుణాతిశయములను కనుకూలమగునట్లు, ఎప్పుడైనను వచ్చి గాంచుటవకాశమివ్వ సంసిద్ధులము.

G. H. BOOLEY & Co.,
BANGALORE.

SIMPSON & Co, Ltd.,
MADRAS and
OOTACAMUND.

T. STANES & Co., Ltd.,
COIMBATORE.

జార్జి సార్వభౌముడు చట్టబను (తాగనని లండనులో)
జరుగుచున్న పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమున ఇండియను ప్రదర్శన
మునకు అధికారియగు చరి దాగాలో టెలిగ్రఫీ.

నిదియు ప్రాసీద్యుకొన నచరావిద్దు ధారవ అప్రపంచ
విల్లును పరిశీలింప వెలయు కదిటి నియమింపబడెను. అంతటికి
నగు శ్రుతిజినమునకుడు ఆత్మరూపుడైనవాడను. శ్రుతినినయు
శ్లోకమునైవ భక్తియు సర్వు సలి వివరు. (అ. ప్ర.)

హారతాళ విచారణసంఘము

హారతాళ విచారణసంఘము 8 గంటలకు మహాజన సభా మంజురమున సమావేశమై శ్రీయుత పి. యల్. శాస్త్రిగారి హాజరును విధి. వారిని ప్రభుత్వమున తిలకు పుట్టుకునం గల సైనికుల కమిషనును బహిష్కరింపవలెననియు, బహిష్కరింపకుండవలెననియు జరుపబడిన సభలనుగూర్చి కొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు ఇచ్చి గాంధీగారి మూలమున మహాజన మొసంగిరి. బహిష్కరణ సభలను సభ్యులూరిగాన ప్రసంగించుచు మహాజనం దిట్టిసంగర్భమున కమిషను బహిష్కరింపవలెననియు మాడవలెననియు చెప్పుచును ప్రభుత్వము కలిగించుట చాల చోర్యముగానున్నదనియు, బహిష్కరణవలన ప్రభుత్వము హానిచూచుకొక పాతము చేర్చవలెననియు చెప్పిరి. ఇదియు విధానమును విచారించుచు భారతీయ జైల్లముక్కలగాని ఒకరినిని కూ పించి జైల్లమున మాటలు గావు. కాంగ్రెసు పథకం దే విధమున ఆల్లరులును జరిగియుండలేదు.

శాస్త్రిగారు తరువాత 29 తేదీన జరిగిన ఆల్లరులనుగూర్చి విపులముగ జైల్లము 25 గురు తుంటులు కర్రలను చేతబూని ప్రజలను ధిక్కరించిరి నూరుమొదలు చెడునందలకుక్కనగాని ప్రజలను గాయము తగిలియుండవలెను. తుంటులు రాక్షసులు యని పించెడి భూరకృత్యముల వాచరించిరి. పోలీసువారిని కేసుమాడ లేదుగాని ప్రక్కనే పోలీసువారు కలసిని వామితులు కొందరు తరువాత జైల్లము. శ్రీయుత సభ్యులూరి గారిమీదను, మామూలు హుస్సేనుగూర్చి మిద కావలెనని దౌర్జన్యము చూపబడెను. తుంటుల లండరు మహుడియులు, త్రాగియుండిరిని నాకు తెలిసెను. వారింటిని తనకునులేదు. 15 మంది వారింటిరులు ఆరేతిన వారుండినచో ఇంత ఆల్లరి జరిగియుండేదేకాదు. బహిష్కరణ సంఘమువారు సభను ఆపుటకు వారింటిరులను నియమించి యుండలేదు. బహిష్కరణ సంఘసభ్యులైనవారు సభనుండి పారిపోయినట్లు నేనెకగను. ఈ తుంటులు ఘోరము 25 మంది యుండరు. వారలను బహిష్కరణసభ్యులవారు నియమించి యుండరు. భూమిగారు ఆ తుంటులతో ఉత్సాహ జేయుచు ప్రైక్రాప్తు కోర్టు మీదుగా పోయెనని వింటిని. నాయకులను హారతాళ దినమునందు గృహములనుండి బహిష్కరింపవలెనని తప్పని గ్రహించిరి. గొప్ప నాయకులు ప్రైక్రాప్తు శాంతి సెక్షన్లందరిని తలచిరి.

హిందూ మోక్షములందు 8 వ తేదీన జరిగిన ఆల్లరులను విఫలముగ జైల్లము ఆసందర్భములో తా మచటికిపోయి శాంతి కలకొల్పియెడల గొప్ప ప్రమాదము సంభవించి యుండునని శాస్త్రిగారు చెప్పిరి. ఇంతటితో విచారణసంఘమువారు భాజనమునకు లేచిరి.

మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు మరల కమిటీవారు సమావేశమై శ్రీయుత పి. యల్. మధురంగ మొదలియారగారి సాక్ష్యమును వైకొనిరి.

మధురంగ మొదలియారగారు ప్రజలపార్టీ నిసురించి వార్తాపత్రికలయందు నలివి యున్నామని చెప్పిరి.

కేసు 29 తేదీన విచారణసంఘము హాజరైరి. యాకూరువలసేనుగూర్చి అధ్యక్షుల వహించియుండిరి. నేను సభకు వచ్చునకి అధ్యక్షులు నమాజు జేయుటకై బోయి ఉండిరి. తుంటులు వారిమీద ఇనుక మొదలగునవి జల్లుయండిరి. వారిదృష్టి ఆంతయు ఉత్సాహపడెడిక వైసనే యుండెను. తుంటులు కర్రలను గిరించియుండిరి. కొందరికెద్ద కత్తులను గలవు. సభయందు కొందరువారింటిల్ల కలకలాని వారు నిరాయాధులు. ఇట్టిదౌర్జన్యము జరుపబడునని కలనైక దలవలేదు. సాధారణ పోలీసువారు కొద్దుమీద గారు. నైపును కమిషను కు ప్యాగరిమియ్యగని జరిపిన సభాసంతరము ఘోరము 230 మంది ప్రైక్రాప్తు కోర్టుమీద ఉంచెను బోవుట గాంచిరి. గారు బోవుచు కాంగ్రెసువారలను చూచినాడు " 8 వ తేదీన సావులు మూసినవారిని చంపుచు" మని కేకలు నేయుచు బోయిరి. వారలను చెరవెట్టి పోలీసునా రితులను చెబ్బుచుండిరి.

హారతాళదినము

కాంగ్రెసు సభ్యులును, వారింటిరులను హారతాళదిన మందు వైకొనినా సవరణములేదు. నేను బహిష్కరణసభలకు హాజరైతిని. నేనుగూర్చు 8 వ తేదీయందు హారతాళమును జరిగి ప్రజలెప్పుడు వైకొని రాకూడవని హెచ్చరించి సావులు మూసినవారిని హెచ్చరించుటగాక ఎవరిని ఎట్టి సందర్భములను దౌర్జన్యముచే మూయుదుటకు ఎవరును ప్రయత్నముచూడకు లేటల్లెము తేసితిని. కాని దురదృష్టవశా

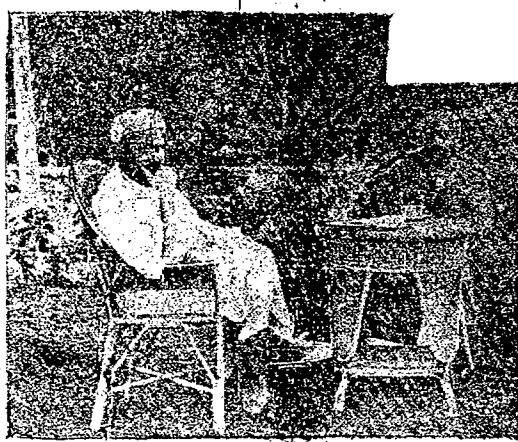
తుచే కొందరు వైకొనినవచ్చిరి. వీరిలో అనేకమంది బహిష్కరణసభ పార్టీ వారిచే ప్రాత్యక్షింపబడి వైకొని వచ్చిరి. కనుక కాంగ్రెసు నాయకులు వైకొని వచ్చినను ఏమియు ప్రయోజనము లేకుండెడిది.

8 వ తేదీ సాయంత్రము మైలాపూరునందు బ్రాహ్మణేతరలమీద దౌర్జన్యము గానింపబడెను. ఒక న్యాయవాది గృహములోనికిని మాయవరం శాస్త్రిగారి హోటలులోనికిని తుంటులు ప్రవేశించి ద్వంసముచేసిరి.

పోలీసువారి విధి

ఒక పోలీసు ఉద్యోగి, ఒక కోవివానిని సమీపించి వానిని 8 వ తేదీ ఉదయమున 10 మంది మనుష్యులను ఎక్కించుకొనిపోయి, మనిషి ఒకటికి 12 ఆకాల మరున ఇచ్చెదరని చెప్పియుండిరి. ఆకోవివాదు నాతోకెప్పెను. ఈ 10 మంది మనుష్యులను 8 వ తేదీ ఉదయము పోలీసు కమిషనరు గారి ఆఫీసునందుం డవలెనట. ఇంతకంటె తనకేమియు తెలియదని ఆకోవివాదు నాతోకెప్పెను. సాధ్యమైనచో వానినిగూడ మియెదుట సాక్ష్యపిప్పించెదను.

ఈ ఆల్లరులు కొందరిచే జరిపించబడెనని నా దృఢ నమ్మకము. హారతాళము జరుగకూడదనవచ్చె యుండవచ్చును. పోలీసువారు తమ విధి చేయవలసివచ్చినప్పుడు వెనుదిరిగి రని నిశ్చయముగ జెప్పగలముగాని వారు చేయించిరిని చెప్పకలము.

రిఫ్ నాయకుని ప్రవాసశిక్ష

మొరార్జీ దేశమునందు ప్రాంచి స్పెయిను వారి అధికారమును ఎదుర్కొనిన రిఫ్ నాయకుడగు అబ్దుల్ కరీముగారు గెడ్డమున చేయివైచికొని రియూనియను అనుద్విషమునందు (ఆఫ్రికా పశ్చిమ తీరమున) ప్రవాసశిక్ష ననుభవించుచున్నారు.

హారతాళ విచారణ సంఘమువారు మంగళవారము మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు మహాజనసభ హాజరంతు సమావేశమై శ్రీయుత పి. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, పి. యం. కందస్వామిచెట్టిగార్లు సాక్ష్యములను వైకొనిరి. ప్రభుత్వమున ఒకయునకుడు ఈ బహిష్కరణసభ్యులను గూర్చియు, 8 వ తేదీన జరిగిన విషయములనుగూర్చియు తనకు తెలిసినంతవరకు సంఘమునందు జెప్పెను.

తదుపరి శ్రీయుత పి. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, (కృద్ధాభ్యుదయ ఉపాధ్యాయుడనిక రాజీనామా నిచ్చినవారు) సాక్ష్యము నిచ్చిరి. తా మితిగట్టి అనగా జనవరి 22, 29 తేదీయందు జరిగిన సమావేశములకు హాజరకాలేదనియు, ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీన హారతాళమునకు 8-15 వరకు నిల్వకడలేదనియు జెప్పిరి. " నా కుమారుడు హెచ్చరింపబడు న్యాయవాదిగానుండుటచే వానిని జామటుక్త నేను నా స్నేహితు లికవులను 8-15 గంటలకు ఇంటివద్ద బయలుదేరి రైలునెక్కి ఘర్షణ ప్రేమవద్ద దిగిరి. పారిసు కార్మికవద్ద ఒక చిన్న గుంపుకు గాంచిరిమిగాని కేరమియులేదు. నా కుమారుడు అది వరకే ఎచ్చటికో పోయి నా డనలేలి యుట చే మే ముండు రమునీ విచారించునకు వెళ్లుటకై వెళుమైతిమి. ఘర్షణ నెట్లు జరిగి యొక్క గేటునకు కొంచెము ఇవరలుగా 50, 60 మంది గల ఒక గుంపుకు కొద్దునకు తూర్పువైపున గాంచిరి. ఒక ఆంగ్లేయుడు ఆసయమున మోటారుమీద బోవుచుండగా నీ సమాహములోనుండి కాకమీద రాజురువబడెను. ఆ ఆంగ్లేయుడు వెకిపోవాలక ఘర్షణలోకి బోయి ప్రాణములను రక్షించుకొనెను ఆసమయమున హెచ్చరిక నైతిమిద బోవుచున్న పెద్దమనుష్యునిమీదను రాజురువబడుటచే అరిగెను.

మరలిపోయెను. ఈ దోష ప్రమాదకరమైనదని మేము కోర్టుకు వదిలి సమద్రపుటాడ్డుమీదగ బోయి సెనెటు హాజరువద్ద మరల కోర్టునెక్కితిమి. మాకంటె కొంచెముముందు కడ్డ రువస్త్రములను ధరించిన ఒక యువకుడు పోవుచుండెను. అప్పుట 70 మొదలు వందవరకు పిల్లలు 7, 8 యువకుల నాయకత్వము క్రింద నా ఖర్చునస్త్రములను ధరించిన యువకునిమీద రాజురువద్ద కర్రలతో కొట్ట వారంభించిరి. ఆంధ్రుల కోందగ మామిడికి రాబోవుచుండగా మేము ఇదిగ్రహించి సెనెటుహాజరులోనికి తప్పించుకొని పోతిమి. పోలీసు సార్వెంటును కొందరు పోలీసులును ఈ ఘోరకృత్యము జరుగుచున్న ప్రదేశమునకు 100 గజములదూరముననే గలకు వారు చూచియేయుండవచ్చునుగాని మేము మాడగలిగినంతవరకు యేనిధమున దృశ్యము తీసికొనియుండలేదు. తరువాత మేము విచారించుచు హాజరై ప్రజలెప్పుడో తోను జేమకరమును త్రోవను నురక్షితముగ నిల్లు తేరితిమి.

శ్రీయుత పి. యం. కందస్వామి శైలిగారు

కేసు 2-30 గంటలవరకును ఇంటివద్దనే యుండిరి. తరువాత మహాజనసభాభవనమునకు బోసిరి. కొన్ని కరపత్రములను జెండాలును సభాప్రదేశమునకు రిక్తమీద పంపుచుండగా 20, 25 సంవత్సరముల వయస్సుగల బహుభులు చిన్నకర్రలు కొన్ని రాజును కలిగియుండి ఆకరకత్రములను జెండాలును చివీ ద్వంసముచేసిరి. ఇందు మళ్ళుచుగ మహుడియులేగలరు. ఘోరము 4-80 గంటలకు మహాజనసభామందిరమునుండి ఉర్రేగింపు ఉత్సవము జరుగుచోనది. నేనును అందుంటిని. పోలీసు సార్వెంటును ఇంకొకరు పోలీసుజవానులతో మాతోమాడ వచ్చుచుండిరి. మేము చాలాబాకోర్టు పోవునంతవరకు మామీద రాళ్లవ్వకు కరియుచుండెను. మాలో కొందరికి గాయములతగిలెను. కాని పోలీసువారు అట్లు రాజురువ్వవారలను పల్లెత్తుచుబుట్టెన అనలేదు. మమ్ములను కొట్టుటకుమాచియు ఏవిధమున చర్యయును దీసికొనియుండలేదు. మమ్ములను తుంటులు ఆసరానిమాటలాడుచుండిరి. ఇట్లు గడచి సమద్రపుటాడ్డు మిటింగును తేరితిమి. సభాసంతరము విరమ వంతెనమీదగా మేము ఇంటికిబోవుచుంటిమి. మాకంటెముందు కేకలు అనువాడు పోవుచుండెను. బ్రిడ్జి సమీపించునకి వానిని కొందరు దుండగిండ్లు కొట్టి కొట్టును చివీవేయుటచే వానిని మేము విడిపించితిమి. ఈ బోవుగ పెద్దజాతీయతాకమును గైకొని ఘోరము చెందువందలమంది బ్రిడ్జిపై వచ్చుచుండగ తుంటులు వారలమీదపడి చెబ్బలుగొట్టి రాళ్లువర్షి పతాకమును గైకొనిరి. వారలలో కొందరు తిలకుపుట్టుమున కేళియు మరికొందరు కూమునడి నీటి ఒడ్డునను బకి ప్రాణములను రక్షించుకొనిరి. నేను తిలకుపుట్టును నక్త వచ్చి జనసమర్థముగల ప్రదేశముమీదగ నిల్చుచేరితిని. కాఫీహోటలు యజమాని రామయ్యరను ఇంకమరికొందరు చింతాద్రిపేట పంసము దుండగిండ్లచే కొట్టుబడి గాయపడి యుండుట గాంచిరిని.

1204 4 ఆంధ్ర కథనము నెలకు 1- రు 5-0-0

శ్రీ మత్స్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు నేడుబడినది. బహుమాత్రము, నేడి, దగ్గు, తుయ, పిల్లను బోగొట్టును, కథమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును. అనేకులు వాడి మెచ్చినారు. కేటలాగు ఉచితము, 2126 ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

పుట్టుచెముడు కర్ణాగ తెలంగు 3

నెగలకు (గెనోరియా) మందురు 4

వివరములకు 1 ఆదాల్జి పంపవలెను.

డాక్టరు యాయవరం అగస్త్యేశ్వరరావు, 4446-1 బాపట్ల (గుంటూరు)

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము

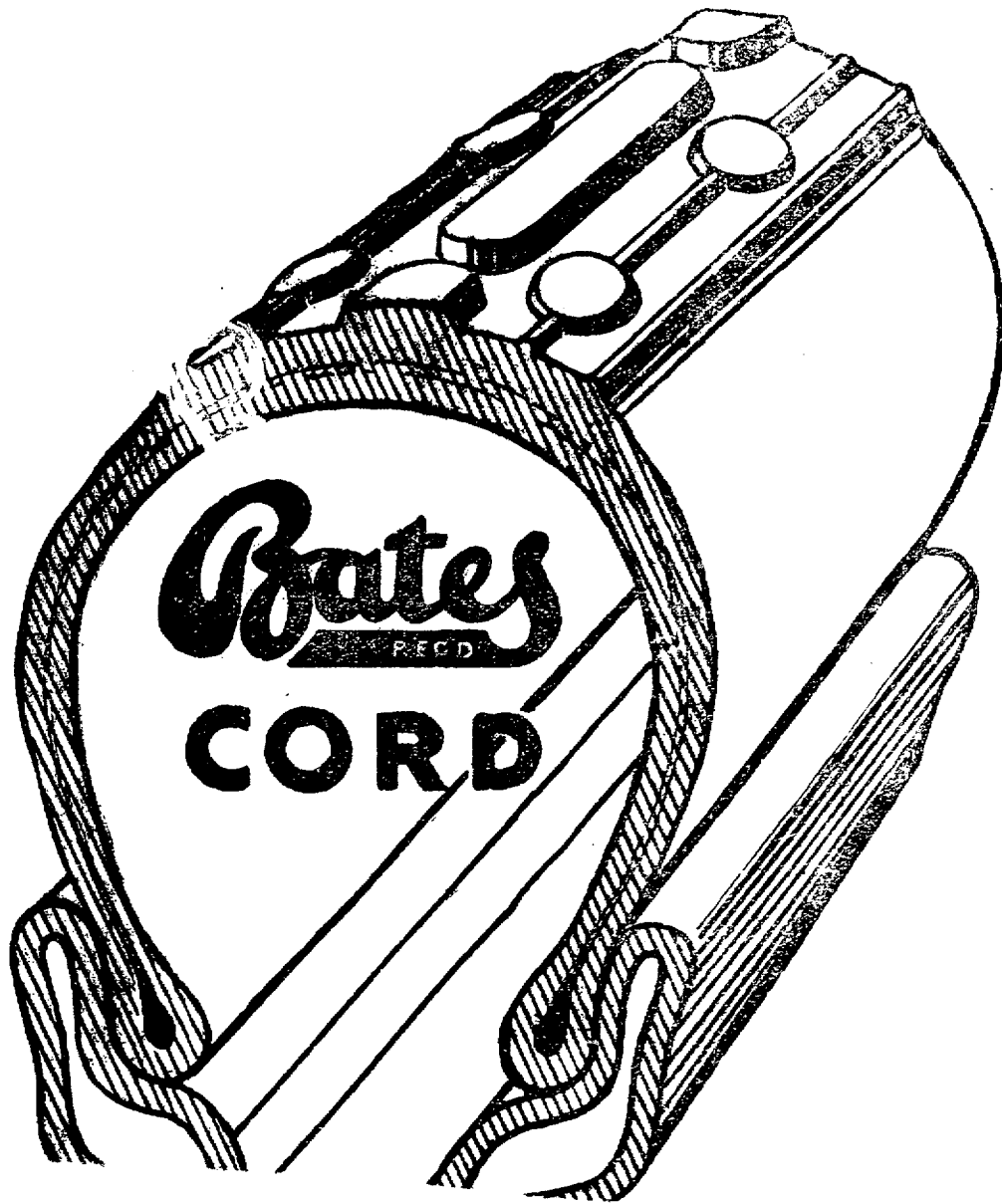
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1. (2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, రెజవాడ

సంస్కృతము-హిందీ.

442 జ్యోతిషము, పంచాంగగణితము, ఉత్తరప్రత్యుత్తరములద్వారా నేర్పగలము. నెలకు రు. 8. అమృతవిద్యాలయం, తిరువూరు, కృష్ణా

OP

క్రమముగాను

తయారు చేయుటకును. ఎటు ఉపయోగపడుచు రబ్బరు మిక్సి-

లి బిరుసుగాను, మేలురకముగాను యుండుటచే చాలాకాలము వరకు
చక్కగా మున్నును.

డన్లప్ చే అమర్చి తృప్తిచెందుడు.

డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.

బొంబాయి, నాగపూరు, ఢిల్లీ, లక్నో, లాహోరు,
రావల్ పిండి, కరాచి, కలకత్తా, గౌహతి, రంగూన్,
మాండలే, మదరాసు, బెంగళూరు, కళిక్కోట, కొలంబో.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఎకడమికు కొన్నిలుసభ

25-2-28 వ తేది శనివారం ఉదయం 8 గంటలకు జరుగును.

కార్యక్రమములో ఆశ్చర్యవరమును విషయము:— శ్రీ పానగల రాజాగారు 5,000 రూపముల విలువగల వాంకెల్ని 36 విభాగాలను ఎక్స్‌ప్రెస్‌మెంటుల నైకాలతో రీడర్‌షిప్‌కు విశ్వవిద్యాలయమున కొనుగదాచేటట్లు కంగీకరించినందున సభకు విరాళముతో 9,200 రూపములు గ్రాంటునుకల్పిస్తూ మొత్తము ఏ క్రిందివిధమున వినియోగించుటకు ప్రభుత్వము వారిని కోరడమయినది:—

రీడర్‌షిప్‌కు వెల 1 కి రూ 600/-	7,200
ఆవశ్యకములు	1,600
ప్రారంభములు	6,000
మొత్తం.	14,800

విశ్వవిద్యాలయముయొక్క కోంప్రకారము (ప్రభుత్వమువారు బడ్జెటులో 9,200 రూపముల గ్రాంటును కంగీకరించినందున పై విధానమును ఎకడమికు కొన్ని ఆమోదించి సెనేటు యామోదమునకు సిఫార్సు చేయవలయునని నిందికేలువారు గోరుచున్నారు.

రీడర్‌షిప్‌కు కార్యకర్తలనుగా, ప్రారంభము, ఎక్స్‌ప్రెస్‌మెంటుల నైకాలతోకాని నిందికేలుచే నిర్వహించబడిన స్థలములో యేర్పాటుచేయుట.

శ్రీ యు. త. జె. సభ్యులారా ముఖ్యమూర్తిగారి తీర్మానము:— ఎక్స్‌ప్రెస్‌మెంటుల నైకాలతో రీడర్‌షిప్‌కు స్థాపించు విధానము సభవారిచే నామోదించబడి సెనేటు యామోదమునకు సిఫార్సుకావలయును.

శ్రీ యు. త. ఎస్. పురమేశ్వరంగారి తీర్మానము:—

(1) తెలుగుబోర్డు ఆఫ్ హైదరాబాదుకు సభాకార్యక్రమ మంతయును, సభ్యులవారకు రిజిస్ట్రార్‌గారు ప్రకటించబడు ముఖ్యప్రకటన బాబులును, తెలుగుభాషలో జరుపబడవలయును.

(2) విశ్వవిద్యాలయ స్మృతియొక్క 12 భాగముల 108 వ పుటలో (5) (ఎ) క్రింద మరయొక కొత్త సబ్‌క్లౌజు యొక్క (కింది విషయన చేర్చవలయును. (5) (ఎ) (3) మూలములైనవి పశ్చిమ అర్ధతనిబుధులు వెట్టబడక పూర్వము హాజరయ్యుండినట్టియే, ఉపాధ్యాయులు చెవనక్రమములయినవినింపకే నున్నట్టి ద్వంద్వమునట్టియు, అంతేగాక (5) (ఎ) (2) లో నూదించబడిన మరలను గూడ చేర్చించినట్టియు వరకు.

ప్రశ్నోత్తరములు

ఎస్. పురమేశ్వరంగారి

ప్రశ్న:— (1) (ఎ) ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో ఇన్ని ట్యూటూ ఆఫ్ సైన్సు స్థాపించుట వద్దేంపబడినది?

(2) దానియొద్దేము లేదు?

(3) సభకు విధానమును తయారుచేసిన కారణము ఆంధ్రకారకు ప్రత్యేకముగా నొక కమిటీ యేర్పడియుండినయెడల సభకు కమిటీయొక్క సభ్యులకేమి?

(4) విధానమునకు కాగల ఖర్చయెంత?

(5) ప్రభుత్వమువారినుండి ద్రవ్యసహాయము కోరవలెనా? వారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమేమి?

(ఎఫ్) ఆదియెప్పుడు స్థాపించబడును?

జవాబు:— (1) (ఎ) అవును.

(2) పదార్థవిజ్ఞానరసాయనకాస్త్రములలో పశ్చిమనా భిన్నభిన్నము.

(3) విధానము నిందికేలుచే తయారుకాబడెను.

(4) అంచనానివరము లొకను తయారుకావడము.

(5) ఆవును 1929-30 సంవత్సరములో సభకు విధానము గూర్చి యాలోచించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి.

ప్రశ్న:— (2) ఎ. భారతదేశములో కేవలచేయుటకు

రీసెర్చి మాడెంటు షిప్సు, ఫెల్లోషిప్సు నిమిత్తము గ్రాంటు కొంత ప్రభుత్వమువారికి విశ్వ విద్యాలయము దరఖాస్తు పెట్టినదా?

(2) భారతదేశము వెలుపల పనిచేయుటకు రీసెర్చి

ఫెల్లోషిప్సు నిమిత్తము గ్రాంటుకొరకు ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తు పెట్టబడినదా?

శ్రీల ఆరోగ్యసాభాగ్యములను పెంపొందించు సచిత్రమాస పత్రిక.

సంపాదకుడు: డాక్టరు. కే. ఎన్. కేసరిగారు.

సం॥ చందా రు. 4 లు.

విడి సంచిక 6 అణాలు.

గురుకుల క్షీరార్థాలయము,
తపాలవెట్టె నెంబరు 752, ఎస్టాబ్, మదరాసు.

విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాల సమీక్ష (గ్రంథములు పత్రికలు దెప్పించుట తమ గ్రాంటుకొరకు ప్రభుత్వమునకు మ.భా.స్తు పెట్టుచున్నా?

జి. బ్రావెలింగు ఫెల్లోషిప్సు మామయొక్క వ్యభాష మెద్ది?

(2) అందుకు సంబంధించిన కాగితములు సభకు రియేదుట తెలుసరా?

(ఎఫ్) సభకు మామయొక్క విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథముకే నెప్పుడు గావించబడెను?

(2) ఎకడమికు కొన్నియొక్క గూర్ ఫేర్టీసుయొక్క వి. సులహానీకుబడెనా? ఇకముందట్టి విషయములలో వారి సలహా దీనికొబడునా?

(హెచ్) బ్రావెలింగు ఫెల్లోషిప్సుకు కాగల ఖర్చయెంత?

(2) బ్రావెలింగు ఫెల్లోషిప్సుకు యోగ్యతగలవాడు కనిపించు అరవనను ఆంధ్రులగు రవి నిందికేలుచే దెలియనా?

(2) బ్రావెలింగు ఫెల్లోషిప్సు నిమిత్తము యెట్టివిధానములంది చరచును?

(3) ఫెల్లోషిప్సు కొర కిదివరకే యొకదరఖాస్తు నేరియున్నదా? ఎవరివద్దనుండి?

జవాబు:— (2) (ఎ) మాడెంటుషిప్సు, ఫెల్లోషిప్సు సమీక్షను విషయము ఎకడమికు కొన్నియొక్కయధికారములలోకేను కాబట్టి యాప్రశ్నలను నిందికేలు జవాబునొసగవలెను.

(2) (3) నుండి (3) ఈ ప్రశ్నలు రానవసరము లేదు.

(2) (3) నుండి (3) ఈ ప్రశ్నలు రానవసరము లేదు.

బిటిసు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

మంచివ్యాపారము

లండన్, ఫిబ్రవరి 23:— నేడు గోలు వైటు డిటి ప్రదర్శనము ప్రారంభమైనది. ఆ మొత్తవరకు పండిట్లవేసిరి. ప్రదర్శనము ప్రారంభమయిన గంటలో 7000000 పానుల ఆర్జరును ఇచ్చిరి. మార్చి 20వ తేదీవరకు ప్రదర్శనము జరుగును. ఇంత గొప్పప్రదర్శన మెన్నడును లేదట.

20:0 (బిటిసు) నేవర్రులకు మంచివరకలను పరిసరించిరి. కొత్తకములను దెప్పిరి 60 దేశములనుండి కొనుగదాను, వ్యాపారులను వచ్చుచున్నార. రైల్వేకు తెరిపిలేకున్నది. ఈ ప్రదర్శనము లండను, బర్మింగ్‌హాం, పట్టణములందు జరుగుచున్నది. భారతదేశముగూడ మంచి పరిసరమును గావించుచున్నది.

స్వదేశ సంస్థానాధీశుల శాసనసభ సమావేశము

దీర్ఘ, శి బహుశి 22:— వైస్రాయలగారి యాజమాన్యమున స్వదేశసంస్థానాధీశులు ఇమ్మిగ్రేషివర్గ రెండు దినములు జరిపిన పిమ్మట యీనెల 20వ తేదీన సమావేశమై సభ చేసిరి.

పాటియాలా, కల్పూర్, టిక్నీ, ఆహ్మద్, కాశ్మీరు, బరోడా, పాలిటానా, నండి, భరత్పూరు, ధారు, బాలసాగ, భోపాల్ మున్నగు సంస్థానాధీశులు విచ్చేసిరి. తమ మంత్రులతోడను కార్యదర్శులతోడను విచ్చేసిరి.

ఈ సభావ్యవహార చక్రలకు ప్రతికాపరినిధులు ప్రకటించుటగాను, ప్రతికాపరినిధులను సభలోనికి మమ్మట కనుజ్ఞ నీయలేదు.

వైస్రాయలగారు ప్రారంభోపహాసములో కొన్ని ముఖ్యమైన సంగతులను మూలించి రిని తెలియజేసెను. స్వదేశ సంస్థానాధీశులు యూరోపు దేశములందు విహారము పర్వటనములు చేయుచు సంస్థానాధీశులకు స్వభావమును చేయవలదని హెచ్చరించెరి. ఖండాధికారులందు తిరుగుచుండుటల సంస్థానపరిపాలన వ్యయముగా చూచుకొనుట కవశ్యమునందనియు చెప్పిరి. ఆయాసంస్థానములలో స్వాధీనపరిపాలనాధికారమును, స్వాధీనవిధానాధికారమును ఒకే అధికారివలెను చేయవలదని హెచ్చరించెరి. సంస్థానములలోని పరిపాలనా విధానములను అధికారులను సమర్థులుగాను, ప్రయోజనకారులుగాను ఉండునట్లు చేయవలదని హెచ్చరించెరి.

స్వదేశ సంస్థానాధీశులు సింహాసనమెక్కటకు అర్హమైన యుక్తవయస్సు పరిమితి 18 సంవత్సరమునందైన బాలదనము 21 సంవత్సరము లుండవలెననియు తీర్మాన మువసాదించెరి.

ఈ తీర్మానమును కత్తులూ మహారాజాగారు బలపరచెరి.

సింహాసన మెక్కెడి సంస్థానాధీశుడు యూరోపు దేశములందు సంచారము చేసేయించె వలెననియుకూడ ఆర్జాకు ఉపసాదించెరి.

ఈ విషయములో టిక్నీ రాజాగారు ప్రతిభుటించెరి. యూరోపు యాత్రలన్ని నష్టమేగాని లాభములేదని వాదించెరి.

చిట్టచివరకు వైస్రాయలగారు ఇరుపక్షముల వారికిని సమాధాన పూర్వముగా నిట్లు చెప్పిరి.

గతవైకల్యములన్నియును సంస్థానాధీశుడు 18 శతాబ్దముల నున్నవాడై యున్నప్పుడు అతడు అర్హమైన వ్యక్తికలిగియున్నాడో లేదో ఆయాసందర్భములలో వైస్రాయలగారి నిర్ణయించెదననియు, అర్హమైన వ్యక్తితనా లేరేయెడల 21 సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చినకార్యకర్తనే గతవైకల్యములకు విధించెదర.

తెలిపిరినను తిరిగి యీసభ సమావేశమగును. సంస్థానాధీశులు తమ సంస్థానాధీశులముఖాని కొంత నిగ్గితభాగమునే స్వంతభాగమును వియోగింపకొనవలయులకై యొక ఏర్పాటు చేయు విషయమై చర్చింపబడును.

స్వదేశసంస్థాన ప్రభుత్వవిధానములందు వైస్రాయలగారు మూలించిన కొన్ని సంస్కరణముల గూర్చి చర్చవరును. (శ్రీ. వెను)

శ్రీమదాంధ్రభారతము:—నావిల్ల వార్తప్రతి

ఆంధ్రభాషాద్వారకులను ఆంధ్రభాషాపాఠకులను ఆనందమున నావిల్ల నెంకటేశ్వర కామర్ల వారు 1925 వ సంవత్సరమును దివి ప్రకటించిన శ్రీమదాంధ్ర భారతము పీఠిక రిపొర్టుగా యున్నది. ఆంధ్రభాషా ఆశాస్వాసని విఖ్యాతిగాంచిన శ్రీభారతమును పీఠిక లేకయుండుట చాలకలంకముగా యున్నది. ఆంధ్రభారతమును చతురస్రమునగు భారతగ్రంథ కర్తలను కవిభాషామంజుస ఆరవన్నయ అత్తా ప్రగడ తిక్కన సోమయాజులవారి శీవరం గౌరమునైనను తెలుసుకొనవలె! ఇట్లుంటే ఆంధ్రమును 1925 సంవత్సరము ముద్రించిన శ్రీమదాంధ్ర భారతప్రతిలో శ్రీమంత్ నెంకటేశ్వరకామర్ల వారి సగవండుల కొంతయు చింతిల్లుచూ ఇకముందు ప్రకటించబడు ప్రతులలో నున్న చింతిల్లుచూ వారింతిని ప్రార్థించుచున్నాము.

నెల్లూల రామకృష్ణకాశ్మీరి

అఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభ

అఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభ ఆంధ్రపంపుము 24 వ తేదీన సాయంత్రము 4 గంట కు 82 లక్షలూ పాఠశాలలో లెక్కలు తెల్పుటగా సమావేశమగును.

రాధాకృష్ణ, కార్యదర్శి.

అఖిలపక్ష నాయకుల సభ

నిన్న 22 వ తేదీన ఆమోదింపబడిన తీర్మానము ఈసభ మరల చూర్చి నెల 23 వ తేదీన జరుగును.

కొన్ని ముఖ్యవిషయములలో సభ్యులంగనన యేకీభవించెరి. (1) వ్యూహాన్ని పార్లమెంటు సభాసభా దానియందు పార్లమెంటు సభ ఒకటి యుండవలెనా రెండుండవలెనా? (2) ఓటునిధి ప్రతినిధుల నమ్మకములు (3) ప్రజలముఖ్యుల ప్రకటనము (4) కార్మికల (వ్యవసాయపు పనులకు చేయుచున్న యితరపనులను చేయుచున్న) హక్కులు (5) స్వదేశ సంస్థానములు (వీనినిగూర్చి యీ సభనా రిషివరకు చేసిన తీర్మానములకు విరుద్ధముగాకండ మార్చి నెల 2 వ తేదీలోగా నివేదనను పంపుటకు దాక్కురు. అశ్వానీ, పండిత మధనమోహన మాలవ్యా ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, ఎస్. విజయరాఘవాచారి దాక్కురు ఆంధ్రసింహ, ఎం. ఏ జిశ్వా, లాలా లజపత్ రాయ ఎం. ఆర్. జయకం, ఎస్. సి కెల్లూరు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, మాలానా మహమ్మదాల్, దాక్కురు 21 తేదీనా దగు సప్తా, శ్రీమతి పరోజుదేవి, జోషి, రాజభాజనభరాలి, పండిత కుంజ్రా, పరక, నివాస చెమనలాలు, పండిత జనావారిలాలునెహ్రూ, నామెలు ఖుర్రేషీ రు ఉపసంఘముగా యీసభవారు నియమించుకొన్నాడు అత తీర్మాన చూడండి బడెను. భారతకాపరిభాషాసభ 51 వ సంవత్సరములో నేడు మొదలుకొని ఉపసంఘముగా సమావేశమగును. మార్చి 20 23 తేదీన మరల నాయకులసభ జరుగును (ఆ. వె.)

ఇంకొకవార్త

22 వ తేదీ సాయంత్రము 2 గంటసభకు కాంగ్రెసు ముఖ్యులగు, లిబరలు ఫెడరేషన్, ప. ఇం. లిబరలు ఫెడరేషన్ (జట్టిమంత్రము) భూస్వాములసంఘము, నీక్కులీస్ భారతఖిలా ఘనసంఘము భారతస్వదేశ సంస్థానముల ప్రజలకాస్పర్శకు నేవనలు హోమయూలీస్, బొంబాయిస్వరాజ్యసభ, (లేదు యూనియనుకాంగ్రెసు, రిపబ్లికన్ లీగు, హిందూమహాసభ ఘనస్సు నిధిపక్షముల నాయకులవచ్చి యీ తీర్మానము నామోదించెరి.

(1) అన్నికాపరి సభలకును ప్రతినిధులకు సరిపట్టి నియోజకవర్గములే యొక్క కొనకలెముగా భారత కాపరిసభను యే రాష్ట్రములందలి ప్రజల కొరకొక ఆ ప్తీయ కాపరి సభలకును జనసంఖ్యనుబట్టి భాగముల చేర్చి యిట్టి మంత్రమును నిర్ణయించెను (2) రాష్ట్రములందలె నొకనాటియనారి సభ్యుల చాలావెక్కుగానున్నపుడు సభాసభలకు ప్రత్యేకములకు పంపి యామహాసభ ప్రతినిధులంగీకరింపలేదు.

(2) స్వదేశజనపరిపాలనా విధానము ప్రార్థింపగానే భావలను బట్టి రాష్ట్రములను విభజింపగోరుట ప్రజలయిష్టమునారము ఆంధ్ర ఉత్తర విభాగములకు ముఖ్య హిందీరాష్ట్రములు మున్నవనారి విభజింపబడును గూడ పూజకానవలెను. అటుల విడదీయనపుడా రాష్ట్రమున ప్రభుత్వమునకు కావలసిన ధనము లభించిననే విభజింపవలెను ఆరాష్ట్రములను న్న వారిలో హెచ్చు మంది దానిని ఆమోదించుట యే గాక కావలసిన సభాసభ మొదలగుటగూడ పూజకానవలెను. నాయక్య పరిపాట్లపర గణా తెలుచిస్తాను, ఢిల్లీ, అజ్మీరు, మేర్సూరా, కొడగు (మర్రి) మున్నగుజిల్లాలలోను (కొత్తిగా విభజింపబడవన్న రాష్ట్రములలోనుగూడ ప్రభుత్వ స్వాధీనకార్యనిర్వహకాధికారములు తక్కినరాష్ట్రములలో సమానముగానే యుండవలెను (3) యోజకవర్గములసమస్యతో రాష్ట్రవిభజనమునకును చేర్చబడు కల్పనకూడను ప్రజాసీగారును ఆ గీకరింపలేదు)

జిశ్వాగారు మొదలగు సుహమ్మదీయనాయకులకు మున్దీతననారు ఎన్నుకొనియుండలేదుగాన యీ తీర్మానమునందలి అధిక ప్రక్షుకు లీనవారంగీకరింపటకు కాము పూచీపథకాల మని జిశ్వాగారు నడిచెరి. (శ్రీ. వెను.)

దొంగ రూపాయలను ముద్రగొట్టుట

కరాచీ, ఫిబ్రవరి 21:—కరాచీ జాడిషియల్ కమిషనరగారి యెటుల దొంగరూపాయలను ముద్రజేసిన కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

1918 సంవత్సరపు ఆంకెల ముద్రమును ముద్రగొట్టుటకు కావలసిన యంత్ర సాధనములను పట్టుకొనబడినది. ఆ సాధనములలో ఆ ముద్రతో రూపాయలను అచ్చులు పెట్టు సాధనములను పట్టుకొనియెడుట ఇంజనీరుకాదు లేదే చూడండి. (1), కేసులో సాక్షులు ఇంకను 35 గురు నివాసించుచుండుట యున్నది. (ఆ. వె.)

హర్తాలు జరుపవలదు బహిష్కారముమాత్రము కొనసాగింపుడు

ఆంధ్ర తమిళకాంగ్రెసు సమిష్టిసభ సకలవన

నెనును కమిషను మద్రాసు ఇమ్మడినమున హర్తాలు జరగుటయముగూర్చి వై రెండుసంఘములవారును భిన్నాభిప్రాయములై యుండగా, ఉభయసంఘములనుగలిసి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారి కంపియుండిన తంతివారము ప్రభుత్వ రముగావచ్చిన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము వారి తీర్మానము ననుసరించి, ఆంధ్ర తమిళకాంగ్రెసు సమిష్టిసంఘమునా రి క్రిందివిధమున తీర్మానించుచున్నాడు.

(1) గత 5 వ తేదీన ప్రాముఖ్యమున మద్రాసు వచ్చి దినమున హర్తాలు జరపవలదు. నెనునుకమిషను బహిష్కారము మాత్రము ఆద్యంతముగా అన్నివిధములూ కొనసాగింపబడుట బహిష్కార సంఘమువారి కధికార మొనంగబడినది.

(2) ఈ రాష్ట్రములోని ప్రజలందరును విదేశప్రస్థు బహిష్కారము పూర్తిగా కొనసాగింపవలెననియు, స్వదేశ ప్రకరము నాచరింపవలయుననియు, యీ సంఘమువారు రాష్ట్రమునా జలన హెచ్చరించుచున్నాడు.

హర్తాలు జరుపవలదనబడుట కాంగ్రెసులు

తమిళ కాంగ్రెసుసంఘమునా రి క్రిందివిధమున దెలుపును శాంత ప్రభుత్వమునా రి క్రిందివిధమున

1. ఫిబ్రవరి 21 వ తేదీనాడు మద్రాసులో జరిగిన హర్తాలు కడు జరుగవలదుగా మద్రాసు నానెల యాత్మగతమును నిలువబెట్టి, నెనును కమిషను తమిళ కక్కరలేదని నిస్పష్టముగా తెలియజేసినది.

(2) ఆ దినమున జరిగిన వివాదకరమున యల్లరులు కాంగ్రెసుయొక్క శత్రుత్వమువారి చర్యల మూలముననే జరిగి యుండెను. అట్టివారి చర్య లింకను నానాటికప్పటియగుచునే యావృతపటం నగరములో నేటివరకుగూడ నచ్చటచ్చట జరుగుచున్న దౌర్జన్యములే నిదర్శనములు. కాబట్టి రాబోవు హర్తాలు వివాదముగూడ మన శత్రుత్వమువారి చర్యల మూలమున నులనట్టి యల్లరులు జరుగునేమోమని భయపడుచున్నాము. ఇట్టికిరిని మేమెదుర్కొనియుండగలిగియుండుముగాని మద్రాసు ప్రభాసామాన్యమునై జారీ చేయబడిన ప్రభుత్వమువారి గూర్కలంకమేమో హర్తాలుగూర్చి యెట్టి ప్రచారము సులభమున నావృతపడును.

(3) ప్రభుత్వమువారు హర్తాలను ప్రతిహేలు రగువారిపై నెట్టి చర్యల తీసికొనక కాంగ్రెసు నాయకులపైను నామాన్యప్రజలపైనును మాత్రమే యీ నిష్పాధ ప్రాయములను జారీచేయుట కాంగ్రెసుయొక్క విజయమునే చూపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధము లేకుంకినచో ప్రజలందరూ కాంగ్రెసు ఆ దేశమునీ విరసావహించి కాంతి యొకిమును సుల్తాన్ హర్తాలు జరగుచునని చెప్పకనే చెప్పరాదు.

ఈవిధముగా హర్తాలుయొక్క నిజమును యుద్దేశమునకే పూర్తిగా కొనసాగియున్నది. కావున, మరల 26 వ తేదీ ను మరెయిక హర్తాలు జరగవలదనబడవలెదని మాయభిప్రాయము.

ఆయనప్పటికి మేముగూడ విషయము గూర్చి మాత్రము వొక్కచెప్పవలసి యున్నదే మద్రాసు నగరములో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సమావేశముయొక్క ఆదేశగనుబట్టి సయమును కమిషను హర్తాల స్వర్గన బహిష్కారము నెలకకు జరగవలెను. కాంగ్రెసు మహాసభ గూడ యీ తీర్మానమును తీర్మానా క్రిందో కాంగ్రెసుసమిష్టి సభాసభ మునవారిని రాగనవారినిగూడ నెవ్వరును తీసికొనకుండునావారమునేర్పడకగాక యని మద్రాసు రాష్ట్రమునకును ఆంధ్ర ముఖ్యముగా తింకాపూరు, విధురా పురవాసులకును మేము తీర్పువినియి వ్నాము

డా॥ సుబ్బరాయనుగారి చర్య

గానోపు శాసనసభలో చర్చించబడుచు నెనును కమిషనువారికి తీర్పుటి బారీయెటుల సాత్తుగావ్వెదనని డా॥ సుబ్బరాయనుగారు తమ యుద్దేశమున బహిష్కరముగావ్వెదనందుచు 144 నెంక అర్థకల బారీచేయుట ప్రభుత్వమువారు దలచెట్టి యావృ నిష్పాధవిధానమునకు రెండు తీర్పుటివండునావారమునా రి తీర్మానమునకు విరుద్ధమున నుకామునావారి ప్రభుత్వమునకు విరసింపబడినావారమునకై కాంగ్రెసు సభ్యులు గానోపు శాసనసభలో ప్రదేశ చెల్లదనబడి యుండు రిని తెలియజేసెను. (ఆ. వె.)

హారతాళ విచారణ సంఘము

ప్రతికూలోద్యమమునకు కారకులెవరు?

అల్లరులను ప్రోత్సహించుట కేర్పడిన రహస్య కుట్ర

శ్రీ డా॥ వరదరాజులునాయుడుగారి సాక్ష్యము

(1) నిన్ను మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు పై సంఘము వారు మహాజనసభా భవనమును సమావేశమై శ్రీయుత కె. వి. నుబ్రహ్మయ్య అయ్యరు డా॥ వరదరాజులునాయుడుగారి సాక్ష్యమును గైకొనిరి.

కె. వి. నుబ్రహ్మయ్య అయ్యరు లాకాలేజి విద్యార్థి

22 వ తేదీన నీచియందు జరిగిన బహిష్కరణ సభకు హాజరైతిని. మొదట బహిష్కరణోత్సరసభను జూచి విలాసార్థము కొంతకడ నవ్వటచేయుంటిని. కొందరు విద్యార్థు లాసభలోనుండి ఖరూకీ గారితో వాదించుచుండిరి. ఖరూకీజేయుచు న్నవన మాడవని కేకలుచేయుచుండిరి. ఈ సమయముందు నీచియందు జవానగానుండు మహ్మదీయు డొకడు ప్రశ్నలు చేయుచున్న ప్రేక్షకుల స్థలము సమీపించి కర్రతో కొట్టవారంభించెను. మాకళాశాలయందు విద్యార్థిగానున్న మహ్మదీయ సోదరు డీ సభయందు ఎక్కువ ఉత్సాహముతో వనిచేయుచుండుటచే ఇట్టి సభయందు పాల్గొనుట తగినవని అని వాదించుచుంటిని. కొందరు మహ్మదీయులు ఆసమయమున నన్ను సమీపించి “ఇచ్చటినుండి వెడలిపోము” అనియెడల నీ బ్రామెగిరిపోవు” అని బెదిరించిరి. అనేకమంది విద్యార్థులు నాకు సహాయముగవచ్చి సభను సక్రమముగ జరుపుదు అనియెడల సభను చాలింపుడని జెప్పితిమి. సభయందుకొందరు “సిగ్గు, సిగ్గు” అనుకేకలుచేయు దొడంగిరి. ఈ సమయముననే అధ్యక్షునిమీద నొక పాదరక్ష విసరివేయబడెను.

ఈవిధముగ ఇంకొకపర్యాయము జరుగకుండుగాక అరి అధ్యక్షులుబోరిరి. కొన్ని నిమిషముల తరువరి సభ చాలింపబడెను. తరువాత నేను బహిష్కరణసభకు హాజరైతిని.

23 వ తేదీన జరిగిన సభయందు డేమప్రమాదము సంభవించదని నా భార్యనుగూడ సభకు తీసికొనిపోతిని. సభాసభి కకు 30 గజములదూరమున గూర్చుంటిని. అచ్చటనే కొందరు బ్రాహ్మణస్త్రీలుండుటచే నాభార్య వారలతో నుండెను. నేను రెండవ సభ స్థలమునుండి గొప్పకబ్బము విసుటచే సభయట్టు తిరిగి వచ్చెదనని బయలుదేరితిని. రెండవసభ జరుగు స్థలమునకు బోవుసరికి ఇంక జల్ల జడుచుండెను. అన్నివైపులనుండియు జల్ల బడుచుండెను. మనస్థులందరు లేచి నిలుచుండిరి. ఏమి జరుగుచున్నది యెవరికిని దెలియదు. నాకు ఇంకను తుంటురులు అలచేయదు రెండు ఉద్యోగము పోలేదు. కొంతకడనుండి నా భార్యను తీసికొనిపోయి మేముకరమగు స్థలమునందుండుట ముందవని తలచి నాభార్యగల స్థలము సమీపించుసరికి పెద్ద కుట్రలు ప్రేల్చబడినట్లు వివరము. ఈ కేబులు బహిష్కరణోత్సర భాదిక్కునుండి వినవచ్చెను. కేబులు గొప్పడిగానుండుటచే బహుళాయని తలచితిని. నాభార్యను ఇంటికి తీసికొనిపోయి నిమిషములలో మరలవచ్చితిని. నేను బోవుసరికి కుంటలు సభాసభి కను సమీపించుచుండిరి. మరల వచ్చునప్పుడు వీరినువారు ప్రెసిడెన్సీకళాశాల వరండాలో జూచితిని. యి ఈగంధర్వగోళమును గాంచియేయుచురు. బేడముతో న్న ఒక మహమ్మదీయ పోలీసు ఉద్యోగమును అన్నిసభలకు జూపయెను. వానిని నేను గుర్తించగలను. కొని పేరు తెలియదు. ఆయన 22-వ తేదీ బహిష్కరణోత్సర సభాధ్యక్షునికా పమననే నిలిదియించెను. నేను తిరిగి సభాస్థలమునకు వచ్చి సరికి జనులందరును రోడ్డుమీద నిలిచియుండిరి. సభా దేశమునం నేమియులేదు.

31-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకును ఇల్లు వదలదు. తరువాత బెంబిసిగిగింద జాతీయదళముగాని బోవుటిని. వాలాజాలోమును కలుసుకొనుసరికి కాంగ్రెసు నాకులు ఈరేతూవచ్చుచుండిరి. వారికి 50 గజముల వెనుక ఘమారు 100 మొదలు 200 వరకును గల హిందువులు, స్మిథియులను గల తుంటురుల సమాహమును పెద్ద కేకలు చేయువచ్చుచుండిరి. వారలకు ఘమారు 500 మొదలు 25 సంవత్సరములవరకు వయస్సుకుండును. గుర్రములమీద నెక్కిన స్టెట్టికపురువారలమధ్య కలరు. వారు నె నెటపాశుగుండమురి. వారలకు ముందు బోవుచున్న వారలమీద రాలరువుస్సను దుర్భాషలాడుచున్నను సాధ్యమైయున్న మాట్లాడలే నేను వీచిసభకు హాజరైతదవరి వరకుండెడి ఇద్దరు నేను కులతో పోతిని. ఒడ్డి నేమీపించుసరికి ఘమారు 40 మంది

బ్రాహ్మణులు అన్నిదిక్కులను పరుగెత్తుటను గాంచితిని ఘమారు 90 మంది హిందువులు మహ్మదీయులను చిన్న చిన్న సమాహము లనేకములుగా నేర్పడి “బ్రాహ్మణుల తలపగుట్టులు” అని కేకలుచేయుచు, చిన్నకర్రలను ధరించి వీరును తరుముచుండిరి. ఒక సమాహము నామీదకును నచ్చిరి అప్పటికే నాన్నేహితులు నన్ను విడిచిపోయిరి. సమాహములో నొకడు నాబట్టనె త్రిజూచి “ఏడు మళయాళి పోనిమ్మా” అని అనెను నన్నేమియు వారుచేయలేదు. నే నవట ఆరగంటకాలముంటిని బ్రాహ్మణుల మీదనే వారు చెలరేగుచుండిరి. అనేక ఆంగ్లో హైందవులు సయిక్లతోవచ్చి నిలుచుండిరి. కాని వారు నేమియుచేయలేదు. బ్రాహ్మణులనులాగ కనుపించు యివకువొకడు సయికిలుమీద ఆతివేగముగ వచ్చుచుండెను. వాని కొట్టి వాని సయికిలను ధ్వంసముచేసిరి. 2, 3 గజముల దూరమున నీ పోలీసు సాధ్యులు ఉండుటచే వానిని సమీపించి ఇచ్చట అనేకమంది బ్రాహ్మణులను కొట్టుచున్నారు. వారలనెల కొవపడి మాన్పరాదా! అని ప్రశ్నించితిని. కాని ఆయన యేమియు జవాబు జెప్పలేదు. ఇంకొకడువచ్చి నాతో లోనున్న జండాను తీసివేయవలెను. అనియెడల కొందరు కొట్టువచ్చునని జెప్పి నావద్దనున్న జండాను దీసికొని మరల నాకొచ్చివేసి లోపల దాచుచు సలహానిచ్చెను 6 గంటలగుటచే వారుట్టికేను వైపునకు గుంపులుగుం పులుగనే బోవుచుండిరి. రెవిన్యూకళాశాసీనుండి ఇరువురు బ్రాహ్మణులు వచ్చుచుండిరి. వారలను కొట్టుటకు ప్రయత్నించగా అందులో నొకడు నేను వచ్చుడను. మీరు కొట్టినయెడల చచ్చిపోవనని ప్రార్థించెను. వానిని వదిలి రెండవ వానిని గట్టిగ కొట్టిపంపిరి. వైక్రాప్తుగొడ్డుములున సిపాయిలు గలరు. ఈ తుంటురులందరు అచ్చటనున్న బ్రిడ్జివద్దనుండి ఊరేగించుచు పోవారనించిరి. సిపాయిలు పారలనుచు చిరిగాని యేమియు చేయలేదు. తుంటురులు అచ్చటనుండి పలు విధములగు దుర్భాషలాడుచు కాంగ్రెసునాయకుల దూలనాడుచు బ్రాహ్మణుల గృహములమీద దౌర్జన్యముజరుపుచుబోయిరి.

సాక్షి సాంబమూర్తిగారి ప్రశ్నలకు జవాబు జెప్పుచు విరమబ్రిడ్జవద్ద దుండగిండ్లు చేయు చర్యలు పోలీసువారుమామనే యున్నారనియు వారు విశేష శ్రమలేకయే తుంటురులను అప్పటనుండి పారవోల గలుగుదురనియు 29 తేదీయందు జరిగిన సభయందు కాంగ్రెసువా రెవరును తుంటురుల నెదుర్కొనలేదనియు నుడిచిరి

డా॥ వరదరాజులునాయుడుగారు

నేను బహిష్కరణ సంఘ సభ్యుడను. గాను ప్రధమమున ఈ బహిష్కరణసభోధించుచు జరిపిన సభలకు హాజరకాలేదు. జనవరి 29 వ తేదీన నీచియందు బహిష్కరణ కావలెననియు అక్కర లేదనియు డెబ్బు సభలు రెండును ఒకేపరియాయము జరుగుననియు ఘమారు 5 గంటలకు నాకు తెలియుటచే యేమైన గలభాజరుగు నేమాయని నేను ను ఆసభకు బోతిని. కాంగ్రెసు సభయందు ఘమారు 3 వేలమంది కథికముగాను, బహిష్కరణోత్సర సభయందు 3 వందలకు లోపుగాను ప్రేక్షకులు గలరు. యాకూలు హుస్సేనుగారధ్యక్షులుగ నుండిరి. కొంత గలభాజరుగునని బాగ్రత్త సభ నలుదిక్కుల పరికించుచుంటిని. నన్ను మాట్లాడుచుని అధ్యక్షులు కొరుటచే నేను లేచితిని. కాని గొప్పకబ్బము అగుచుండుటచే నే నెక్కి మంటలాడలేక పోవుటచే సత్యమూర్తిగారుపర్య సింపదొడంగిరి. బహిష్కరణోత్సర సభయందు వారు కొంద రీసభవద్దకు జేరిరి. ఈసందర్భములో యాకూలు హుస్సేనుగారు నమాజా జేయుటకై బోవుచున్న అధ్యక్షునిగ నియమించిరి. వారు మరల తిరిగి వచ్చువరకును యేమియు అల్లరి జరుగలేదు. వారు వచ్చుకప్పుకు వారిమీద ఇంక జల్ల బడుచుండెను. కొందరు వారిమీద ఇంకపదకండ గుడ్డను జెట్టిరి. వారు సభాసభి కను జేరువరికి కొందరు దుండగిండ్లు సభాసభి క సమీపించి కాంగ్రెసు వారింటికుల పాస్తములయందున్న బాతీయపతాకముల కళలను లాగికొని కొట్టవారంభించిరి. వారు చిరిగిపోయినట్టి మలిన వస్త్రములనుధరించిన గౌరవహీనులు. కర్రలను ధరించి

చిక్కిరియు గాక పాత చెప్పులనుధరించి. పాదరక్షలను నేను పక్కించితిని. అది కా. తెలిసి దెబ్బకవగాని ఒకరు ధరించి న వి గావు. పాదరక్షలు యాకూలు హుస్సేనుగారు నాతో డమీద కూర్చుని యుండిరి. వెనుకనుండి కొందరు తుంటురులవచ్చి నేను కూర్చునియున్న కుర్చీని లాగుటచేత మేమిరువురమున కిందకు దునుకితిమి ఈ లోపుగ తుంటురులు సభలోనివారలను చెల్లాచెదురజేయుచు కొట్టుచుండిరి. అంత పెద్దసభలో నిద్దరుమాత్రమే దుండగిండ్లను యెదుర్కొనుటకు ప్రయత్నించిరి. ఒక తుంటురి కాకూను ఇంక ఒక పోలీసుబెట్టి బాగుగగొట్టిరి. ఒక తుంటురి నన్ను సమీపించి మీరు తొలుగుడు, సత్యమూర్తిని కొట్టెదము” అని జెప్పెను. సభయందుగల వారందరును అవటనుండి వెడలిపోయిరి. నేనుమాత్రము చివరకును అవటచేయుంటిని. దుండగిండ్లు ఒకటి రెండు కుర్చీలు విరుగగొట్టిరి. ఇప్పటికి ఘమారు 7 గంటలు కావచ్చును. అవట ఇరువురు బాగుగ గాయములు తగులుటచే రక్తపీడితులైయుండిరి. వారలను నా కారనందు జనరలు ఆను పత్రికి తీసికొనిపోయి మందువేయవలసినదిగ యేర్పాటుజేసి నేను మరల ఈ స్థలమునకువచ్చితిని. అప్పటి పోలీసువారు వచ్చియుండిరి.

శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారి ప్రశ్నలకు జవాబు జెప్పుచు తుంటురులు నుమాడు 30 మంది యెదురుదనియు వారిలో ముఖ్యముగ మహమ్మదీయులును, కొద్దిమంది హిందువులునుగూడ గలరనియు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణోత్సర వ్యత్యాసములను పాటింపక అందరిని కొట్టుచుండి రనియు, సభలోనున్నవారు 10 మందియైనను దుండగిండ్ల నెదుర్కొనినవో వారు పారిపోయియుండురనియు జెప్పి కాంగ్రెసు సభవారు దౌర్జన్యము జరుగునని కలనైన తలపకండిరనియు నుడిచిరి.

అల్లరులను ప్రోత్సహించుటకై యేర్పడిన రహస్యకుట్ర

మరునాడుదయమున నాకు తెలిసినవారను నాన్నేహితులను కొందఱువచ్చి నేను నిన్నటిసభకు హాజరై నందులకు తమకుగల ఆశ్చర్యమును దెలిపిరి. వారు బహిష్కరణోత్సరసభయందు ను కొన సాగించు వారలు. 28 వ తేదీ రాత్రి ఒక ప్రత్యేక రహస్యసభ కావించి మరునాడు బహిష్కరణవాదులు జరుపు సభను ధ్వంసముజేయుటకై నిర్ణయించి వీరలను నియమించితిమనియు, 22 వ తేదీయందు జరిగిన సభయందు ఇంకను రుద్దినందువలన దానికి ప్రతికూలముగ జేయ బద్ధకంకబులై యున్నామనియు, జెప్పి బహిష్కరణసభయందు శ్రీ సత్యమూర్తిగారు ముమ్ములను “దేశద్రోహు” అని పరీక్షింపబడుటవల్ల వారే మా సభయందు చెప్పులకురుద్దించి ఇంకను జన్మించిరని నమ్మితిమి. అందువల్ల ఇంక నీ బహిష్కరణసభలను ఈ విధముగనే ధ్వంసముచేసి వచ్చినవారలను కొట్టుదుము గనుక మీరు ఆ సభలకు పో కూడదని నాకు జెప్పిరి. సత్యమూర్తిగారు “దేశద్రోహులని” తమరినద్దేశించి జెప్పిన మాటలకు ఒక బహిరంగ సభయందు శ్రుమాఫణ కోరినవో ఇంత ప్రమాదము చేయుచుకాన ఆ ప్రకారము జేయించవలసినదనియు జెప్పిరి. అందులకు నేను జవాబు జెప్పుచు దేశద్రోహులనుమాట్ల యెక్కువ ప్రమాదమైన మాటకాదనియు, మనము సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమమునందు వనిచేయునపుడు మితవాదులనట్లే దూషించితిమికాన రాజకీయ యుద్ధమును ఈ మాటలు రావచ్చుననియు జెప్పితిని. మద్రాసునా యిసుకులతో కలసి ఈ బహిష్కరణసభలకు పోమాడదని నన్ను హెచ్చరించిరి. కాని నాదేశ ఆత్మగౌరవము కొరకై నేను వారలతో కలిసి తిరుగుట తప్పననియు బహిష్కరణసభలకు నేను తప్పకహాజరగుట నా విధి కనుక అది తప్పకుటకు నిలలేదని జెప్పితిని. నాకళాశాసనగౌరవం వారు సరస్వధియుల ప్రయత్నించి ప్రబోధము గావించెదమని జెప్పిరి. వారు నాన్నేహితు లగుటచే వారలపేరులను నేను చెప్పదలచలేదు.

ఫిబ్రవరి 2 తేదీన ఇదివరకు వచ్చినవారలలో కొందరును ఇంక కొందరును వచ్చి తుంటురులు ప్రమాదము చేయవచ్చును. గాన నన్ను 31 వ తేదీన బైటకు రావలదని హెచ్చరించిరి. జనవరి 30 వ తేదీనుండి ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీవరకుకొందరుఆదిద్రావిడులు, మధ్యములు కొందరు కాంగ్రెసువానవారుకొందఱుఘమారు డజనుమంది నా గృహమునకు వచ్చి నైమనుకమివను బహిష్కరించగని జెప్పటగొప్పమోషమనియుఇదికొందఱుబ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణోత్సరలను చేయు మోషమనియు జెప్పుచువచ్చిరి. మరి కొందరు నైమనుకవద్దకుబోయిన మహ్మదీయులకు కలుగు లాభమును పాడుచేయుటకై హిందువులందరును యేకమైజేయుచున్న పన్నాగమనియు కమిషనును బహిష్కరించుట అక్రమమనియు జెప్పుచుండిరి! నేను వారలతో అట్లు కాదని వాదించుచుంటిని. బహిష్కరణకు విరుద్ధముగ ముద్రింప

జరిగిన కడపత్రములను, గోడల కంటిండు కొరతను లను
 సాగు తీసికొని పొంగుచున్నది. పిటివన్నీటినిబట్టి కాంగ్రెసు
 వారలను కొట్టుట పొంగుచున్నది. పొంగుచున్నది. పొంగుచున్నది.
 లేదనియు జరుగునని తలచితిని. కాని ఇంత తీవ్రముగ పరిస్థి
 తలు మారునని తలచలేదు. ఇతర ప్రదేశములందు తప్పుముగ్గము
 కలదు కాంగ్రెసు ప్రజలకొందరు చిన్న చిన్న ప్రమాదములు
 చేయుట కోరినట్టిది. కాని ఈ సమయమున కాంగ్రెసును
 చెందిన వారే తే సరిగని దోషియైతిని. ఆ విధముగనే జరిగినది.
 కాంగ్రెసు నాయకులను, వాలంటీరులను తే తేదీయందు
 తేటికి రావలసిందిని తీర్మానించిన సమయమున నేను తేను
 కాని ఈ పరిస్థితులన్నియు చూచిన నేను ఆ తీర్మానము మం
 చిదేయని తలచెదను. కాంగ్రెసు వాలంటీర్లు కనుక జైవీకివచ్చి
 నచో అల్లికి అతఁడు అతి తీవ్రముగనుంపి వీరలను పోరా
 డును పోట్లాటులకుడ జరిగియుండెడిది. రివ యి అనంత
 రమే పోలీసు కమిషనరువద్దనుండి వచ్చిన పలకాడుగూర్చి తె
 లిసినది. కమిషనరు సదుద్దేశ్యముతో దానిని పంపియుండవ
 యును. కమిషను బహిష్కరణలకు పక్షమువారికి రివ తే
 దీయందు అల్లికులు కాబడెను. కాంగ్రెసు నాయకులను వా
 లంటీర్లకు యే విధముగ సంబంధములేదు. పోలీసువారికేమై
 న సంబంధముకలదో లేవో నాకు తెలియదు చెన్ననగరమున
 ను దీని ననుసరించియున్న గ్రామములందు గల ప్రభుత్వము
 యొక్క గొప్ప ఉద్దేశ్యములు ఈ బహిష్కరణమును జయ
 ప్రదముగ కొనసాగకుండుటకై పాటుపడుచున్నారని నాకు
 తెలియును. నాకు భారతముగనే రహస్యము గాకంజగనే
 ఇట్లుచేయుచున్నాడు. బహిష్కరణకేతర నాయకులు ధనమును
 విరివిగ వేచ్చించిరి. దుండగిండ్లకు అధికముగ బహిష్కరణకుగ
 నిట్టిరి. అందులో కొందరు తమకు సరిగమట్టలేదనిగొనూకొను
 టను నేను వింటిని. కాని ధన మెచ్చుటనండి దోరికగవచ్చినది
 యు నాకు తెలియదు. నగరమున కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారు
 బహిష్కరణకుడనని ప్రచారము చేసిరి. బహిష్కరణపథము
 కావించిరి.

పోలీసువారు తమ విధిని చక్కగ నెరవేర్చేదు

పోలీసువారు యేవిధముగ అల్లరియును జరుగనియునుండ
 కాంగ్రెసునుండునది తలచితిని. పోలీసువారు అల్లరివా
 పుటకు చేయగలిగినంత పనిని చేయలేదని నేను దృఢముగనున్న
 చున్నాను ప్రభుత్వమును జరుగునని పిలువలందల విరివిగ తిరుగని
 యకుండ జేసియుండినచో ఇంత అల్లరి లేకపోయెడిదే పో
 లీసువారు కాంగ్రెసునకు కలుగునట్లేదని తలచిరి. పోలీసు
 వింత జయప్రదముగ జరిగినది వారు తలచలేదు. రివ లేద
 యందు ముఖ్యముగ కాంగ్రెసువారలకును ప్రావీణ్యములను
 దెబ్బలు తిరిగినవి. యే ప్రదేశమునందుగల పోలీసు అధికారులు
 ఆ ప్రదేశమునందు అల్లరులు జరుగుటను ప్రోత్సహించుటకై
 యేమియు చేయక దోరికం దొంగని వారి వై అధికారి అల్లూ
 రునుండునని అజ్ఞ ఇచ్చినది నేను తెలుసు.

రివ లేదనిజరిగిన అల్లరి

రివ లేదని ఉదయము 8-30 గంటలకు మార్తెయందు
 కొంచెము అల్లరి జరుగుచున్నది. పోలీసువారు తీవ్రముగ
 నన్ను తెలిపినచో పిచ్చిచెప్పెను. నేను వెంటనే కాక వెనకొని
 అచ్చటకు పోతిని. అప్పటికి 9 గంటలగును. అచ్చటగలసంపు
 నాకాదమిద రాలుచున్నది. కాని వాటను నేను వెడలెడలెట్టి
 బోవుచుంటిని. ఇంతలో పోకరాయి నాద్రోయనకు తలచుట
 చే నెడు రక్తపీడితుడాయెను. కాకు నావించిరిని. పిథి కుగ్ర
 నాద్రుగల ఒక పెద్దసంపు నాకాదమిదను ముగిరి ఆ గుంపు
 నం దోరెడు నావేల పచ్చింపగా నాకు నాకాదమిద రాలు
 రుగ్గునందుకు విచారింపిరి. కాదుపోకుడ దొంగ కడకుగ నుం
 బన పోత డబ్బాలను దీసి నాకాద బోవుటకు మార్గ మొసంగి
 రి. నేను సరాసరి దొంగ యు. నామారావుగారి వైద్యశాలకు
 బోయి నాద్రోయనకు ముందునే ముందుంటిని. ఇంతలో
 హాకినను అందు కంపెనీ ధ్వంసము జేయబడుచున్నది ను వారి
 దే నెను. వెంటనే నేనవటికి బోతిని. ఒక పెద్దసంపు ఆ ముపు
 మీద రాలుచువుండునది. లోపలనున్న వాడు కొరికనుండి మై
 నుండి ఖాళీసీసాల బుడ్లను గుంపుయొనకి విసిరిరి. నేను వెళ్లికొండు
 ని పోయిరియుంటిని. ఇంతలో పోలీసువారు ప్రామాణి
 కిగ నుంపును వెంటగొట్టిరి. మున్నటియందు కడ్డగ నిష్క్రమించు
 ను వాధింనుండునది తెలియగనే నవటికిబోతిని. నేను వెళ్లి
 తరువాత అంతయు శాంతిముగ నుంచుతిని. లాకాదేజ పోలీసు
 వనువద్ద కొంత గలభానుగుచున్నదని తెలియటచే నే నవటికి
 10-30 గంటలకు బోతిని. అప్పుడే పెద్ద గుంపుగలను. నా కాల
 మట్టును గుంపుకొనెనది. అందు కడ్డగ నిష్క్రమించినవారినిగాని. కాం
 గ్రెసు వారలనుగాని చూడకుండుటయేనాక ముద్రానుం దెవ్వ
 యు చూడనట్టి ముఖములను గాంచితిని. 2, 3 ముఖములు
 పోలీసువారు అరెస్టుజేసి పోలీసుస్టేషనువద్ద వెట్టిరి. వారలనువది

లింపుదని గుంపులో కొందరు నాతో జేప్పిరి. అప్పు వదిలిం
 చి యెడల నా కారకు పోలీసువారియు జేప్పిరి. ఆరెస్టుజేసిన
 వారిని పోలీసువారిమో తేక రే పునయమో వదిలెదగ. ఇప్పుడు
 వదిలకు వదిలమని కోరుటయో మనకు భావ్యముకాదు. నన్ను పో
 నిచ్చినచో ఈవిషయమై పోలీసు కమిషనరుగారిచో మాట్లాడెద
 నని జేప్పితిని. పోలీసు కమిషనరు ఈసమయమున యున్నా
 దని కొందరు జేప్పిరి. నేను అజ్ఞయిచ్చినచో వారందరను పైక
 నులోనికి ప్రవేశించి ఆరెస్టుజేయబడినవారలను వదిలించుటయే
 గాక పోలీసు కమిషనరును చూపి పోలీసులు దీసికొని వచ్చెద
 చునీ నాకు జేప్పిరి. అట్లు జేసినచో మీరందరను పోలీసులచే
 కొట్టుకుంటుంటి నేను జేప్పితిని. అందులకు వారు నామీద ఆగ్ర
 నామజేరితి కాంగ్రెసునా తే పక్షము ఇంతే. ముందు ప్రజలను
 పనిజేయుమని తగవాలే అనునభిప్రాయమును వారు తిప్పు
 కొందురు" అని కాంగ్రెసు గాయకులజే నాకాద వారం
 తించిరి.

నేను తిరుపతి మహాజన సభాపంక్తిరమునకు బోయి
 బామిద్ భాను గోదాని తీసికొని జే మిరువురును సత్యమూర్తి
 గారి గృహమునకుబోయి లాకాదేజవద్ద జరిగిన కమిషనులను
 సత్యమూర్తిగారిచో జేప్పి పోలీసువారు తీసికొని సభమొగిం
 చ వచ్చునని నూచించితిని. మే మిరువురును సగర ప్రధానమే
 జన్మేయుగా రను పొండలేకొని. పోలీసు పిలిచి ఆరెస్టుజేయబ
 డిన వారలకు మే మిరువురు బామిద్ నాకు నం దెవమ. వారలను
 వదిలించవలసిదని కోరితిని. కాని వారు పోలీసుకమిషనరుగారి
 తో నానంగతి జేప్పలెనని నడిచిరి. తగవాలే మేమిరువురును
 ను లా మెంబరుగారివద్దకగా నాకు పోలీసు కమిషనరుగారి
 తో పోననందు మాట్లాడుచుంటిని. లా మెంబరుగారు పోలీసు
 వారు తుపాకలను వేచ్చుచున్నారని నూతో జేప్పిరి.

నేను ఇంటికి పోగా పోలీసువారు తుపాకలను వేచ్చిరిని
 యు, అందులకు ఒకడు చనిపోయెనని నునుగొంగు గాయ
 కుదెననియు లాకాదేజయే టుకు ప్రెసువారు లాకాదేజందు
 జేప్పిరి. ఇది యదార్థముగ నో కాదోయని తెలిసికొనటకు పో
 లీసు కమిషనరుగారిని పోననందు పిలిచితిని. ఆయన ఈగుంపు
 మైకోర్టు కెదుగ వచ్చెనని జేప్పెను. ఇట్టితరీ పోననందు
 కల్లుము కలుగుటచే వారు జేప్పునది బాగుగ వివరించెను.
 పనుప్రభుత్వాదన నేను జరుగవచ్చు సభను ఆ ప్రదల చే
 యవలసినదని ఆయన నూచించెను. కాని ఇప్పటికి 4-30 అం
 టచే ఆ పనిజేయుటకు చాల కాలాంతే మైనదయియు సభను ఆర
 గంటపేపుకన్న యెక్కువ జరుగనియునని జవాబుజేచ్చితిని.

పనుప్రభుత్వాదన సభ ఒక ఆరగంటలకే ముగించి
 రిమి. సత్యమూర్తిగారిని కొట్టుకొని కొందరు దుర్మార్గులుగల
 రు. వారలను సత్యమూర్తికి జూపించిరి. సభనుం వారిని
 వెంటనే నా కారుకు దీసికొనిబోయి మాపుమార్గముగ వారిని
 భద్రుగ గుం ప్రదేశమునకు గొంపోతిని. అప్పటికి 29. తేదీ మం
 దు జరిగినసభను ధ్వంసము జేసిన దుండగిండ్లు సభను సమీ
 పించిరి.

వివర విజ్ఞియందు జరిగిన అల్లరినిచూచి నాకేమియు
 తెలియదు.

4-2-28 తేదీ ఉదయం 10 గంటలకు బాడిగాడ్డు
 మీదుగ నేను బోవుచుండ వంచమిల్లలు కొంచెం ఒక బ్రాహ్మ
 ణ విద్యార్థిని కొట్టుచుండుటకు గాంచితిని. వానిని నా కారు
 నందుంచుకొని వానిని ప్రశ్నింపగా తాను బ్రాహ్మణుడనియు
 గత రి నిమునకుల నుండియు నీ పంచెముగ కొట్టుచు బాధిం
 చుమండి రనియు తాను పప్పుచుప్ప కళాశాలనుం ఇంటకు
 మీడియేలు నీయకాకాను జరుపుచుండెనియు తన పేరు
 టి. వి. కృష్ణస్వామి అనియు జేప్పెను. వెంటనే వాని పచ్చ
 యప్ప కళాశాలవద్ద విడిచితిని.

మూడు 8000 రూపాయలు ఖర్చులుచేయుబడి యుండవచ్చును

బహిష్కరణ కేతర నాయకులు మూడు 8000 రూప
 యలకు ఇందుకొరకై వెచ్చించియుండురు. ఈ ధనము వార
 తేవిధముగ సంపాదించిరో నాకు తెలియనని జేప్పిరి—
 తగవాలే టి. ఎం. దేవనాయకం నాయకుడు. యం కృష్ణ
 నామ మొదలియారుగార్లు సాక్ష్య మొసంగి వారు వినుత్రి
 వద్ద చెబ్బును తింటిమని జేప్పిరి.

హిందీ తెలుగు

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొను
 వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష	0-6-0
మొదటి వాచకము	0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ	1-0-0

విలాసము:—ఆంధ్ర గ్రంథమాల, 7, తంబుకెట్టిపేటి, నుద్రాస్.

నైమనుసంఘము గుంటూరు చేరుట

గుంటూరులో హారతాళము జయప్రదముగా జరుగుట

నైమనుసంఘమువారు నేడు (28 వ తేదీ) మధ్యాహ్న
 ము గుంటూరునకు వచ్చుటచే పట్టణమునందు హారతాళము పను
 గ్రమంగా జరిగినది. ముఖ్యప్రదేశములలో బహిష్కరణ కుడ్య
 పత్రికలును నల్ల జెండాలును అమర్చబడెను. మ్యూనిసిపలు కా
 ర్యాలయముపైని స్వరాజ్యతాళకమును నల్ల జెండాయును నిలు
 పబడెను. అన్నీ దుకాణములను ఫ్యాక్టరీలను మూయుబడెను.
 వ్యాపారమంతయును నిలిచిపోయినది. మ్యూనిసిపలు కార్య
 లయమును మ్యూనిసిపలు హారతాళము మూయుబడెను. ఇం
 నూడులో జలవరకును మూయుబడియే యుండును. టవును
 మైక్రాబుగాడ మూయులెనని పాలకసంఘమువారు తీర్మా
 నింపుటచే దానినిగూడ మూసివేసిరి. కలక్టరుకోరినందున జిల్లా
 బోర్డు సభ ఒరిగినది. సభ జరుగుటకు ముఖ్యముగా నెంతమందిరావ
 లెళ్ళో అంతనుండి (కోరం) గూడ రాతేదు. ఒక ఆరగంట ఆగిన
 పిమ్మట కోరంపూ రియెనది. కలక్టరు డప్పుగాడుగూడ (కోర్
 గా సభకువచ్చిరి నైమనుసంఘమువారు నమస్కరమును సభను
 నిలపియుండునచో అని ఉపాధ్యక్షుడు సభ్యుల నడిగెను.
 కోరంలేదుగాన సభను నిలిపివేయదగినని కలక్టరుగారికి నూచిం
 చిరి. సభకు నిలిపివేసిరి. అప్పుడే వెలకొని ప్రజలు చేరి మహా
 త్యగాంధీకి జయ అని కేకులుజేసిరి.

దెజవాడిమ్యూనిసిపలుసంఘమువారును తాలూకాబోర్డు
 వారును ఆమోదించిన బహిష్కరణతీర్మానములను ప్రత్యేక
 ముగా జనానుబద్ధురా దెజవాడ రైల్వేస్టేషనులో సర్ ప్రెసు
 నుగారి కంబజేసిరిని తెలిసినది. (ఫీ. కె. ను)

నైమను సంఘము

ఒంగోలులో బహిష్కరణసభ

27 వ తేదీని ఒంగోలులో మిక్కిలి గొప్ప బహిష్కర
 సభ జరిగినది. నైమనుసంఘమువారు వచ్చినపుడు మ్యూనిసిపలు
 సంఘసభకు జరుపుటకు ఒంగోలు మ్యూనిసిపలు ప్రెయిర్మకు
 అంగీకరించుట అనుచితమని అతని చర్యను నిరసించుచు పలువు
 రు ప్రముఖులు సభలో నుపన్యసించిరి. హారతాళమును పనుగ్ర
 ముగా జరుపుటకు యేర్పాటులు చేయబడెను. (ఫీ. ప్రెసు)

కల్కికోటరాజుగారు స్వాగత మొనగుట

గంజాంజిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులకు కల్కికోట రాజుగారు
 (ఎం. ఎల్. సి) రంభలో నైమను సంఘమువారికి స్వాగత
 మొసగిరి. జిల్లా బాంకి ప్రెసెడెంటు ఉత్తేశంఘ కార్య
 దర్శి మున్నగువారు పయనను సంఘమువారిని కలుసుకొని
 సంభాషించిరి. (ఆ. ప్రె)

న్యాయస్థానవార్తలు

శ్రీశైలికి

సి. శ్యామసుందరరావుగారు (వాది)

సి. జగన్నాయకులు రెడ్డిగారు (ప్రతివాది)

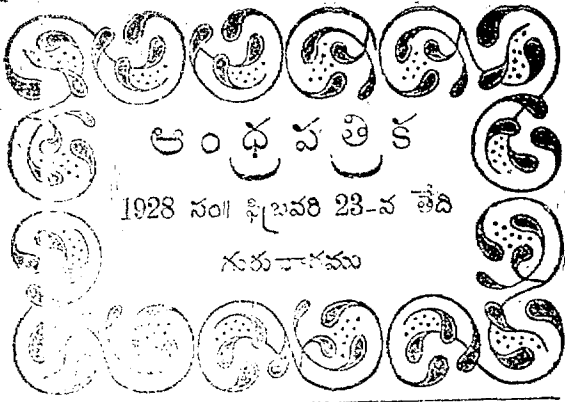
ఇచ్చావరం యూనియను బోర్డు గత దేవెంబరు నెల
 లో సమావేశమైపును ఉత్తీర్ణతవారికి స్వాగమియున్నతేదీని
 ఒకరు ఉపవాదించిరి. ఆపందర్బాసులో వాది ప్రతివాది "గా
 డెడ్" "మాదవోక్" అనపదములచే అవమానించెట. బ్రయ
 లు కోర్టునందు విచారించబడి వాదికి య 50 జరిమానాయును
 తేసియెడల ఒక నెల కారాగృహశిక్షయును విధింపబడెను. లోవ
 రు అప్పీలుకోర్టువారికి అప్పీలుచేయగా వారు ఈ పదములయం
 దేమియు గొరనవచ్చులేదని కేసును కొట్టివేసిరి.

జిల్లీ ను వాలసుగారి యెదుట ఈ కేసు విచారించబడెను. శ్యా
 యమూర్తిగారు ఈ పదములు అవమానప్రకృతియలని తలచి
 బ్రయలు కోర్టువారి తీర్పును బలపర్చిరి.

సుద్రాసులో మరణసంఖ్య:—18-2-28 తేదీతో
 అంతిమును వారములో మరణములను మున్నగు, ఎం దుకే
 జ్వరములను ఒకరు, మలేరియాను 25 గురు యితర జ్వరము
 లను 14 గురు మరణించిరి.

ప్రాంసులో స్వేచ్ఛనర్తక వాది యగు ఖన గ్యాయటు
 గారు చనిపోయిరి.

ఆరోగ్య శిశుప్రదర్శనములు కాకినాడ, రాజమండ్రి,
 విజయనగరములయందు జరుపబడినవి.

నైమను కమిషను:

పెద్దలసభ

శ్రీమద్విశ్వకర్మ

నైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటకు తీర్మానించి, పెద్దలసభయగు స్టేటుకౌన్సిలుసభ తనపెద్దరికమును సాధకపరచుకొనినది. నాయకు లిటీవల గావించిన ప్రకటనలో, వివిధ శాసనసభల వారును నైమను కమిషనును బహిష్కరింపవలయు నని హెచ్చరించుచుండిరి. కాని స్టేటుకౌన్సిలు సభను మాత్రము వదలివైచిరి. ఏలన, వీరి కేమిచెప్పినను, ప్రయోజనములేదని నాయకులకు దెలియును. నైమనుగారును స్టేటుకౌన్సిలుసభకే తరుచుగ వెడలిరి. భారతశాసనసభను వీరు బహిష్కరించిరి. స్టేటుకౌన్సిలుసభ తమ కిటుల తోడ్పడినందులకు నైమను గారు కృతజ్ఞత జూపకమానరు. నిరాశాపూరితులై యున్న నైమనుగారి కీమాత్రము ఆధారము దొరకన చాలునుగదా. భారతశాసనసభలో ఆరువోట్లు మాత్రము బహిష్కారతీర్మానమున కనుకూలముగ వచ్చినవని, వీరు తృప్తికరించుచుండిరి. కాని నిజ మేమన, ప్రజాప్రతినిధులలో నత్యధికసంఖ్యాకులు బహిష్కారమునే కోరియుండిరి. నైమనుగారు వరించిన మహమ్మదీయప్రతినిధులలో గూడ సభికసంఖ్యాకులు బహిష్కారతీర్మానము నామోదించియుండిరి. కాని, వీరి కిట్టిసందర్భములతో పనిలేదు. తనకేసు ఏదయో యొకవిధమున గెలుచుటయే, పనిగ బెట్టుకొనిన న్యాయవాద వాదించురీతిని నైమనుగారును వాదించడలచిరి. అంతియగాని వివిధసందర్భములను జరిపించి, సత్యమును కనిపెట్టుటకు వీరు ఆతురము జూపుటలేదు.

ఇటులనే స్టేటుకౌన్సిలుసభ భారతశాసనసభ కన్న ఎక్కుడు బాధ్యత గల సభ యని, వీరు వాదించి సంతసింపవచ్చును. కాని స్టేటుకౌన్సిలు సభావైఖరి నింతవరకు గుర్తించుచున్న వారెల్లరును, ప్రజలకోర్కెల కేసభవారు ప్రతికూలు రని గ్రహింప గలరు. సందిగ్ధసమయములందు భారతశాసనసభ వారు గావించిన యుపయోగకరమగు కార్యముల నెల్లను వీరు వమ్ముచేయుట, పరిపాటియైనది. ఈమారయినను వీరు అన్యథా ప్రవర్తించెద రని సమ్మట కెట్టియపకాళియు లేకుండుటచే నాయకులు వీరిని హెచ్చరింపరయిరి. అధికారులు వారి యనుచరలతో నిండియుండు స్టేటుకౌన్సిలుసభ, ప్రజల కోర్కెలకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుట సహజమేనని, సర్ ఫిరోజీషా సెత్తాగారు దెలిపియుండిరి. ఇట్టి సంకుచితసభలో గూడ ప్రజాప్రతినిధులలో సభికసంఖ్యాకులు సహకారతీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసి యుండుట ముఖ్యముగ గమనింపదగిన

విషయము. సర్ దాదాభాయిగారి సవరణ కనుకూలముగ 34 గురు వోటుజేసిరి. వీరిలో 16 గురు అధికారులు. ఏ డ్యుకు నామినేటుకు సభ్యులు ముగ్గురు యూరపియనులు. ప్రజలచే నెన్నికొనబడినవారు 8 మంది మాత్రమే గలరు. తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసిన 13 గ్గురలో, ఒక్కరు మాత్రము నామినేటుకు సభ్యులు. మిగిలిన 12 గురును, ప్రజలచే నెన్నికొనబడిన భారతీయ సభ్యులు.

దీనిని బట్టి స్టేటుకౌన్సిలు సభలో గూడ ప్రజాప్రతినిధులలో సభిక సంఖ్యాకులు బహిష్కారము గోరుచున్నారని స్పష్టమగుచున్నది. నైమనుగారి సంగతిని గమనించెదరని తోచదు. మరియొకవిషయము గలదు. సర్ హబిబుల్లాగారు స్టేటుకౌన్సిలుసభకు నాయకు డయ్యి, తీర్మానపు చర్చలో పాల్గొని యుండలేదు. వీరు ప్రభుత్వమువారితో పాటు వోటుజేయవలసి యున్నను, తమ మనఃపాతీకి వ్యతిరేకముగ ఉపన్యసింపరయిరి. లామెంబరుగూ యస్. ఆర్. దాసుగారు రాయల్ కమిషనులో భారతీయులను నియమింపగూడదని పట్టుబట్టగ, హబిబుల్లాగారు భారతీయులను శేర్వలయునని సూచించిరట. తమ సూచనలకు భిన్నముగ వాదించుటకు హబిబుల్లాగారు పూనరయిరి. దేశికాచారిగారి తీర్మానము కేంద్రశాసనసభలు సెలెక్టుకమిటీలనునియమింపవలెనని గోరుచున్నది. నైమనుగారు గావించిన ప్రకటన మునకన్నను, ఇది కొరవడుచున్నది. భారతశాసనసభవారు కమిషను పట్ల అవిశ్వాసము జూపియుండ, అట్టివారు సెలెక్టుకమిటీ నేర్పరుపవలయు నని స్టేటుకౌన్సిలు సభ గోరుట ఎంత హాస్యాస్పదమో యూహింపవచ్చును. ఇట్టి యాక్షేపణ లేకుండుటకు గాబోలు, సర్ మెనెజ్జీ దాదాభాయిగారు తమ సవరణను స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులకు మాత్రమే వర్తింపజేసిరి.

దాదాభాయిగారి యభిప్రాయములు భారతీయులకు తెలిసియున్నవే. తెల్ల కమిషనువలన, హిందూదేశమున కేమియవమానము గలిగెనని, వీరు ప్రశ్నించిరి. ఇంతవరకు సహకారము నలుపుచున్న మితవాదనాయకుల కవమానము గనుపించినను, వీరి కేమాత్రము గనుపింపకుండుట విచిత్రము. హిందూదేశము ఇంగ్లండుతో పాటు సమానస్థాన మాకమించుచున్నదని తలచుట బుద్ధిహీనతయని, వీరు మండలించుచున్నారు. సర్ శంకరనాయరు గారికి కమిషనుపై కొత్తగ మక్కువ ఏర్పడినది. నైమనుగారిచ్చినదానికన్నను, సెలెక్టుకమిటీకి ఎక్కుడుహక్కు లుండవలయునని, నాయరుగారు కోరుచున్నను, సహకారము నపేక్షించుచున్నారు. శంకరనాయరుగారు ఎప్పటి కేమి చెప్పెదరో యూహింప వీలులేకున్నది. వీరి యభిప్రాయములు అతి త్వరితముగ మార్పుజెందుచుండును. ప్రభుత్వసభ్యులగు హెయిగుగారు మాత్రము నాయరుగారి వివేకము మిగుల కొనియాడిరి. లజపతిరాయిగారి ప్రసంగమునకు అపార్థము గల్పించి, లజపతిరాయిగారు దౌర్జన్యమును ప్రేమించినటుల, హెయిగుగారు చెప్పట విచిత్రము. తడవతడవకును, బ్రిటీషువారు పెడలిపోయెదరను బెడరింపు ఎంత హాస్యాస్పదమో మాత్రమే లజపతిరాయిగారు సూచించిరి.

బ్రిటీషు పార్లమెంటునందలి వివిధపక్షముల వారును కమిషనును నియమించిరని హెయిగుగారు జ్ఞాపకము జేయుచున్నారు. కాని భారతశాసనసభ యందలి వివిధ పక్షములవారును కమిషనును నిరాకరించుచున్నారని వీరు గ్రహించి భారతీయులకోర్కెలను ఇండియామ:త్రిగారికి దెలుపుట ధర్మమై యుండెను. భారతీయులకు బనికీరాని కమిషనును వారిపై బలవంతముగ జొప్పించవలెనో దెలియదు. హెయిగుగారు రయినను పార్లమెంటరీ కమిషను శ్రేష్ఠమగు ఏర్పాటున చెప్పజాలమనిరి. సర్ ఆర్థరు పూముగారి వాదము, ఎంతనిస్సారమో చూచినంతనే కనుగొనవచ్చును. మడ్డిమెనుకమిటీలో భారతీయు లుండుట వలన నిబ్బంది గలిగె ననియు, అందుచే రాయల్ కమిషనులో భారతీయులుండుచో మరింతయుబ్బంది గలుగుననియు, వీరు వాదించుచున్నారు. కాని మడ్డిమెను కమిటీసందర్భమున ఎట్టియుబ్బంది గలిగెను? భారతీయసభ్యులుద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతిని నిరసించి సంపూర్ణరాష్ట్రీయస్వపరిపాలనము గోరిరి. ఇది పాలకుల కిబ్బందిగ నున్న దేమోగాని, ప్రజలకు గాదు. భారతీయులు పూర్వార్థిప్రాయములను విడనాడ లేరనుచో యూరపియనుసభ్యులు విడిచిరా ఏమిటి? రాయల్ కమిషను సభ్యులకు ప్రజాశయములపట్ల ప్రతికూలాభిప్రాయములు లేవని వీరు చెప్పగలరా? ఐరకహం ప్రభువుగా రిదివర కిట్టి యభిప్రాయములను తమ పత్రికద్వారా ప్రకటించియుండలేదా?

రహస్య విచారణ యవసరమని పూముగారు దెలుపుచు, సాక్షులు కొందరు సెలెక్టుకమిటీల యెదుటకు రారనిరి. అటులగుచో వీని సెలెక్టుకమిటీవారు క్రాసుపరీక్ష జేయనక్కరలేదా? వీరు ఎట్టి విశరీతపు సంగతులను జెప్పినను మారుమాటాడక యూరకుండవలయునా? దీనిని బట్టియే సెలెక్టుకమిటీలు కేవలము అలంకారప్రాయములని విదితమగుచున్నది. సుప్రవాద్ధిగారు కమిషనుతో సహకారము నలుపగోరుచు, అసహాయమును ప్రారంభించినందులకు గాంధీమహాత్ముడు పశ్చాత్తాపము జూపుచున్నాడని అసత్యము పలుకుట చోద్యము. ఏహేతువయినను వీరికి చాలునని దోచును. అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించినదిగను సుదినమనియే, మహాత్ము డిప్పటికిని దెలుపుచుండును. మహాత్ముడు చూపిన త్రోవనే, నేడు మితవాదులు గూడ అనుకరించుట తలపించుచున్నది. అసహాయము హిందూమతధర్మమునకు విరుద్ధ మని, దేశికాచారిగారు వాదించుటకన్నను వింత వేరుండదు. ఆచార్యులుగారు విష్ణుభక్తులు. వీరు ప్రహ్లాదచక్రత్రమును, ధ్రువచక్రత్రమును చదివియుండురు. ఇట్టిమహాభక్తులు త్రొక్కినత్రోవ అసహాయముగాదా? వసిష్ఠచరిత్ర, అసహాయధర్మమును బోధించుటలేదా? భగవద్గీతను వీరుదాహరించుచున్నారు. చెడుగుకు తోడ్పడవలయుననిగాని, స్వేచ్ఛను విడనాడి దాస్యము నలుపవలయుననిగాని, గీత ఎక్కడనయిన సూచించెనా? సంగ్రామమున జయించుచో మహితలమును పాలించెదపు, లేనియెడల వీరస్వర్గమును చూరగొందువుగాన, స్వధర్మమును నిష్కామముగ నిర్వహింపవలయు నని శ్రీకృష్ణుడు అర్జునునకు బోధించియుండెను. ఈసంగతిని ఆచార్యులుగారు జ్ఞప్తికి దెచ్చికొనుట యవసరము. స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు దౌడేమార్గములు గలవనియు, ఒకటి సహకారము,

రెండవది విప్లవమనియు, విప్లవము సాధ్యపడదుగాన సహకారమే కర్తవ్యమనియు ఆచార్యులుగారు హిత వొనగిరి. కాని చార్లెస్టన్ హిత మగు అసహాయ పద్ధతియను మూడవమార్గమును గాంధీమహాత్ముడు బోధించి, పశుబలమును ఆత్మబలముచే జయింప వీలు గలదని సూచించెను. ఇట్టి మార్గము నవలంబించుటకు హిందూదేశము ఎంతయు తగియున్నది. ఆవిషయ మటుండ, సైమనుకమిషనుకు తోడ్పడకుండుటయందు విప్లవ మేమి గలదో తెలియదు. ఎట్టి యవమానములు తటస్థించినను, వానిని భరింపుటయే, హిందూమతధర్మ మని ఆచార్యులు గారి యింపు గాబోలు!

స్టేటుకొన్నిసంఖ్య సహకారము గోరియుండ, పంజాబు శాసనసభలో సైమనుకమిషనును గూర్చి తీర్మానమును అసలే ప్రతిపాదించ గూడదని, అధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను. సర్దారు ఉజ్జలసింగు గారు పంజాబ్ తీర్మానము అవిశ్వాసతీర్మాన మయినను గాదు. ఇది కేవలసహకారతీర్మానము. సెలెక్టుకమిటీకి సమానమగు హక్కుల సీయవలయునని మాత్రమే తీర్మానము గోరుచున్నది. తీర్మానమును చర్చింపవీలులేదని నిర్ణయించుచు, పంజాబు శాసనసభ సెలెక్టుకమిటీని అసలేర్పరుచునో లేదో తెలియదనియు కమిషనుమాత్రమే రిపోర్టుజేయ వీలుగలదనియు కమిటీ కట్టి అధికారము గోరుటకు 84 వ క్లెక్టును ఒప్పదనియు, తీర్మానము స్థానికప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన విషయము గాదనియు, అధ్యక్షుడు హేతువుల దెలిపెను. ఇవి ఎంతనిస్సారములో గ్రహింపవచ్చును. రాష్ట్రీయ శాసనసభలుగూడ సెలెక్టుకమిటీల నెన్నికొనవలసి యున్నపుడు, సైమను కమిషను తీర్మానము నివి ఏలచర్చింపగూడదు? మద్రాసు మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ లిదివరకే చర్చించి కమిషను పట్ల అవిశ్వాసమును తీర్మానించి యుండెను. బొంబాయి శాసనసభలో గూడ తీర్మానమును చర్చించుటకు కాక్షేపణ రా లేదు. అట్టితరీ పంజాబు శాసనసభలో నేల యాక్షేపణ బయలుదేరవలయునో తెలియదు. సెలెక్టుకమిటీగూడ భారతశాసనసభకు రిపోర్టు జేయవచ్చును. సైమనుగా రంగీకరించిన విషయము గూడ పంజాబు శాసనసభాధ్యక్షునికి యుక్తముగ దోషలేదు. ఎటులయిననేమి, పంజాబు శాసనసభవారు సైమను కమిషనుపట్ల ఏవిధమగు నభిప్రాయమును తెలుపుట కయినను అవకాశము తొలగింపబడెను. మిగిలిన శాసనసభలలో అధ్యక్షులు లేలు నిర్ణయించెదరో తెలియదు. కాని భారతీయాభిప్రాయ మెటులున్నదో తెలిసిన స్వగతియే. బహిష్కారమే కర్తవ్యమని దేశ ముద్దోషించుచున్నది. బహిష్కారవాదులు స్వల్పసంఖ్యాకులనినాకుచెప్పి, సంతసింపవలదని "లివర్నూలుపోస్టు" పత్రిక బ్రిటీషు ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నది. భారతశాసనసభవారిని నిర్లక్ష్యపెట్టుట పాడిగాదనియు, స్వల్పసంఖ్యాకులగు విద్యాధికులనే జనసామాన్య మనుసరించు ననియు, ఈపత్రికతలంపు. ఇండియా కరుదెంచిన లేబరు సభ్యులగు ధర్మిలుగారు గూడ, లేబరుపక్షమువారి సమయమున తటస్థులుగ నుండక రాయల్ కమిషనుకు తోడ్పడుట గొప్ప భోష మని యంగీకరించిరి. నిజము నిలుకడమిడగాని

తెలియదు. లేబరుపక్షమువారియినను తాము చేసిన తప్పిదమును త్వరలో గ్రహింపవలసివచ్చును. భారతీయులు మాత్రము తమ బహిష్కారనిశ్చయమును విడనాడక, స్వరాజ్యవిధానమును నిర్మించి, విదేశ పత్ర బహిష్కారము, బ్రిటీషు వస్తు త్యాజ్యము, గ్రామపురస్కారము మున్నగు కార్యములను శక్తివంతమున లేక నిర్వహించుచో అవిరకాలములో కార్యఫలసిద్ధి బడయగల్గుదురు. ఇంగ్లండునను త్వరలో తన పట్టుదలను విడనాడి, భారతీయుల కోర్కెలను సఫలపరుపకతీరదు.

మద్రాసు ప్రారంభవిద్యాశాసనము

ఈవారపు భోర్టుసంఘ జూర్ని గెజెట్టులో, ప్రభుత్వమువారు నూతన మద్రాసు ప్రారంభ విద్యా శాసనమును ప్రచురించిరి. ఇయ్యది 1920 సంవత్సరపు చట్టమును మార్చివైచుచున్నది. జిల్లా ఎడ్యుకేషను కౌన్సిలుల, జిల్లాబోర్డుల యభిప్రాయములు చేరిన తరువాత, శాసనసభలో నూతన శాసనమును ప్రవేశపెట్టెదరట. నిర్బంధించిత ప్రారంభవిద్యను ప్రోత్సాహపరచుటయే క్రొత్తచట్టము ముఖ్యోద్దేశ్యము. చట్టముమాత్రము ఏమాత్రము విశాలవంతముగ లేదు. ప్రస్తుతపు చట్టము నిర్బంధ విద్యావ్యాప్తి కనుకూలించలేదని, ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. జిల్లా ఎడ్యుకేషను కౌన్సిల్ సంఘములకు ప్రారంభవిద్యను వ్యాపింపజేయుటకు ధనమును సంపాదించ హక్కులేకుండెను. స్థానికసంఘములకు మాత్రమే ధనమును సమకూర్చుటకు హక్కుగలదు. అందుచే స్థానికసంఘములకు సంబంధించిన స్కూలు కమిటీల నేర్పరచుటకు, క్రొత్తచట్టము నిశ్చయించినది. విద్యాభివృద్ధికి తగిన కార్యక్రమములను తయారుజేయుటకును, విద్యానిధిని పరిపాలించుటకును, స్కూలుకమిటీలకు అధికార మొసగబడెను. కాని యీ స్కూలు కమిటీలు, క్రొత్త చట్టము ప్రకారము మిగుల లోప భూయిష్టముగ నున్నవి. ఇదివరకు తాలూకాబోర్డులు ప్రారంభవిద్యను నిర్వహింపవీలుండెను. క్రొత్తచట్టముప్రకారము తాలూకాబోర్డులయధికారము లన్నియు జిల్లాబోర్డులకు ప్రసాదింపబడెను. తాలూకాబోర్డులవశమునుండి విద్యా విషయములను తొలగించుట గొప్పలోప మని ఎంచవచ్చును. జిల్లాబోర్డుకు మాత్రమే స్కూలుకమిటీ లేర్పడగలవు. ఇట్టి స్కూలుకమిటీలో రిమిండి ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులుండరు. వీరిలో ఒక్కరయినను స్త్రీగ నుండవలయును. వీరుగాక నల్లరునామినే తెను సభ్యులును నల్లరు ఉద్యోగముమూలమున వచ్చుసభ్యులును నుందురట. కడపటి నలువురలో జిల్లాకలెక్టరు జిల్లాబోర్డుపెసిడెంటు జిల్లాఎడ్యుకేషనులో ఆఫీసరు స్త్రీపాఠశాలల తక్షణదారురాలును ఉందురట. నామినేషనులను తొలగింపవలయునని, కోరిన ప్రధానమంత్రిగారు స్కూలు కమిటీలలో నామినేషను కెక్కుడు అవకాశ మిచ్చుట శోచనీయము. ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులయినను జిల్లాబోర్డు చే నెన్నికొనబడవలసి యున్నను, జిల్లాబోర్డుమెంబరులుగ నుండనక్కరలేదట. ఇక మున్యసిపలు సంఘమున కేర్పడు స్కూలుకమిటీలో ఏడ్గురు ఎన్నుకొనబడినసభ్యులుండవలయును. వీరిలో నొక స్త్రీ యు

దునట. మిగిలిన ఏడ్గురలో నలువురు ఉద్యోగము వలన వచ్చుసభ్యులును ముగ్గురు నామినేషను సభ్యులును ఉందురు. మద్రాసు కార్పరేషను కేర్పడు స్కూలు కమిటీలో పదిమంది ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులును, పండ్రెండుమంది నామినేషను సభ్యులును ఉద్యోగగత్యా వచ్చుసభ్యులును ఉందురు. ఎన్నుకొనబడినసభ్యులలో ఇరువురు స్త్రీలుండవలయునట. ఇట్టి స్కూలుకమిటీలు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరుపక అధికారుల దృక్పథమునే కొనసాగించుట సహజము. స్కూలు కమిటీలలో పూర్తిగ ఎన్నికొనబడు సభ్యులున్న గాని ప్రయోజనముండదు. స్కూలు కమిటీల సభ్యులను ప్రభుత్వమువారు తీసివేయ వీలు గలదు. ఇంతియ గాక స్కూలు కమిటీవారు గావించిన తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు రద్దుజేయవచ్చును. ప్రభుత్వము వారికి తృప్తికరముగ లేనిచో, స్కూలు కమిటీల సభ్యులు తమ స్థానములను ఖాళీజేయునటుల జేసి, కమిటీలను పునర్నిర్మింప వచ్చును. ఇట్టి కమిటీలు ప్రభుత్వాను గ్రహముపై నాధారపడునటులకు సందియము లేదు. కమిటీలు నిర్వహించు విద్యానిధియందు, ప్రభుత్వమువారిచ్చుగ్రాంటులు, విద్యకు సంబంధించిన పన్నులు, ధర్మములు, స్కూలుఫీజు, మున్నగు ద్రవ్యము చేరి యుండును. పన్ను విధింపవలయునని ప్రభుత్వము వారు స్కూలు కమిటీని బలవంతపెట్టవచ్చును. ప్రారంభపాఠశాలలను రికగ్రైజు అధికారము మాత్రము విద్యాశాఖాధికారులకు మాత్రమే యుండగలదు. స్కూలు కమిటీల కట్టి యధికారము లేదు. ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల మానేజరులు విద్యా శాఖాధికారులద్వారా స్కూలుకమిటీలకు గ్రాంటులను కోరవలయును. స్కూలుకమిటీ నిర్ణయము ప్రైవిడ్యాశాఖరెక్టరుగారికి అప్పీలు జేయవచ్చును. స్కూలుకమిటీ సిఫార్సుపైన స్థానికసంఘమువారు నిర్బంధముగ విద్యగరపవలయునని తీర్మానింపవచ్చును. స్కూలుకమిటీసిఫార్సు జేయకముందు మూడింట రెండువంతులమంది సభ్యులు దాని నామోదింపవలయును. స్థానికసంఘ తీర్మానమును డైరెక్టరుగారిద్వారా ప్రభుత్వమువారికి బంపవలయును. ప్రభుత్వమువారిట్టితీర్మానమును అంగీకరింపవచ్చును. లేక తిరస్కరింప వచ్చును. క్రొత్తచట్టములో సూచింపబడిన ఏర్పాటులు ప్రాత ఏర్పాటులకన్నను విద్యా వ్యాప్తికి ఎక్కుడుగ లాభించునని నమ్మజాలము. ఇంత వరకు జిల్లా ఎడ్యుకేషను సంఘములకును స్థానికాధికారులకును పొత్తు గుదురకుండెను. కాని, స్కూలు కమిటీల ఏర్పాటువలన, స్థానికసంఘముల కెక్కుడు అవకాశములు గలుగునని తలంపవీలులేదు. క్రొత్త చట్టమునందయినను సరియగు పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టక, కొరమాలిన ఏర్పాటులను సూచించుట శోచనీయము. ఇట్టి చట్టము తమ కక్కరలేదని, వివిధ సంస్థలును నష్టముగ దెలుపుట యవసరము.

ఆస్తిప్రభుని భూభావితము జేసిరి. ఆంధ్రక్రియ లన్నియు పూర్తి అయినవి.

17 లేడింగ్ పెకిలో బ్యాంకు పాత్యకేరము సంవత్సరమున కార్యకొనియెటుగారిని అంధ్రుజేసిరి.

అష్టకొరాజుగాడు వార్తాకేగడదు. కార్యక్రమమును ఏర్పాటుజేయుచున్నాడు.

ప్రేమ కౌన్సిలునకు

కమిషనువారి ప్రకటన ననుసరించి వారికి తోడ్పడ
సెలవుకమిటి నియమింపవలయునను తీర్మానము
అధికనంభ్యాకులు ఆమోదించుట

అధికార సభ్యులలో అధికనంభ్యాకులు

తీర్మానముకు ప్రతికూలముగ నుండుట

ఫిల్మ్, ఫిబ్రవరి 23:—ప్రేమ కౌన్సిలునకు సేటినినము
ఉదయము సమావేశమయ్యెను. గ్యాలరీలన్నియు ప్రేక్షకులతో
రిండియూడెను.

సర్ కేంకరను నాయకుగారు తన పేరట నన్న తీర్మా
న ముపపాదించ నందున పి. సి. శేకాచారిగారు ఈ క్రింది
తీర్మాన ముపపాదించిరి. కమిషనువారి విచారణకు తోడ్పడు
టకు తగుసాక్ష్యమును తయారుచేయుటకు కేంద్ర కాసనసభల
నుండి సెలవుకమిటిని నియమింపవలయుననియు కమిషనువారి
తో కలిసి అన్ని రాష్ట్రాల లయందలి సాక్షులను విచారించుట
కును సాక్ష్యమును పరిశీలించుటకును ప్రత్యేక నివేదికను
తయారుచేసి కాసనసభవారికి పార్లమెంటువారికి పంపుటకును
ఈ సెలవుకమిటివారికి అధికార మండలయునని సభవారు
పార్లమెంటుని ప్రభుత్వమువారికి నూచించుచున్నారు.

ఒక ఆక్షేపణ

వి. రామదాసు పంతులుగారు ఈ క్రిందివిధమున తమ
ఆక్షేపణను తెలిపిరి:—కేంద్రకాసనసభల సెలవు నియమించు
టకు సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారికి అధికారములేదు.
సమస్యకమిషనుపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము భారతకాసన
సభయం దామోదించబడుటచే సెలవు కమిటిని నియమించుటకు
ఏమిలేదు. కావున ఈ తీర్మానముపై చర్చజరుగుట సాంప్ర
దాయ విరుద్ధమని నూచించుచున్నారు.

అధ్యక్షుడు:—భారతకాసనసభలో విశ్వాస రాహిత్య
తీర్మానము ఆమోదించబడినది ఈ సభివారికి తమ ఆభిప్రాయ
ములను ప్రకటించు అధికారముండదు. సర్ మానెక్స్ దాదా
భాయిగారు తన సవరణ ముపపాదించిన ఇట్టి సందేహములకు
అవకాశముండదు.

పిమ్మట పి. సి. శేకాచారి తీర్మాన ముపపాదించి
ఇట్లుచెప్పిరి:—రాయలకమిషను విషయమై దేశమున
తెలుగులకు తేర్చదీసినది. రాయలకమిషనును బహిష్కరించ
వలయునని ఒక పక్షమువారు, రాయలకమిషనును తోడ్పడ
వలయునని మరొకపక్షమువారు నూచించుచున్నారు.
రాయలకమిషనువారికి తోడ్పడుటయే తేమకరమని నా
ఆభిప్రాయము. బహిష్కారము హిందూసాంప్రదాయములకు
విరుద్ధమైతి. దేశము స్వాతంత్ర్యము పొందుటకు రెండే
సార్లుయత్నించి, ఒకటి విఫలమై, రెండవది సాంప్రదాయ
వద్దకు ఆభివృద్ధి. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో భారతదేశము విప్లవ
మునకు గడంగుట అసంభవము. కావున భారతీయులు సక్ర
మాంతరేన. దళుల నుండుచి బ్రిటిషువారితో సహకారము
నకు గడంగుట ఉచితము. భారతదేశపు భావిస్థితిని నిర్ణయించు
అధికారము పార్లమెంటు వారికిండుటచేదని స్వరాజ్యము
వారంత చెప్పినను సత్యముచేయనిధిమునున్నదని మనము గుర్తె
డగవలెను. సహకారమునకుండంగ స్వరాజ్యము పొంద మన
ము అర్హులమని బ్రిటిషువారికి నన్నిచెప్పుట మనధర్మము. కమి
షనువారికి తోడ్పడ నియమింపబడుట బాయింట్లు సెలవుకమి
టివారికి కమిషనుసభ్యులతోపాటు సహ నమగు అధికారములం
డువలయునని భారత కాసనసభలో నాయకులందఱు ప్రకటిం
చిరి. కాని అంతటితో మారకండక కమిషను వాటిమీదను
కమిషను విచారణ విధానముమీదను భారతకాసనసభవారు అని
శ్వాసమును ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారు ఈ సందర్భమున
బెదార్యమును ప్రకటించి సెలవుకమిటివారికి కమిషను సభ్యు
లతోపాటు సహ నమగు గౌరవమునగిన ఈసమస్య తృప్తిగ
రిమార్చుచును.

సర్ మానెక్స్ దాదాభాయిగారి సవరణ

సర్ మానెక్స్ దాదాభాయిగారి క్రింది సవరణ ముప
పాదించిరి:—ఫిబ్రవరినెల 6 వ తేది సర్ జాన్ ప్రెమనాథుడు
రాజ్యపరిషదికి ప్రాసినతేఖయందును ఫిబ్రవరి 10 వ తేది
సర్ కేంకరనునాయకుగారికి ప్రాసినతేఖయందును నూచింప
బడిన విచారణవిధానమును కొనసాగించుటకై ప్రేమ కౌన్సిలువారు
తమతో కొందరిని బాయింట్లు సెలవుకమిటిగా ఎన్నుకొనటకు
తగుపర్మానులను ప్రభుత్వమువారు చేయవలయునని సభవారు
నూచించుచున్నారు.

సర్ దాదాభాయిగారి క్రిందిసవరణ ముపపాదించు
టకు చెప్పిరి:—భారతీయులు రాజకీయకమిషను సభ్యులగు
నియమింపబడలేదని కొందఱు అగ్రభూపరమకులైయున్నారు.

కాని బహిష్కారోద్యమమునకు దేశమునకు కొందఱునను లాభ
ముకలగదని గుర్తించవలెను. ఇవ్వబడిన అధికారములకు అంగీ
కరించి ఎక్కువ అధికారములను పొందుటకు ఆందోళనచేయు
వలయునని లోకమాన్యుడు గోకలే ప్రజలకు హితముచేసి
యొందిరి. క మి ష ను వా రి కి తోడ్పడ నియమించు
బడు సెలవుకమిటివారికి సంతృప్తికారము చుండునని సర్
జాన్ ప్రెమనాథుని ప్రకటనలకు నన్నిచెప్పిరి. తాత్కాలిక
దేశమును ప్రధానముగ గైకొని ఈదేశాన్ని అవకాశమును
కోల్పోనూడవని హితముచేయున్నాను. బహిష్కరణలకు అగ్ని
ములకావచ్చునట అనివేకము.

డాక్టర్ రామారావు:—సర్ దాదాభాయిగారివంటి
వారు భారతదేశమునందు స్వతంత్రముగా దేశమునకు స్వరా
జ్యము రాదు.

సర్ దాదాభాయి:—నేను సాంప్రదాయబద్ధమున ఆభి
వృద్ధి కోరుచున్నాను. బ్రిటిషుసంబంధము ఆశించుచున్నాను.
మూర్ఖముగ ప్రతిఘటనమునకు గడంగినను, విప్లవమునకు గడంగి
నను మనకు లాభముండదు. బ్రిటిషు వారితో సహకరించి మన
ము స్వరాజ్యము పొందగలమా? మనకును బ్రిటిషువారికిని గల
భేదములను మరచి బ్రిటను ఇండియా దేశములకు లాభముకలుగు
విధమున ఒకరితో ఒకరుకలిసి పనిచేయుటలేనది సమస్యమిది.

రామదాసు పంతులుగారు:—ఆ చర్చసందర్భమున కమి
షను నియామకమును గురించి చర్చ సలుపవచ్చునా?

అధ్యక్షుడు:—తీర్మానమునందుగాని సవరణయందు
గాని కమిషను నియామకము విషయమై ఎట్టి ప్రస్తావనలేదు.
కావున ఈవిషయము చర్చలోనికి లేకుండుట ఉచితము.

సర్ కేంకరనునాయకుగారు

సర్ కేంకరను నాయకుగారు సవరణను బలపరచుచు
ఇట్లు చెప్పిరి:—కమిషనువారికి తోడ్పడుటకు సెలవు కమిటిని
నియమించుట మిగుల అసంభవము. సెలవుకమిటివారు బ్రిటిషువారితో
కమిషనువారితో కలిసి పనిచేయుటకు తమన్ని స్వతంత్రము
గనే పనిజరిపి ప్రత్యేక నివేదిక తయారు చేయవచ్చును. సెల
వుకమిటివారి కుండవలసిన అధికారముల విషయమై సర్ జాన్
ప్రెమనాథుడు బెదార్యముని ప్రకటించుట ప్రశంసనీయము.
కాంగ్రెసువారు రాజ్యాంగవిధాన నిర్మాణమును తయారుచేసి
నను దానిని పార్లమెంటువారు అంగీకరింపవలయును. ఈ
విషయమును స్వరాజ్యపక్షమువారు కూడ అంగీకరించుచు
న్నారు. సెలవు కమిటివారు తయారుచేయు రాజ్యాంగ నిర్మా
యము వివాదముండును. ఈ అవకాశమును కోల్పోవుట
దేశమునకు గొప్పనష్టమును కలగజేయుట యగును. రాయలు
కమిషను నియమించినవారు మన ఎదుట లేనప్పుడు వారిని
ఖండించుట న్యాయముకాదు.

రామదాసు పంతులుగారు:—వాని ఏజెంట్లు ఇచ్చట
యున్నారు.

కేంకరనునాయకు:—కమిషనువారికి భారత దేశము
విషయమై ఎట్టి అనుభవములేదని చెప్పబడితి. కావుననే భార
తీయులు కమిషనువారికి తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాను.
బాయింట్లు సెలవుకమిటివారికి సహనమగు హక్కులు గొం
వము ఇవ్వబడిన ఈ చిక్కలన్నియు తొలగిపావును.

సర్ ఫెర్నెండ్ సెల్వాగారు

సర్ సెల్వాగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు
చెప్పిరి:—భారత కాసనసభవారు కమిషనుపై అవిశ్వాసమును
ప్రకటించి యున్నారు. ఆసభయందలి ప్రతినిధి సభ్యులకూడ
ఈ తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ సమ్యక్భావనోనగుట ప్రధాన
ధర్మమని నూచించుచున్నారు. ఈ సభలో ప్రభుత్వమువారి
మాటే కెల్లును. దేశమున సాంఘికభేదములు అధికముగనున్నం
దునను, ఇంగ్లండులో కాన్సిక్రెటివు ప్రభుత్వము అంతరించునో
మా అనుభవములను కమిషనునియామకము త్వరగా జరు
గునట్లు ఇంగ్లండు ప్రభుత్వమువారు శక్తికలిగిపాటుపడిరి. భా
రతీయులకు సామ్రాజ్య వారసత్వపు హక్కులులేదని నిరూపిం
చుటకు కమిషనునందొక్క భారతీయుడైనను సభ్యుడుగ నిజు
మింపబడలేదు. కావున మన మిత్రమహామును సహింపకూడ
దు. సర్ జాన్ ప్రెమనాథునివారంతచెప్పినను సెలవుకమిటివారికి క
మిషనువారితో సహనమగు గౌరవము నూర్చుట యుండునని
మెడమిసలయున్నవారెవరు విశ్వసించవలరు. భారతకాసన
సభయందలి మహామృదీయసభ్యులలో అధికనంభ్యాకులు బహి
ష్కారమునకు అనుహలముగ సమర్థియొసగి యుండుట గమనిం
చవలసిన విషయము. భారతీయులక్షేమమును దృష్టియందుంచు
కొని బ్రిటిషువారు భారతదేశపు పరిపాలనమును కొనసాగించు
చున్నారనుటకు కేవలము బూటకమేనది. ఏకోఒకవిధమున
తిమిరింపాలనమును స్థిరపరచుకొనుటయే ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ
కైయున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఆస్థిగవాణిజ్యమును విధానము
నకు గడంగుట విచారకరము.

ఆంధ్ర కేసరి టంగుటూరి ప్రతాపంగారు

కలకత్తాలో కావించిన ప్రకటనము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు ప్రకాశం
ఎం. ఎల్. ఏ గారు డిల్లీనుండి కలకత్తావచ్చి నేడు 23 వ తేదీని
యిటు ప్రకటించిరి.

చెన్నైపురిలో 8 వ తేదీని 141 క్రింద నోటీసు తెవరి
కయ్యబడినది? అల్లరులు చేసినవానిని చేయించినవారిని
నోటీసులు పంపబడలేదు. ప్రేమకు బహిష్కరణ సాధుసభ్యు
లను కాంతి నిర్మలగు పాఠశాలను మాత్రమే నోటీసులు
పంపబడిన ప్రజల ప్రధాన హక్కులను రూపుమాపుటకై
యా నోటీసులు పంపబడినది. ఈ ఉత్తరపును ధిక్కరింపవలె
నని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మానించినందు
లకు నేను చాల సంతోషించుచున్నాను. ఎల్లప్పుడు ముందంజ
వేయుచుండిన (ద్రవిడరాష్ట్ర) కాంగ్రెసువారుగూడ నిటులే
తీర్మానించెదరని నమ్మనను. ఈ ఉత్తరపును తిరస్కరింపక
బాయింట్ల వాతీయోద్యమమునకు గొప్పకళంకము చేపూర
గలదు.

ఈ ఉత్తరపు నున నగరవాసులు భయభక్తులై రని
భావించి వదలి పరిత్యజింప నన్న చెన్నైపురి ప్రభుత్వసంఘ
మున న్యాయశాఖాసభ్యుడు సర్ పి. సి. రామస్వామి అయ్య
రుగారును చెన్నైపురి హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్
మ. రేమాట్సు ట్రాటరు గారును కలిసి 27 వ తేదీని ప్రేమకుసంఘ
మువారికి విరుద్ధమేయుటకు నిశ్చయించిరి. సర్ రామస్వామి
గారు ప్రత్యేకముగా 28 వ తేదీని తనస్వహతున ప్రేమకు
సంఘమునాటికి మిత్రాచారిత్ర్యమును గూడ నియ్యగలదిరి.
ఇది కేసులు వారికి వారిఆతిథిలకును సంబంధించిన సాంఘిక
మర్యాదలు మాత్రమే యెవనో నెట్టిభాధయును లేదు గాని
న్యాయవాదులు మున్నగు పౌరప్రముఖులకు గూడ నావస్థ
నించి చెన్నైపురి పౌరుల పక్షమున చతుర్తార్థముగా వయ
మును సంఘమువారికి స్వాగత మింపంబుకై యాచింతులు
జరుపబడ నున్నయెడల వాని ముఖ్యముగా నిరసించవలసియే
యందును. సర్ రామస్వామిగారు బహిష్కరణమునకు
ప్రతికూలముగా నున్న 7 ప్రభుత్వసభ్యులందఱు చేరిన యొక
వ్యక్తియగుటచే అతడెటుల చేసినను చేయవచ్చును గాని దొర
తనమునకుతోలబడదు. సత్సంతతుడుగా నుండవలసిన ప్రధాన
న్యాయమూర్తిగూడ యీ బహిష్కరణ ప్రతికూల ప్రచార
మునందు కలియుటయే చాల చిత్రముగా నున్నది
ఇప్పటిరగిన కూట్సు ట్రాటరుగారు రాజకీయందోళనను
తో నెట్టిసంబంధమును కలిగించుకొని యుండలేదు. కావున
యిప్పుడు సయమును వర్గమువారికి యిచ్చునలచిన విందులో
గూడ అట్టి నిందకు తాను బాక్రును కాకుండునట్టి రీతికే
ప్రధానన్యాయమూర్తి యేర్పాటు చేయవలసి నేకునమ్మెదను.

నా మిత్రులగు న్యాయవాదు ల్వేగను యీ విందులకు
పోయి యీ పన్నుగడలో చిక్కనగునూడవని విన్నవించుచు
న్నాను. చివరకు చెన్నైపురి పౌరులు ప్రేమకుసంఘమునకు స్వా
గత మొసంగిరిని ప్రకటించుటకై యాచింతులు జరుపబడుచున్న
వి. కలకత్తాలోను గుంటూరులోను చిరకు ఒంగోలులోనుగూడ
న్యాయవాదులు కాంగ్రెసుపక్షమున నేయొందిరి. కాన చెన్నై
పురి న్యాయవాదులగూడ సలులే లూర్తిగా బహిష్కరించి
వాతీయ గౌరవమును కాపాడెదరని నమ్మెదను. ప్రధాన న్యాయ
మూర్తులను లామెంబరులను నమ్ముచు వాపుచునే యిందు
రుగాని వాతీయ గౌరవమును భావింపలము న్యాయవాదుల
అధినముగందున్నవి కావున ప్రేమకుసంఘమువారు చెన్నైపురికి
వచ్చినకోజాన రి వ తేదీని జరిపేదానికంటెను మిక్కిలి హె
చ్చుగా బహిష్కరణమును జరుపబడనని భారతదేశీయులందఱు
ను చెన్నైపురి పౌరులను కోరుచున్నారు. అస ప్రకాశంగారు
ప్రకటించిరి. (అ. ప్రెస్)

గద్వాలు సంస్థానము రాణిగారి కిచ్చివేయబడుట

హైదరాబాదు ప్రభాముగారు గద్వాల సంస్థానమును
సీతారామ గూపాలయ పుటామూరగారి విధియందు ఆదిలక్ష్మి
మహారాణిగారి కిచ్చివేసినది తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

సర్ ఆర్థుర్ ప్రూమ్ గారు

సర్ ప్రూమ్ గారు తీర్మానమును బలపరచుచు భారత
దేశముతో ఎట్టి సంబంధములేనవారు కమిషను సభ్యులుగ
నియమింపబడినందులకు సంతోషము చెలిచుచు భారతీయులే
సభ్యులుగ నియమింపబడిన సాక్ష్య మెట్లున్నను వారు తమ
ఆభిప్రాయములను మార్చుకొనరు. పార్లమెంటువారిని ప్రతి
ఘటించిన నష్టము కలగననేగాని లాభము కలగదు. ఈసందిగ
పమయమున సభవారు దేశదోషమును నిలక తేటెదరని నమ్మ
చున్నారు. (సకేము)

మన రాష్ట్రము

సీమతపాలు:—ఇదివరలో ప్రకటించబడిన ప్రకారము 23-2-23 తేదీనాటికి 26-2-28 తేదీ సాయంకాలం 6-15 గంటలవరకు జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద తీసికోవలెను.

ఇండియన్ బ్యాంకు:—యొక్క 21-వ సాధారణ భ 25-2-28 తేదీ శనివారం సాయంకాలం 4-30 గంటలకు యంబి ను బ్యాంకు భవనమువద్ద జరుగును.

మద్రాసు శాసనసభకు:—డబ్లియు. ఓ. రైలు గారు మద్రాసు యూజి.పి.యను సంఘ ప్రతినిధిగా జె. డబ్లియు. చేంబర్స్ గారి స్థాన నిన్నటికినను యెన్నుకోబడిరి.

కత్తాటక కుటుంబసంఘము:—26వ తేదీనాడు కల్లూరు ప్రభుత్వ వైమకు కమిషనరీకు స్వాగతపత్రము సంగ్రహించెను.

ఆంధ్ర తెన్నును పంపెములు:—మందు ప్రకటించబడిన ప్రకారము 1-3-28 తేదీనాటికి గాక 1-4-28 తేదీనాటికి ప్రారంభమగును.

ప్రత్యేకమును జలుబును రూ. 5. సింగిల్స్ రూ. 3. లెట్టిలు 20-3-28 తేదీతో అంతమగును.

రంజానుమానములో నీటిసప్లయ:—ఇహమృత్యులకొరకు రహానుమాన మంటలను రాత్రిలయందు భారాళముగా నీటిసప్లయ గావించవలయునని అబ్దులు హమీదుఖాను ఎం. ఎల్. సి. గారు కోరగా మద్రాసు కార్పొరేషను బంజీరుగా రందుకు సమ్మతించిరి.

కార్పొరేషను పతనముచరము 20-2-28 తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు వెయ్యదీపములప (వైట్స్ రోడ్డు మాంటుకోర్డు గలియుటలో) రా.సా. పి. ఎం. సాధారణకెట్టి (కాన్సిల్లరు) గారు చే తరవబడిన

హత్రాలు జరుపరాదు

ఆంధ్రతెన్ను కాంగ్రెసు సంఘముల తీర్మానము ఆంధ్రతెన్ను కాంగ్రెసు సంఘముల సేటియందయము మరల సమావేశమయి వైమకు కమిషను మద్రాసునకు వచ్చి దివమున హత్రాలు జరుపవల దని నిర్ణయించిరి.

భారత మహిళాసంఘము (మద్రాసు) కీ|| శ్రీ|| శ్రీమతి పావ్యతి అమ్మగారి యకాలచరణమునకు విచారపడుచు, భారత నాగీసంఘమున కీ మె యెనర్షిన యమాల్మమును సేవలను కొనియాడుచు ఈమె భర్తయగు శ్రీ|| బి|| చంద్రశేఖరయ్యగారికిని, వారి బంధువులకును, మహిళా సేవ సమాజసభ్యులకును తమ హృదయపూర్వక సానభూతిని తెలుపుచు యొక తీర్మానము గానించిరి.

స్వేచ్ఛలు తెయిను బెజవాడ చేరుట నేడు 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు వైమకు సంఘమువారి స్వేచ్ఛలు తెయిను బెజవాడ ప్రేక్షకుల వచ్చినది. వారికి స్వాగతముసంబంధము 12 మంది షిశ్యులవాళ్ళు వచ్చి యుండిరి. ప్రతికూల ప్రదర్శన మొనర్చుటకు వలంబడిన చాల ముందుగానే వచ్చియుండిరి. వలంబడిన ప్లాటుఫారమునుండి పోవలెనని రైల్వే పోలీసు వారు తెలిపిరిగాని స్వాగత మొసంగ వచ్చినవారిని గూడ పంపి వేసినవారిని మేము వెళ్లమని వలంబడినది. అందువలన ప్లాటు ఫారమున కొవల స్వేచ్ఛలు తెయినువాడిరి. వాటినువాడు వలంబడిన నవటికి పోవలెనని. స్వాగత మొసంగుటకు వచ్చిన వారిని మాత్రము తెయిను ఆగగనే మ్యూసిషియన్లు జవాను వెళ్లి మ్యూసిషియన్లు చెయిర్చును పంపిన లేఖను పర్ సైమునుగారికొ పంగెను. సంఘమువారిపైన విశ్వాసముకు తెలుపుచు మ్యూసిషి షియన్లు సంఘమువారు చేసిన తీర్మానమునే చెయిర్చును జవానుచే పంపించెను. బండి 15 నిమిషము లాగినది. (వ్యక్తియు విశేషి తండ్రి.)

బాబ్బోలి పన్ను లనిరాకరణము

మహాత్ముని అభినందనము నూరకు, ఫి. బవరి 21:—బాబ్బోలియందు పన్నులనిరాకరణోద్యమము బలవత్తరమగుచున్నది. సత్యాగ్రహమును జిల్లా లోనివారేగాక బయటవాసుకూ అనేకమంది ప్రోత్సహము జేయుచున్నారు. బాబ్బోలిజిల్లా రయితుల కీ ఉద్యమమునందు తోడ్పడుచు వారికి రూ. 500 చందా యివ్వవలెనని జిల్లాబోర్డు లో నొక సభ్యుడు తీర్మానించుచున్నాడు. ఈ వారంతయులోపల నూరకుజిల్లాసభ నూరకునందు జరుప యేర్పాటు జేయుచున్నారు. నాగిమునగారు సహజీని నాయకుగారు ఇభి కావ్యంపబడుదురు. మహాత్ముని ఆశీర్వాదము బాబ్బోలి రయితులకు మహాత్ముడు యీ దిగువరీతి సలహా నొసంగు నాయకునియెడల భక్తివిశ్వాసములతో మెలంగవలెనని కోరిరి తమ లాభములకే గాక భారత మాత శ్రేయముకు పాలుబడుచున్న వారి సభినందించి ఆశీర్వాదించెను. (ఫీ. ప్రేమ.)

గౌ. సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు

ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యుడుగ నియమింపబడుదురు మద్రాసు, ఫి. బవరి 28:—గౌ. సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు మద్రాసు లా మెంబరు పదవికి మార్చి 30 వ తేదీన వారములో రాజీనామా నీయగనే ఎన్. ఆర్. దాసుగారి సెలవులో నాలుగు నెలల పాటు ఇండియా ప్రభుత్వపు లామెంబరుగ నియమింపబడుదురని తెలియుచున్నది.

చెన్నపురి రిపోర్టుల సంఘము

బరన్ హోము ప్రభువునకు విం దొనంగుటనుగూర్చి పునరాలోచన చెన్నపురి రిపోర్టుల సంఘము లిదివరకు జరిగిన సభయందు వైకొంటు బరన్ హోముగారికి విందు గావించుటకు తీర్మానించిరి. ఆ నిర్ణయమును పునర్విచారణ గావించుటకై పదిమంది సభ్యులకోరికలపైని రేపు సాయంత్రము 8-30 గంటలకు మహా జన సభాభవనమందు ప్రత్యేక సభ జరుపబడును.

వంగోలు తారూకాబోర్డు

అధ్యక్షుడు సభ్యులకు నోటీసులను పంపుట ఒంగోలులో మ్యూనిసిపలు సంఘమునకును తాలూకా బోర్డుకును ఒక వ్యక్తియే అధ్యక్షుడుగా నున్నాడు. పయిమను సంఘమునకు తోడ్పడుటకు నిర్ణయించి ఒంగోలు మ్యూనిసిపలు సంఘము అపఖ్యాతికి పాలగుటకు తోడు 25 వ తేదీని తాలూకా బోర్డు ఆ వ సర సభ నైమను సంఘము వారి కోరకు జరుగునని అన్యక్షుడు నిన్న 22 వ తేదీని సభ్యులకు అవ్యవధిగా నోటీసు పంపెను. ముందుగా సభ్యులలో నాలోచించి యుండలేదు. సభ్యులలో హెచ్చుమంది 25వ తేదీని సభకు వెళ్లరని తెలియుచున్నది. ఇవల బహిష్కరణము జయ ప్రథముగా కొనసాగునటుల చేయుటకు ఆంధ్ర నాయకు లెవరును వచ్చియుండ లేదు. బాధ్యతగల పదవులను జాతీయవాదులు కాని వారాక్రమించుట కవకాశ మిచ్చినచో నిట్టి అనర్థకమే కలుగుననుటకు ఒంగోలు మ్యూనిసిపలు చెయిర్చును చర్యయే నిదర్శనము. (ఒకవిశేషి తండ్రి వార్త)

రాకపోకలు:—బెజవాడనుండి నిన్నటి యుదయ మిచ్చటికి వచ్చియుండి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యులు నేటిరాత్రి మద్రాసు విడిచి స్వస్థలములకు జోయెదరు. కారాగారం మహారాజాగారు, కె. ఆర్. వెంకట రామయ్యగారు, వి. వి. శ్రీనివాసయ్యగారు నేడు మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి. గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి జె. ఎం. పోచాపరగారు తిరుమనాపల్లి లెఫ్టెంట్ జేబుగారు బల్లారి, టి. జి. బోస్, స్వేచ్ఛలు ఆశీస్సగారు వైమకుమిషను గలియుటకు గుంటూరునకును వెళ్లిరి. పోలీసు నూపరించెంటు లిండియగారు నేడు వచ్చిరి.

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మహారాష్ట్ర రైల్వే కంపెనీ, (లిమిటెడ్) నోటీసు

1928 నం. 1-వ తేదీ లగాయతు యీరైల్వేయొక్క మీటరుగేజీ సెక్షనులందు నొన్ని మార్పులు చేయబడును ముఖ్యమైన మార్పులను యీక్రింద నుదహరించుచున్నాము. గమనించ పార్శితులు.

నెం 1, నెం 2 మెయిల్స్, మధ్యతైమింగులు కొంచముమార్పులు కాబడెను. నెం 1 ఎగువకు రేపు మెయిల్ కరగ్గివద్దకూడ ఆగును.

నెం	కోల్చాపురు ప్యాకేజరు	పూనా చేరుట మధ్యాహ్నము	గం ని
12	పూనానుండి	బయలుచేరుట పగలు	2-0
123	విక్స్ ఫో సాంగ్లనండి	మిరజ్ చేరుట	5-10
127	మిరజ్ నండి	పగలు	10-20
129	"	"	1-15
181	" కాంగ్లె	"	5-10
18	" మిరజ్	"	10-50
187	" కోల్చాపురు	"	10-45
43	" గుంటగల్	"	8-0
44	" హనపేట	" రాత్రి	8-30
53	"	" ఉదయం	4-55
74	" కనివపల్లి	"	8-20
85	" బల్లారి	"	10-25
86	" రాయచూరు	" పగలు	2-12
24	ప్యాకేజరు నూర్పూగోవా	"	7-15
30	విక్స్ ఫో	" సాయంత్రం	6-50
25	వాస్కోడిగామా	" ఉదయం	6-40
28	ప్యాకేజరు లొండా	" పగలు	1-15
74	మెయిల్ గుంటకల్	" రాత్రి	8-50
78	మెయిల్ బెంగళూరు	"	8-45
210	నూమిక్స్ ఫో భువనగిరి	" ఉదయం	9-25
2:1	" బాంబాయిపురం	" పగలు	2-10
90	" కాట్ పాడి	"	9-25
85	విక్స్ ఫో పాకలనండి	"	8-15
109	నూమిక్స్ ఫో పాకలనండి	"	8-0
110	నూమిక్స్ ఫో మదనపల్లికోడ్డు	"	10-10

తైమింగులు పూర్తి వివరములు గోరువారలకు వైమను లన్నిటియందును తైములేబిల్లు విక్రమునకు దొరకును.

భారతశాసనసభ

చెన్నపురిలో 144 శిక్షలు

వాతావరణస్థితి

రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ

డిప్టీ. ఫిబ్రవరి 22:—శ్రీమంతుల భారత శాసనసభలో రైల్వే బడ్జెటుపై సామాన్యచర్చ ప్రారంభమగుచున్నది. ప్రారంభ చర్యలలో భాగంగా భారత రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది. బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది. బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది.

ఎం. సి. కల్యాణగారు మాట్లాడుచు బడ్జెటు విషయము ఆలోచించుటకు సభ్యుల కవకాశములేదని నిరూపించుచు ఉపాధ్యక్షులను ప్రశంసించిరిగాని రైల్వే శాఖలగుర్తి ఒక్క మాటయైన ఆనలేదు. రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది. బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది.

రెండవ కుంజుగారు ఆయనను పట్టిక సరిగ్గా ఉన్నట్లు రైల్వే బడ్జెటు కట్టించుట లేదని. సర్ ఆర్థర్ డిక్సన్ గారి రిపోర్టును సూచించిన ప్రకారము రైల్వే బడ్జెటు 1925 సం. యొక్క రైల్వే బడ్జెటు యొక్క ప్రజలు చెల్లించవలసి యుండునని. ప్రస్తుతము రైల్వే బడ్జెటు యొక్క లక్ష్యము కానేరదు.

జమ్నాదాసు మెహతగారు

బడ్జెటు ఏర్పాటును తీవ్రముగా ఖండించిరి. సభ్యుల బట్టిమించి ఆయనను సభకు యగపడని చెప్పిరి. రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది. బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది.

మాల్వికామయ్య యామాటగారు రైల్వే బడ్జెటుపై ఆధిపత్యమును వహించిరి. రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది. బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది.

ఎం. ఎం. జోషిగారు రైల్వే బడ్జెటుపై భారతీయుల స్వాతంత్ర్యమునకు లేనిదని, బ్రిటిషువారు విక్రయముకొరకు, ఆంగ్లేయుల కష్టములను తీసుకొని ఉన్నవని నూలు యేలించుచుండి రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది. బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది.

కె. సి. విద్యాగారు రైల్వే బడ్జెటుపై ప్రభుత్వపు బడ్జెటునుండి వేరు చేయుట చాలా సులభమని ఆధికారియు తగ్గిరాయనని. మూడవ తరగతి రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది. బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది.

ఎం. ఎస్. శేషయ్యగారు బడ్జెటు సభ్యులు నిజముగానని నిరూపించుటకు రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది. బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది.

సర్. పులివెందులూరు శాసనసభకు రైల్వే బడ్జెటుపై ఆధిపత్యమును వహించుచు రైల్వే బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది. బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమైనది.

రైల్వే బడ్జెటుపై భారతీయోద్యోగుల పశువును యిచ్చించుటగుర్తి జోగయ్యగారు బోధించిరి.

తగిన సంఖ్య లేక నిలచిపోవుట

సభాపరంకలు సభకును లేవిరి. సభాపరంకలు సభకును లేవిరి. సభాపరంకలు సభకును లేవిరి.

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభాపాద

నిన్న 22 వ తేదీని డిల్లీలో చేసిన తీర్మానము

నిన్న 22 వ తేదీని డిల్లీలో భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ జరిగింది. సభకు పాల్గొన్న వారు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ జరిగింది. సభకు పాల్గొన్న వారు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ జరిగింది.

ఏలూరు మున్సిసిపలు చెయ్యిర్తు

అంతర్ధానమగుట

(స్వకీయవిలేజరి తంజివార్)

ఏలూరు మున్సిసిపలు చెయ్యిర్తుగారి రావుసాహెబు బడిటి వెంకట్రామయ్యగారు రావుసాహెబు బడిటి వెంకట్రామయ్యగారు రావుసాహెబు బడిటి వెంకట్రామయ్యగారు.

అందువల్ల వాటిసాయంకాలము ఒక అత్యవసర సమావేశము జరిగింది. అందువల్ల వాటిసాయంకాలము ఒక అత్యవసర సమావేశము జరిగింది.

ఈ కార్యసంఘానికి తీర్మానము గొంతెంచు మించు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

కలగర శాఖాధ్యక్షులు వారిగా మున్సిసిపలు చెయ్యిర్తుగారు గౌరవంబుగలూ ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనబడి యుండిరి. కాని, చెయ్యిర్తుగారు రిజిస్ట్రేషన్ చేయవలసి వచ్చినది.

గన్న మెంటు ఉత్తరపు సభకుంచి చెయ్యిర్తుగారిని గుర్తించి అధికార తీర్మాన ముపాదించుటకు జరుపవలసి యున్న సభ రేఖాదయము జరుగును.

1928 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 23-వ తేది గురువారము

Table with 6 columns: Time, Temperature, Humidity, Wind, etc. Data for Feb 23, 1928.

సర్కారులు:— గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరస్థానాల్లో పగటివేడిమి 3 నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడ మచిలీపట్నములో 3, 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—బళ్లారిలో 3 కర్నూలులో 4 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసు కడపలలో 6 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ.

పి. పి. నారాయణ అయ్యర్, చరమ వాతావరణ స్త్రావాలు

త్వర వడుడు

వెలువడినది. వెలువడినది.

నీతి నిధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయందైదవకుసు ఎము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయ (డగు బ్రాహ్మ) యనిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిలెట దేశమునకు బోయి యాభావలోనికి క్రింద రితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభావలోనికి, తర్వాత సింగీషులోనికి బరివర్తితమై యుత్కలప్రస్థానిగ్రంథమున కిది మధురిమగు నాల్గవచరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసూచితమున కావశ్యకముగ నెల్లసీతుల నానుపూర్వితో దేటగా నూటిగా స్వీగంధము చెప్పుచున్నది. కొనుమై నిండు శ్యాంతికోటెండు. వెల రు. 1-0-0 మేనేజరు, "ఆంధ్రప్రతిక" 7, తంబుకెట్టి వీధి మదరాసు.

విదేశవార్తలు

నైపుణ్యమిషను బహిష్కరణము

అసంబంధీకరణము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 21:—విదేశీయ పత్రిక ఇట్లు ప్రాయమున్నది:—సంబంధీకరణము చాల విచారకరమైనది. ప్రజాప్రతినిధులతో గూడుకొన్న పరిణామము రాయలుకవి మను నిర్లక్ష్యముచేసినట్లు కన్పించుచున్నది ఇది వారు తెలిసి చేసినదిగాదు. కవిమకు ప్రతికూలుగా ఎవరో స్వేచ్ఛ భావము లు తెప్పింపజేసినట్లుగాదు. ఈవ్యవస్థాభివృద్ధి జాతీయమైనది మార్గదర్శకము వారిమాటనే ప్రజలు అనుసరించి ముందు పోరాడు. ఇదియే చాలముఖ్యమైన విషయము.

కృత్రిమములైన వ్యవస్థాభివృద్ధి విమర్శనలలో రక్షియాలో చూచితిమి. అతిశయాల భారతీయులు కార్య సాధకముగ తగాదాను పురికొల్పగలరని యిది శిక్షణపాలన యున్నది. కాని వారు ఇండియా ప్రభుత్వమును చిక్కులలో దెచ్చి పెట్టగలరు. తుదకు గ్రేటు బ్రిటనుకుగూడ కష్టమును దెచ్చి పెట్టగలరు.

బ్రిటిషు పత్రికలన్నియు ఒకేవిధముగ తెలిసియో లేక తెలియక భారతీయులనిశ్చయము నుపేక్ష చేయుచున్నది మాంచెప్పగద్దాయన డియో హెరాల్డు పత్రికలగూడ ఉదా రభావములకు పేరుగాంచియు ఇంకానే జేయుచున్నది.

కొన్ని సందర్భములలో కావలెనని భారతీయుల యభిప్రాయము నెంతమాత్రము ఆలోచించుటకైన కృషిపల్పట లేదు. భారతీయుల యభిప్రాయమును వారు ఆలోచించునట్లు ల జేయుట ఎవరితరము గాదు.

ఇంగ్లండులో అన్ని పక్షములవారును ఆమోదించిన ఏర్పాటులను భారతీయులు నిరాకరించుట యని బ్రిటిషువారివల అన్ని పక్షములవారును కోపపడుచున్నారు. భారతీయుల యభిప్రాయమును ప్రకారము బహిష్కరణకార్యమునుగూర్చి అంగ్లో ఇండియనులుగాని, ఇతర విశేషములుగాని దలంపుటలేదు. భారతీయులు బహిష్కరణ జరుగుట జిహ్వాప్రభృతుల యభిప్రాయములనుగూడ ప్రకటించెదరు. విజయనగరము పరిణామము తెలిసి. కాని ఆయభిప్రాయమును ఇంగ్లండులో తెలియనియో లేదు. కాని కార్మికసభ్యులను భారతీయుల యావస్థాపములు అందినవి. వారు సానుభూతిని జూపుచున్నారు. భారతీయులనుగూర్చి తమ పక్షమునకును విరూపాక్షాచార్యమునామములు భాగము లేదనుచున్నారు. తామెవరో, కార్మికసభ్యుల నింకుకర్యులచే బాధపడుచున్నారని కార్మికసభ్యులు చెప్పుచున్నారు.

సోవియటు ఆక్రమణము

సోవియటులు సంతకముచేయు సంసిద్ధులు

(బీము సర్వీసు)

మస్కో, ఫిబ్రవరి 21:—జాతీయ సోవియటు ఆక్రమణమునవిధానము సంగీకరించును ఆ ప్రకారము నడుచుకొనుటకు తామే ఒడంబడికను మొదలు సంతకముచేసెద మనుచున్నారు. వీరిమాటలను 25 వుట్టల బట్టివది. సయినకవిశ్లేషణల స్యానుకాక్రమణముల బాతీసమితిలో నున్నవారు ఆలోచించుచున్నారు. వీరిని ప్రాతిపదికముగ నలించుచున్నారే దీనిని ఆలోచించినదివల సమస్తముగ సోవియటు ఆధికారము తమ ఏర్పాటులను ప్రకటించెదరట.

పోలండు లుధేనియాతగవు

(బీము సర్వీసు)

వార్సా, ఫిబ్రవరి 21:—పోలండుతో ప్రత్యక్షముగా తాము వారిదగ్గరన్న తగవులనుగూర్చి రాసుబారములను సున్నిటకు లుధేనియా ప్రధానామాత్యుడు నిరాకరించెను. ఇకమీదట జాతీయమిద్యారాణి జరుగవలె ననిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా భావిభాగ్యదయము

లండన్, ఫిబ్రవరి 21:—సీల్డ్ ఎంగు కమిషనుకు (తూర్పు ఆఫ్రికా కమిషను) 2500 పానులు, ఇవ్వవలెనని ఆమోదించిరి. అధికారములపథలో ఫెడరేషను ప్రభుత్వమును గూర్చి స్పష్టముచే అవిషయమై ఆలోచించుట కీ పథమును నియమించుచు ఆరంభింపగలరు చెలిసిరి.

కమిషనుకు ప్రతిఫలము నీయరు. వారికగు ఖర్చులను మాత్రము ఇచ్చెదరు.

తూర్పు ఆఫ్రికా ఫెడరేషనులో కలుపునో జన్మనీక భంగకరమని కార్మికపక్షమువారు చెలిసిరి. పడమర ఆఫ్రికా దక్షిణ ఆఫ్రికా సమస్యలు తూర్పు ఆఫ్రికా సమస్యవంటిది గాదని ఆరంభింపగలరు చెలిసిరి. దీనికి కారణము తూర్పు ఆఫ్రికాలో దేశీయులు అధినివేళ ప్రజలు విస్తారముగ నుండుటయే కారణము. అందుచే కార్మికపక్షమువారు బాధ్యతను నహించెదరని దయచేసెదరనిరి. కార్మిక ప్రభుత్వము నచ్చిన వెంటనే బ్రిటిషు మాండ్యుల్యోయున్న రాష్ట్రములను జర్మనీకిచ్చివేసెదమని (ప్రకటించుటగాని యట్టి దుర్మము గల్గునట్లు లగాని జరగరాదని ఆరంభింపగలరు చెలిసిరి. బ్రిటిషువారు తమ మాండ్యుల్యో యధికారముననే ఆ రాష్ట్రమును ఆయుధ్యుల ప్రదేశములకు జేర్చి వేవరేషను జేయవలెనని జాతీయమి వర్సా టుల్గానే నుండుననిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా దేశీయులు పురోవృద్ధి సామాజ్య ప్రభుత్వమువారి జోక్యమే గాని ఇతరులకు సంబంధము లేదనట చాల ముఖ్యమగువిషయము తూర్పు ఆఫ్రికా కమిషను ఎవరు అనటి దేశీయులు తమను గావలసిన సంతులన దెబ్బలను ఇండియానుండి ఇచ్చిరి బంపుట బ్రిటిషు ప్రభుత్వముగా నంగీకరించెరి. నలగురు కమిషనులలో ఒకరు ను పద్ధతిపాలకును. అందుచే భారతీయుల పరిస్థితుల కెట్టి భంగము గాదు 1923 లో ప్రకటించిన దానికి ప్రతికూలుముగ ఏమియు జరగరని అభియోగిరి.

భారతదేశ వ్యవహారములు

కామన్సునభ

లండన్, ఫిబ్రవరి 20:—నింధు జిల్లాలో బాలికలచేవ్యభిచారవృత్తిని జేయుచున్నారని సంకెటిగూర్చి వార్తెవ్వడో గారు సంకెటులకు విస్తారముగ చెప్పునో ఆవిషయమై విచారణపెదరచుచున్నది అవిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వముతో ఆలోచించెదమనియు ఇట్టివృత్తిచార వ్యాపారమున్నట్లు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభుత్వము తెలియదమనియు వింజ్యును ప్రభువు చెలిపెను.

సామ్రాజ్య వస్తుగ్రయమునకు ఇండియా ఎంతసామ్యునిచ్చెనని యడుగ ఇండియామీయు ఇవ్వలేదనుచు ఇతరదేశములను ప్రభుత్వములుగూడ ఏమియు ఇవ్వలేదని కర్నలు ఆమెకిగారు చెలిసిరి.

ఇండియాలో ప్రకృతికాస్త్ర పరిశోధనమునకు కొంత సామ్యము సామ్రాజ్యము ఇచ్చి నుండును వారు కొంచెము మొత్తమునియవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమునాడిగిరి. కాని వారింగను ఏవిధమునకు తగదుజేయలేదనిరి. వ్యవసాయపరిస్థితులందు ఇతరభాగములందు జరుగు పరిశోధనలనుగూర్చి లాభమును బడయుటకు ఇండియా ప్రయత్నించుచున్నది. ప్రత్యేక వైపునామగల భారతీయులను ప్రచారమునకు ఈ సంఘమును నియమించుచున్నారని.

భాంషుక్ దీవులు

రుగ్బీ, ఫిబ్రవరి 20:—భాంషుక్ దీవులకూర్చి ఎక్కడున్నది, బోవీలు దీవుల బ్రిటిషు, వార్తెప్రభుత్వములవారి వాక్కు ఎట్టిదని, క్యాంపెక్ ప్రభుత్వముగ విదేశాంగమంత్రి ఇట్లు చెలిపెను:—1825 డిశంబరులో కప్టెన్ వారిస్ గారు భాంషుక్ దీవుల గనిపెట్టిరి. 1898 లో ఒక్కచూరే కప్టెన్ పుల్లగ గారు, అమెరికా వానిమకుజాచెను. 1332 లో వెనెరి గాని కృష్ణ ప్రయత్నములెరి 1926 లో గూడ వ్యవస్థలెరి వారిద్దరును అట్లు దేశపు బండుచే ఈ ద్వీపము లేదనుటకు నిలుతెను. ఎక్కడున్నచో మాత్రము నిర్ణయించబడిలేదు.

1825 లో కప్టెన్ వారిస్ గారు బోవీలు దీవుల కనిపెట్టుటచే ఆ మామూలున్నట్టిని తమకే ప్రత్యేకీకరించెనని వార్తె ప్రభుత్వమువారికి చెలిసిరి.

మెక్సికో క్యాథలికు తిరుగుబాటు

(బీము సర్వీసు)

మెక్సికో, ఫిబ్రవరి 21:—మెక్సికో ప్రభుత్వమువారు 1000 సైనికులను క్యాథలికు తిరుగుబాటును ఆడంచుటకు బానిస్కోలో కేంద్రీకరణముజేయుచున్నారు. తిరుగుబాటు తీవ్రరూపమును దాల్చుచున్నది మెక్సికో నేనాని విప్లవకారులను దరికిజేర్చుచున్న గ్రామములను తగలజెట్టువలెనని ఆజ్ఞాపించుటచే బాంబులను బంపుచున్నారు.

ఆయుధ విస్తరణము

సెక్యూరిటీ కమిటీ

రుగ్బీ, ఫిబ్రవరి 21:—జనీవాలో మధ్యవర్తి పరిష్కారము, సెక్యూరిటీ కమిటీలపథ ప్రాంధ్రమైనది. సభ్యులుబాతీసమితి ఒడంబడిక కేంద్రీకరణములేకండజేయుచున్నది దాని నందరకు ఆమోదించవలెనని చెప్పి ఆంధ్రము హరించెరి. చాల విషయములందు యాధము లేకుండజేయుటకు బాతీసమితి ఒడంబడిక నవయోగించుచు ననిరి ఆ విషయమును సెక్యూరిటీ కమిటీవారు గ్రహించవలెననిరి.

కుమంధం ప్రభువు

బాతీసమితి ఒడంబడిక యాధమును లేకుండ ప్రార్థన జేయలేదని భయపడుచున్న సానికరుగ సెక్యూరిటీ ఒడంబడికను జేసికొనవలెనని ఆధ్యక్షుడున్న సంగతిని ప్రార్థన ఆమోదించుచున్నాడనెరి. లోకల్స్ ఒడంబడికలు కాంధిసాధనములని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నమోదుచున్నారు. వాటిని ఆనుసరించవచ్చునని ఆశించుచున్నారు. ఎవరైన ఒక ప్రభుత్వమును ముట్టడించిన, ముట్టడించబడిన ప్రభుత్వములకు బాతీసమితి ఒడంబడికకు సంకెముజేసి కాంతి నపేక్షించువారు ఆర్థికసహాయము చేయవలెనని ఫీల్డ్ ప్రభుత్వము తీర్మానమును ప్రకటించెట్టిరి. దానిని బ్రిటను ఆమోదించుచున్నది.

స్వీడను ప్రభుత్వమువారి చిత్తు ఒడంబడికను నర్చకు ఆధారముగ జేసికొని ఆలోచించవలెనని.

బ్రిటిషు ప్రదర్శనము

లండన్లో జరుగనున్న బ్రిటిషు పారిశ్రామిక ప్రదర్శన సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు ప్రదర్శన ప్రారంభము జ్ఞాపకార్థము విందుజేసిరి. తూర్పు ప్రభువు అతిథిగ నుండెను. యూరపులో పంట భాంధులచేతను, విశేషముగ గొప్పమార్పులచేమింజేసియు ఈ ప్రదర్శనము ఆనుకూలముగ జరుగుటకు కారణ మునిరి. మూడవకారణము సామ్రాజ్యవ్యవహారములందు ప్రజలు విశ్రమముతో ఎక్కడలేదను నహించుట యని చెలిసిరి.

అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టులు

బ్రిటనుకు సలహా

మస్కో, ఫిబ్రవరి 21:—గ్రేటు బ్రిటనులో కమ్యూనిస్టులైరిక పత్రికను వెల్లవలెననియు, దాని కొనసాగి నేర్పాటుచేయవలెననియు, బ్రిటిషు సమస్యనుగూర్చి ఆలోచించి అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టుల తీర్మానించెరి. బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టు పక్షమువారు స్వతంత్రముగ ప్రవర్తించవలెననియు వచ్చే ఎన్నికలకు వీలైనంతవరకు కమ్యూనిస్టు ఆధ్వర్యము నిలబెట్టువలెననియు కార్మిక క్రేడె యూనియను క్యాంపెను ఆధ్వర్యము వాటికి నిలువలెననియు హితముననుచున్నారు.

జర్మనీ గొప్ప వాకాదవాధిపతి గ్ర్యాండు అడ్మిరలు మ్యాన్స్ వాకాకో మావరుగారు చరిపోయిరి. జట్టును యుద్ధములో వాకాకోము విశాము గాకంప గాపాడిరి.

ప్రపంచసత్తు సర్వాయి

రుగ్బీ, ఫిబ్రవరి 22:—ప్రపంచములో ప్రతిసంవత్సరము 150,000 బండ్లు సత్తు తయారవుచున్నది. ఇందులో సగము అమెరికాలో ఖర్చు అవుచున్నది. ప్రపంచ సత్తుయని హెచ్చించుటకు ఫీటులేక మూలవాదిన చరమ నుపయోగించు చున్నారట మేములే తమల పరిశ్రమలో అమరుసంవత్సరములకు మూడుకెట్లు ఎక్కువగా సత్తును వాడుచున్నారట. మోటారు పరిశ్రమలో గూడనెండోలకంటె ఎక్కువగా వాడుచున్నారట. ఏదోవిధముగా సత్తుసర్వాయి జాగ్రత్తపెట్టవలె ననుచున్నారు.

శాసన విధాన కమిటీ సమావేశం ద్వారా. కమిటీ సభ్యులు
 పాఠశాల విద్యను సులభమైనదిగా చేయాలి అని కోరారు.
 4.4.4

ఫరూకీగారు ఆపదలోనుండుట

విస్తోళ్లు, బెడరింపులు హఠాత్తుగా ఒక చిత్రకథ చెప్పే ప్రతిభా యీ నెల 3 వ తేదీన హఠాత్తుగా జరిగినవివరములను భూమిపై నుండి వ్రాయబడిన సంతకములేని లేఖలు చాలా వాడు చేరినవి. రాత్రిపూట నన్ను బలవంతముగా పట్టుకొని పోవుటకు వెళ్ళినవారు చాలామంది వస్తుచూడరి. నేనావిషయమును పోలీసువారికి తెలిపితిని. వారు నావీధిలో ఒకటి రెండుగోజులు కనిపేయిలను కావలయుననిరి. నేను 4 వ తేదీన చెన్నపురినుండి డిల్లీకి బయలుదేరితిని. నేను బ్రెయినులో ప్రయాణము చేయుచున్నంతకాలమును ప్రతిస్థేవనుగా నేనొక కొందరు నాబండివద్దకు వచ్చి చూచుచుండిరి. నా బండిలో కొందరు అరబ్బులు (అరబియా దేశీయులు) గూడ నుండిరి. వారి సహాయమున నేను మరడితముగా బొంబాయి చేరితిని. బొంబాయిలో కొందరు నా బండికడకు వచ్చిరి. చెన్నపురిలో హఠాత్తుగా జరిగినవాడు కొంతమంది బరిపోవుటకు కారకు డిటేజీ. వరల చెన్నపురిలో హఠాత్తుగా జరిగినవారైన బహిష్కరణమునకు ప్రతికూలురుగా మున్నవారిపైని కఠినముగా పగదీర్చుకొందురు" అని వారము పిస్తోళ్లతోనన్ను కాలబట్టకుగూడ ప్రయత్నించిరి. భగవదగ్రహమున అడ్డుతముగా నేను తప్పించుకొన గలిగితిని ఆ బ్రెయినులో మొదటితరగతి బండిలో భారత ఆక్రీకాంటిన్ బోర్డు డిస్కరేటరు ఏ. సి. ముర్రేగారు యూరోపియన్ యుండిరి. నేనీ సంగతి నాయనతో చెప్పితిని. నేను భారతకావన సంఘసభ్యుడనై. పంతులు సంఘమును బహిష్కరింపగూడదని నేననుటచే నా కీ చిక్కులన్నియును కలుగుచున్నవని నేనాయనతో చెప్పగా ఆయన నాకు తనబండిలో తా నొకగోజుపొవుటయే గాక నన్ను చాలకూలనాడెను. నాయన దాయన కనుమానము కల్గినవన్ను అరెస్టుచేయుటకు బలనూరుకు పోలీసువారికి తిరిగినిమ్మని గూడ గార్డుతో చెప్పెను. బలనూరునండి నేనుగూడ రాజప్రతినిధికి తిరిగివార్త నంపితిని. నేను మగల చెన్నపురికి పోయెదనని చెప్పి పోలీసువారి రక్షణకైంద బొంబాయినుండి బయలుదేరితిని గాని, ఈసంగతి చెన్నపురి పోలీసుకు తెలిసినచో చాలా ఆందోళనము కలుగును. హత్యలు జరుగును. హింసలు గుఱుచుచున్నదియులకును ప్రబల వైరము కలసింపునను కారణమున నేను చెన్నపురికి తిరిగివార్తను పంపలేదు. నేను చెన్నపురికి వెళ్ళలేదు.

నా కిప్పుడు సయమును సంఘముతో నెట్టి సంబంధమును లేదు. చెన్నపురిలో హఠాత్తుగా జరుగగోరు వారితో కొట్లాటులు జరుగవచ్చునగాన మిత్ర హఠాత్తుగానకు ప్రతికూలుముగా నేను యును చేయవలసిన ప్రతికూలుపక్షమువారిని నేను కొలిచితిని. నేను పార్లమెంటు సభ్యులను సంఘమువారి యెదుట సాక్షునియ్యగోరుట లేదని వ్యప్తపరచుటకే నేనిపుడు సంఘమువారియొద్దకు పోకుండుటకు నిశ్చయించితిని. కాని బహిష్కరణము మాడవనయే నేనివ్వజికిని నమ్మకము. అందులకే నేను భారత కావనసభలో బహిష్కరణాతిర్యాకమును గూర్చి వోటుచేయలేదు. నేను వోటుచేయుటకు నన్ను చాల విధముల ప్రోత్సహించినవారూడ నేను వోటుచేయలేదు. ఇతరులు సయమునుసంఘమువారి యెదుట భారతీయుల సంకల్పమును వెల్లడింపవలెననియే నేను కోరెను. నేను సయమును సంఘమును బహిష్కరించిరిని ప్రకటించుటవలన చెన్నపురిలోని మహమ్మదీయులలో చాలా ఉద్వేగము కలిగినదని లేఖలు వచ్చిన నాకు తెలియుటచే నిజానికి నిపుడు వెల్లడించితిని బహిష్కరణమును విరసించుటలో నాకు తోడ్పడిన బి. ఎస్. ప్రకాశ్ బాపూగారిని సంప్రదించి 7 టైపురమ్ము జరుగుచున్నదని ఆయనకు తెలియగానే ఆయన చెన్నపురికి పారిపోయెను. బహిష్కరణమును విరసించిన మాపక్షమువారు దేశద్రోహులని పత్రికలలోను, సభలలోను ప్రకటించుటవలన నేనుపై ప్రజల కిట్టి బలవర్ణనము కలిగినది. చెన్నపురిలో హఠాత్తుగా జరిగినవాడును పిమ్మటను మహమ్మదీయులు బ్రాహ్మణులను కొట్టవారంభించిరి నాకు తెలిసినందున నాకు చాలాసంతాపముకలిగి అటుల బ్రాహ్మణులను కొట్టకూడదని మహమ్మదీయులకు కోరుచు నా అబదు హిందువులకలలో ప్రకటించుటకాక లేఖను పంపితిని.

నేను 6 వ తేదీ సాయంకాలమే పెనునకు పయలుగొని బొంబాయినుండి బయలుదేరితిని. రాత్రి 10 గంటలకు బ్రెయిను బలనూరుచేరినది. గార్డు పోలీసువారికి తిరిగివార్త నంపించిరి. నేనాను బాధాభిషేదము వచ్చిరి. నేను పోలీసు సభ్యు యినప్పటి

సరియైన ఆహారముతో

బాలురు బలవంతులగుదురు

చిన్నతనమునందు భుజించు ఆహారము ననుసరించియే వయస్సు వచ్చిన తరువరి ఆరోగ్యము ఏర్పడును.

క్వాకరు ఓట్స్ ప్రాతఃకాలభోజనముగా నేర్పించుటచే బాలర ఆరోగ్యమునందు దిగ్విజయముల గాంచుచున్నది, ఎముకపుష్టికి కేహార్ని కండకముల వృద్ధిపరచును. శక్తిని చేహుర్చును. కూర్చుండు శీర్షమును. మలము త విసర్జనముల చక్కచేయును.

క్వాకరు ఓట్స్ సహజమైన, ఆహారము విరివిలోపచార్లములు ఎక్కువగలిగిన నైట్ ఓట్సునంటి తగూరుకాబడెను.

ఉదయమున క్వాకరు ఓట్సును వేడి భోజనముగా ఏర్పరచుకొనిన మిగుల రుచికరముగాను, తృప్తికరముగా వుండును. తగూరుచేయుట ముఖ్యము. వెలస్వల్పము. కటుంబమునకు తగుమైన ఆహారము.

Quaker Oats

చేరులతో తాకబడదు.

4401

ది ఆంధ్ర ఇక్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 నికరాదాయము. (Surplus)
- (2) ఇంటివరకు మరణములైన గాని, మరణింపమొట్టిగాని క్లెయిన్ తక్పోవుట.
- (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50% భీమాకంపెనీలు మొదటిసంవత్సరములో నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట అరుదు. ఆంధ్ర ఇక్సూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూపగలుగుట ప్రశంసనీయును" (ప్రీమియంకోపత్రిక)

పలుకుబడిగల యేజంట్లు శీతముమీదను కమిషన్మీదను కావలెను.

ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

క్లబ్బులో మాటలాడుచుండగానే బండి కదలినదిగావున నాపైని పిస్తోళ్లు కాలవచ్చినవారిని నేనాయనను చూపించుటకు వ్యవధి లేకపోయినది ఆ రాత్రియంతయును పోలీసువారు బ్రెయినులో నాయెద్దనే యుండిరి. నేను చెన్నపురికి వెళ్ళగోరి మరునాడు రాజప్రతినిధికి పెద్దకిందివార్త నంపి మరల బొంబాయికి వెళ్ళితిని.

బొంబాయిలో సాహెబు ఖుర్రేషిగారు కనబడిరి. మీరిప్పుడు చెన్నపురి వెళ్లి వచ్చి మరల పోనిరనును. మీతో నేను గూడ డిల్లీకివచ్చినవని నాతో ఆయన చెప్పినందున మేమిరువురమును బొంబాయినుండి బయలుదేరి 9 వ తేదీన డిల్లీ చేరితిమి. నేను డిల్లీలో దిగినచోటనే కొందరు హిందువులవచ్చి ఫరూకీవచ్చెనా అని నవుకరు నడిగిరి ఆసాదంతయు నాకేమియును తోడలేదు. చెన్నపురిలో ప్రభుత్వమువారు 14 పెక్ నుక్రొ 4వోట్లనులు సంపీరనువార్తనుగూడ నే నానాడుసాయంకాలమేపత్రికలలో చదివితిని. చెన్న హఠాత్తుగా నాకు నాయకులు కాని నోల్లంపునము కావించెను. ఈ వృత్తనపు వివరములకు నాపక్షమువారే ముఖ్యముగా మహమ్మదీయులే కారకులని పాదలు భావించెను. చెన్నపురిలో చాల కొట్లాటులు హత్యలు జరుగును. ఈ నింద యంతయును మహమ్మదీయులపైనే పడునని నేను భావించి దీనిని తొలగించుటకే నేను సయమును సంఘమును బహిష్కరించి తిని ననితెలుపు మొదటి ప్రకటనమును చేసితిని ఇప్పటికి నేను మరడితముగా మరల చెన్నపురిచేరుగలనో లేనో చెప్పజాలను. నేను దొంగ హిందూ సిపియూస్వార్త వారు పరిశోధించినను సరే వారికి పత్రికలపక్షమువారు నన్నువిధించినను సరే నాకు న్యాయమునితోచినంతనే చేసితిను నమ్మకము మాత్రము నాకున్నది అని ఫరూకీగారు తెలిపిరి అని మెయిలు హిందూపత్రికలలో ప్రకటించుటకే.

మదరాసు మెయిలుపత్రిక దీనినిగూర్చి

వ్రాసిన వివరము

చెన్నపురిలో 144 వ పెక్ నుక్రొ 6వోట్ల లియ్యబడెనను కారణమున ఫరూకీగారు నైపుణ్యమును బహిష్కరించినవార్త పత్రికలలో ప్రకటించబడినపుడు బహిష్కరణము నామోదించిన పత్రికలగు మామకుగూడ చాల ఆశ్చర్యము కలిగినది. ఇప్పుడు ఫరూకీగారు వ్రాసిన యీలేఖ నలన మరయుకకథ వెల్లడియగుచున్నది. కీనుస్వార్థపరుడను కానని వెల్లడించుటకే మొదటి ప్రకటనము చేసితినిగాని శీట్లకిని బహిష్కరణము నాన్వయులేదు. అందులకే నేను భారత కావనసభలో తలనుడుచుగా నుండితిని అనిఫరూకీగారు పుడు తెలుపుచున్నారు. కాని ఈలేఖకు నిష్కలము లెక్కనను నమ్మజాలరు. ఫరూకీగారికి బహిష్కరణము సమర్థముగానినో లాలాజీ తీర్మానమునకు ప్రతికూలుముగా నా తడు స్వీకృతి చేసి యుండునను. ప్రతివోటుకు ముఖ్యతముగా నున్న సయమునందు ఫరూకీగారు తలనుచుగాకండుట చాల అనుచితము. తలనుచుగానుండుటలో గొప్పయేమియు నుండులేదు తీర్మానమున కనుకూలుముగా వోటులుచ్చినచో చాల ఉపకారము జరుగగలవని చాలమంది ఆశపెట్టినను నేనువారికిలాంగలేదు. అని ఫరూకీగారు వ్రాసిరి. వారెట్టి ఉపకారము చేసెదమనినో ఫరూకీగారు వివరించెయిండ్లనచో తన విడికితనమునకు కొంత ప్రాయశ్చిత్తము చేసినవాడయిండును. అప్పుడు తీర్మానము: కనుకూలుముగా నియ్యబడిన వోట్లు విలువ యిట్టిదని దేశమునకును ప్రపంచమునకునుగూడ వెల్లడియేయుండును." (మరునాడు మెయిలు.)

లోకల్ ఫండు ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాల, నందివెల్లు

ఒక గొప్ప ఆయుర్వేద వైద్యుడు

తెనాలి తాలూకా బోర్లవారిపలన ది 5-3-1928 సంచిక వెల్లు గ్రామములో స్థాపించబడిన ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాల యముకు ఆయుర్వేదరత్న పండిత అక్కపెద్ది రామకృష్ణశాస్త్రిగారిని ప్రధాన చికిత్సకుగా నియమించబడిన నాలుగుంటి స్వగ్రామముడ నగుటచే వారి (డాక్టరుగారి)యొక్క గుణగతములను, చికిత్సావిధానమునుగూడ వివరముగా తెలుసుకొనటకు సవకాశము కలిగినది.

ఈ వైద్యశాలలో నిప్పటికి దాదాపు 5000 మంది రోగులు చికిత్స పొందియుండిరి. ఇంత సంఖ్యగల రోగులను ఆంక్షేయ వైద్యవిధానముచే చికిత్స చేయవలసియుండిన కొన్ని కేల రూపాయలు ఖర్చు అగును. చాలా కొద్దిపెట్టచే యంతవంత రోగులను చికిత్సలాభము పొందుట దేశమునకు ప్రజలకును చాలా లాభకరమని నా ఆభిప్రాయము.

ఈ ఆయుర్వేద సంస్థకు ప్రధాన అంగతుడైన శ్రీ డాక్టరుగారు ఎ. రామకృష్ణ శాస్త్రిగారు తరుణవ్యాధులయందు గాని దీర్ఘ వ్యాధులయందుగాని వ్యాధియొక్క మూలకారణము గ్రహించుటయందును తగిన బోధనను నిర్ణయించుటయందును ఆహారవిధానములు చెప్పటయందును గొప్ప ప్రసిద్ధి గాంచిన వైద్యులలో వీరు ఒకరిని చెప్పట అతిశయోక్తి యెంతమాత్రము కాదని నా యనుభవపూర్వకముగా జెప్పగలను.

వ్యాధియొక్క సాధ్యాసాధ్యములను గ్రహించుటయు తగిన ఫలకాలను నిర్ణయిం గాను, నిరాదంబుగాను నిచ్చుటకు వీరికి స్యాధావిక వైన యలవాటు కలదు.

వీరికి స్త్రీలవ్యాధులయందును, పసిబిడ్డల వ్యాధులయందును, గర్భిణీస్త్రీలకు సహజముగా వచ్చు వ్యాధులయందును నెక్కువ యనుభవమున్న విషయము చాలా నుండికి ననుభవపూర్వకముగా తెలిసియే యున్నది.

వీరియొక్క వేద భాషలందు యిక్కలపు వైద్యుల వలె యాదంబరము లేకమైనను లేని సాగుపుంగవు లని నేను చెప్పక పూర్వమే వారిని చూచినవర్షములకు తెలిసియే యున్నది.

వైద్యుని కుండవలసిన ముఖ్యవిషయములలో నొకటి యగు మంచిప్రవర్తన కాంతము మంచియోచనాక్షేపింపవలయుములలో వీరినిగూడెంచి క్షుణ్ణిచివారు శత్రుకోటిలో గూడ నుండ రని నా నిశ్చితాభిప్రాయము.

వీరు మా గ్రామములో వైద్యులుగా ప్రవేశించిన నాటి నుండి యీ గ్రామమునందు యెన్ని పార్శ్వమున నెంతమందికి పరస్పరద్వేషములన్నను వీరుతన జ్యోతిషములో లెప్పు ఇతరవిషయములు పాటించకయు సర్వజనులకు సమదృష్టితో చూచుటచే సర్వజనులకు సమాన ఆదరిం పొందుచున్నారు.

ఈ వైద్యులయొక్క సర్కిల్ లోని గ్రామాదులైన నందివెల్లుకందర్లపాలెం కొలకలూరు యెరికలపూడి గుడివాడ తేల ప్రాంతంబులపూడి కుంభవరం బెడలూరు మొదలగు గ్రామాదులలో కొన్ని యనాధ్యుని తోచి యెంతమందివైద్యులవలకు ఎన్నియోబోధములు నేపించియు నివారణ కాని దీర్ఘ తిరుణ వ్యాధులు కొన్నింటిని దీర్చుచుగా నాలాచించి వీరు నివారణచేసి యుండుట నేను స్వయముగా నెరుగుటయేగాక ఆయుగ్రామ జనులుచికిత్స పొందిన రోగులు యిచ్చియున్న యోగ్యతాపత్రములునుకూడా పెక్కింటిని చూచియుంటిని.

ప్రస్తుతకాలపు వైద్యులలో చాలామందికి అసాధ్యములైన వ్యాధులలోగూడ సాధ్యములని నమ్మించి పీడించి మోసముగా ద్రవ్యములను స్వభావము వీరికి లేదని నేను దృఢముగా జెప్పగలను. వైద్యుల మనవి ఆయుర్వేదశాస్త్రజ్ఞానము, మంచి యనుభవము మంచిప్రవర్తన తగినకాంతము వీర్చు భూతదయ దేశకాలపర్యంతిభేదముల బట్టి చికిత్స చేయు వైపుణ్యము మొదలగు వైద్యుని సంవలసిన సర్వసద్గుణములు వీరియందు మూర్తిభవించి యున్నందులకు కడు నామోహము జెంది వీరికి భగవంతుడు చిరాయురారోగ్యములు గలిగించు గాతమని ప్రార్థించుచున్నాను.

కన్నగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి చౌదరి

తెనాలి తాలూకా బోర్ల మెంబరు

గుం. జిల్లా బోర్డు మెంబరు.

తెనాలి సెనన్యూ డివిజన్ ఎక్సెన్సివ్ డిప్రెమెంట్, నందివెల్లు

సీతాదేవి మనోవర్తికై వ్యాజ్యము వేసెను

పాట్నా మోక్షోద్ధారణ తిహారీ మహారాజాగారి భార్య యగు సీతాదేవి యనునామె మనోవర్తివ్యాజ్యము నొకటి దాఖలుచేసెను.

ఈమె మొదట ఆస్ట్రేలియా దేశపు ఆదమము. ఈమె మొదటిమేర విన్ ఎల్వీ కార్లొల్వన్ థాంప్సన్ ఈమె ఆస్ట్రేలియాలోని సిడ్నీ పట్టణమునందు. ఈమె ఒక సర్కుసు కంపెనీలో ఆటకట్టగా జేరి మేజువాణీలను చేయుచుండెడిది. ఆ సర్కుసు కంపెనీకి చేరిన ఎడ్వీన్ స్ట్రీట్ వల్ ఆమె ప్రేమించివారిని ఈమె పెండ్లియాడెను. ఇది జూలై కనుకట్టు చేయు విద్రుబాలికుడు. 1906 ఫెబ్రవరిముందు ఈమె అతనితో దాంపత్య సంబంధము విడగొట్టుకొనెను.

1906 ఫెబ్రవరిముందు ఈ సర్కుసు కంపెనీతోహడా ఈమె కలకత్తాకు వచ్చినప్పుడు ఆర్యసహజమువారిచే కుద్ధి సంస్కారమును పొంది హిందూ సతముగా చేరి సీతాదేవి యను పేరు పెట్టుకొనెను. అప్పుడు తిహారీ మహారాజా ఈమెకు ఆర్యసహజవిధులప్రకారము వివాహముడెను.

ఆ ఫెబ్రవరిము ఏప్రిల్ నెలలోనే మహారాజాగారు ఈమెకు నెలకు రు రి కే ల చొప్పున ఆమె జీవిత కాల మంతయు ఇచ్చుట కొక ఒడంబడిక వ్రాసియిచ్చెను. కాని 1917 ఫెబ్రవరి జూలై నెలలో యీమె ఇంగ్లాండు వెళ్లియుండినప్పుడు మహారాజాగారి మేకు సాయకురూ 15 వేల చొప్పున భరణమునిచ్చుటకును, ఆమె వారసులకిచ్చుటకును ఒడంబడిక వ్రాసియిచ్చిరి.

కాని దరిమిలాను ఆమెయొక్క ఆలవెప్పులు ఆమెకు ఇవ్వబడలేదు.

వైకెప్సెన్ దస్తావేజుల నాధారము చేసికాని గతసంవత్సరముల పుధ్యాదాయము కూడా చేర్చి ఎల్ల కాలము తనకు మనోవర్తి నిప్పించ గలంపులకై గయా సబుజడ్జీ కోర్టులో యీమె మహారాజాగారిమీద వ్యాజ్యము దాఖలు చేసెను. కాని సబుజడ్జీ యీమెకు వ్యతిరేకముగా తీర్పు చెప్పబడెను.

మహారాజావారి వాదన ఏమనగా:-ఆమెయొక్క మాయవలపులలో బడినప్పుడు వ్రాసియుండిన ఒడంబడికలే యది యనియు ఆమె హిందూ దాంపత్యధర్మము ననుసరించియున్న భార్యగా తనతో కాపురము చేయుటలేదని యు, జన్మ తః యూరోపియనుస్త్రీ యగుటచేత ఆర్యసహజ సంస్కారము నొందినమాత్రమున తనకు విద్యుక్తమైన భార్య కాజాలదనియు తను వివాహము హిందూశాస్త్రము కాజాలదనియు వాదించిరి. పాట్నా ఈ కేసులో మోక్షోద్ధారణ యీ వారములో తీర్పుజెప్పగలరు.

1927-28 సం॥రము మద్రాసు పందెములు గిండి రెండవ ఎక్స్ ప్రెస్ మీటింగు మొదటి దినము 25-2-1928 శనివారము

"BRAHMACHARYA." An English Monthly Annual Subscribers Re. ONE with postage. CONTENTS. Vedic Prayer, National Heroes, Swami Shraddhanand's confidential Talks, Sadhu Vaswani's inspiring articles, Gurukula Education, Yogic Practices, Nature Lining, Physical culture, Travel Diaries, etc. etc. Apply to:- 4410 MANAGING EDITOR, BASAVANGUDI P.O. BANGALORE CITY

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

దొంగతనము

ఫిబ్రవరి 20-రాజమహేంద్రవరములో హిందూపత్రిక ఏజంటుగానున్న పి. రాధాకృష్ణయ్యగారింట్లో నుమారు 500 రూపాయల విలువగలవస్తువులను బట్టలను ఎవరో తప్పుదొంగిరి. రాధాకృష్ణయ్యగారు నుమారు రెండుమాసములనుండి గ్రామములో లేదు. 13 వ తారీఖునకు తిరిగి రాజమండ్రి చేరిరి. ఇంటి కెక్కడను కన్నము కాన్పించలేదు. నాళము తాళమునేగినట్లుండును. కాని యింటిలో సరకు మాత్రము మాయమాయెను.

అమరికన్ మిమనరీలు

రివరెండు నూలెలుగారును, డాక్టరుమిల్లరుగారును యీ మధ్య మా పట్టణము విచ్చేసిరి. విషమ గ్రంథాలను భవనములో నిన్న నాయంకాలము పురమహాజన సభ జరిగెను. తూర్పు గోదావరిజిల్లా జడ్జిగారు మిర్ అమిరజడ్జీగారు అగ్ల్యత వహించిరి. మిల్లరుగారు ఆమెరికాదేశపరిశీతులగుర్చి ఉపన్యసించిరి. హిందూదేశములో అనుగిడి 15 దినములయినదనియు, హిందూదేశ పరిశీతుల జాగరూకతతో పరిశీలించుచున్నామనియు తెలిపిచ్చిరి. ఆజ్ఞానమునకును, ఆకలికిని ప్రజలు తోనగుట చూడ చాల విచారముగా నున్నదని చెప్పిరి. రివరెండు నూలెలుగారు ఆమెరికాదేశమున హిందూదేశ ప్రజలగుర్చిప్రభోధము జరుగుచున్న విషయములను తామునన్యునియు ఆమెకోర్కెలనియు అవత్యములని యీ 15 దినములలో గ్రహింపగల్గితిమనియు చెప్పిరి. ఆమెరికాదేశమునుగుర్చి యితర జాతులు చెప్పుచాటిలను నమ్మవద్దని కోరిరి. సహనముతోను, ఉదార స్వభావముతోను ఒండొరుల అభిప్రాయమును తెలిసికొని వర్తిం చుట మంచిదని నూలెలుగారు చెప్పిరి. మ.రా.రా.బాపనయ్య, మిర్ అక్రమాలి, పెద్దాడ సుందర శివరావుగార్లు మిమనరీలు చేయుచున్న పనినిగుర్చి మచ్చటించిన తరువాత సభ ముగిసెను.

మధుసేవ

రాజమహేంద్రవరపు శ్రీ కేశరీ కల్లువారు ఆంధ్ర సేవాసంఘ సభకులసాయముచే, 18-2-28 శనివారంరాత్రి 10 గంటలకు శ్రీ కృష్ణా సినిమాహాలులో కీ|| శ్రీ|| కార్తీకూరి నారాయణరావుగారిచే రచియింపబడిన "మధుసేవ"యను ఛార్టును జనుప్రదముగా ప్రదర్శించిరి. కస్తూరిపాత్రనుధరించిన జె. వీరాస్వామిగారు సభ్యుల మనస్సును ఆర్పింపగల్గిరి. కస్తూరి కళావంతుల సాధుమునకు జెంపినస్త్రీ. అట్టి స్త్రీలనుండే మాయోపాయము లన్నిటిని స్వభావసద్ధుగ వీరాస్వామిగారు ప్రదర్శింపగల్గిరి గా వ్రాయుటలో ఆతిశయోక్తిలేదు. కాకినాడ వాస్తవ్యులగు సుబ్బయ్యగారు డాక్టరు కేర్కవేదమును ధరించిరి. కస్తూరి చూపగల్గినంత చాకచక్యము చూపలేకపోయినను సుబ్బయ్యగారిసటన ఇయాగోను జ్ఞాపకముచేయలేక పోలేదు. రంగడు పాత్రను మంచిరాజా రామచంద్రమూర్తిగారు ధరించిరి. వీరి సార్థకనామము "బండరాముడు" రంగడుకొరకై సభ్యులు ప్రతినివిషయము మాయమండెడివారు. త్రాగుబోరు రంగడెప్పుడు వచ్చునాయని నాతురతతో సభికులు నలుదెసల వెదకుచుండెడివారు. రంగడులేని మధుసేవ చెట్టులేని ఆరణ్యముగా మారియుండెడిది. వైమోకవిషమక బహిష్కరణముగుర్చి రంగడిచ్చిన ఉపన్యాసమును వినితీరవలసినదే. "వైమోక బహిష్కరణములు, బాపనోళ్ల గొడవంబు, మంత్రములకు త్రాగిత్రావ్యాధి ఎదుకలయిరగ నొడినే బహిష్కర మెగిరిపోతుంది" అనెటప్పటికి సభ చప్పట్లతో ముగిసిపోయెను. పార్టీ కేషగిరి రావుగారు ఛాకింసాహేబు పాత్రను చక్కగా ప్రదర్శించిరి.

ఘోరమరణము

నిన్న ఉదయము నుమారు 10 గంటలవఱకు రాజమహేంద్రవర రైల్వేస్టేషన్లో వాచిఅండీ వార్డు నూపరువై జరుగానున్న సుబ్బారావుగారు ఘోరమరణమునకు తోనయిరని వ్రాయుటకు చింతిల్లుచున్నాను. వర్కు-పాపువర్గర ఒక సామానుబండి ప్రక్కను నిలుచుని ఏదియో పనిచేయుచుండగా ఒక రైలుయింజనువచ్చి వాచిపైబడి వారు హతులైరి. వీరవయస్సు 40 సంవత్సరములు.

క్యాబుల నర్సు ఫిల్మను నిషేధించిరి కాని వైద్యుడు నాటకకాలయందు పర్యవేక్షించి రనుకొనుచున్నారు.

అర్బున్ స్యాతంత్ర్యదినము లంపనులో 28 లేదని జరుగును.

వెద్ద చెరువు నత్రము

శ్రీశైలము ప్రదేశమునందు పురాతనమైన సుప్రసిద్ధ శ్రీశైలము, శ్రీశైల గంగాత్రయ జేయబడు ప్రజలు ఆరణ్యముల మధ్యను ప్రయాణము చేయవలసిన విధము యాత్రను చేసిన వారలకు వివిధము ఆరణ్యములందు యాత్రకులు అన్నము నీరు తేనెను చాల (శ్రమపడుచుందురు. అట్టి శ్రమను తొలగించునని వారింబడుచు శ్రీశైలమునకు దక్షిణగార్వరమార్గమందున్న వెద్దచెరువునందు బుట్టి గాజేపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రిగారు వారితోబుట్టువులను యుగంను అన్నపత్రిపు వెట్టి యాత్రకులకు సకలోపయోగములను చేయుచున్నారు. పదిపైర్లునడిచి 12 గంటలకు యాత్రకులు వెద్దచెరువు చేరువప్పటికి అలసిపోవుదురు. వారికిపత్తిపెన్నమును తెంచెడునీళ్లను ఇచ్చిని దీక్షవారు మగను పుష్కాత్తులు. ఆకలితో మలవలచుచును వచ్చినవారు శ్రమలకులైనను ఆరణ్యములందును చేయగల దేదియును గనుపడదు. అట్టిదిలోను అన్నదానముచేయువారి సర్వీసుత్తుమలకు ధన్యపరయంబులైన పుష్కాత్తులు యధాశక్తిని సహాయముచేసి అన్నదానపుష్కాత్తును గట్టుకొనుట పరమార్థము. సహాయముచేయవలసిన ధర్మాత్తులీ క్రింది చిరునామాకు వారిసహాయమును సంప్రదించు నేడుచున్నాము.

- 1. కాశీనాథుని వాగ్గేర్లరావుగారు, మద్రాసు. 2. శివంకట్రావుగారు, సబ్ జెడ్జి, విశాఖపట్నం. 3. యం. శంకట్రామయ్యగారు, డిప్యూటీ మున్సిఫ్ కలెక్టరు & జోధానగరం ప్రసరస్థానాన్ని, బెజవాడ. 4. నేటిపుట్టాడు వెంకటాచార్యులు. చెన్నకొండ. 5. ఏ. వి. వాసుదేవరావుగారు, హైదరాబాదు డిప్యూటీ జైల్లు మొంబరు, లాండులార్డు. 6. కే. పి. రావుగారు, డిప్యూటీ కలెక్టరు, కాకినాడ. 7. ఏ. వి. రావుగారు, కలెక్టర్, బాపట్ల. 8. ఎ. వి. రావుగారు, కలెక్టర్, బాపట్ల. 9. మేకు అహమ్మద్ సాహెబుగారు, కలెక్టర్, బాపట్ల. 10. కె. చిన్నారెడ్డిగారు, ఎడమగూరు 11. యం. మునిస్వామి అయ్యగారు, ప్రియవంద్యాల. 12. లక్ష్మీరెడ్డిగారు, అల్లూరు. 13. యెద్దుల నారాయణరెడ్డిగారు. చన్న దండూరు.

గాజేపల్లి, అప్పయ్యశాస్త్రి, ఆశ్రమాదు వాస్తి, కర్నూలు జిల్లా

ఇండియాలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన శ్రీకృష్ణ జ్యోతిర్లింగాలయం, తణుకు ప గోదావరి.

ప్రాప్తయుతుక:- ప్రాప్తనాథ్ కే. యల్. శింస్క రిడింగు. 1 సం॥ ఫలముకు రు. 2. ప్రతి సం॥ ఫలం జీవితం రు.10 ప్రతి 3 మాసముల ఫలం జీవితం రు. 25. 5 ప్రశ్నలకు రు. 1-4-0 2 ఆటాల డిల్ల పంకి విభవ పల్లె గంటల పంచాంగము సర్టిఫికేట్తో పంపబడును 12 పంచాంగము రు. 1 ఈ పంచాంగములో విశేషములు చాలా వున్నవి. జ్యోతిషము నేర్చుకొనే వారికి చాలా ఉపయోగము.

సర్టిఫికేట్లు వచ్చినవారు:- 1 శ్రీపుయ్యార యెన్డేలు జమీందారుగారు 2 కే. పి. లక్ష్మణరావుగారు 3 వివాళుబాద్ మాదర్ రామచంద్రరావుగారు 4 టి. కే. శ్రీనివాస అయ్యగారు 5. ఏ. జిలా రిజిస్ట్రార్, కృష్ణా. 6 మహమ్మదు అలీసాహెబుగారు జిల్లా నూపరం టెండేలు ప. గోదావరి జిల్లా. 4402

విభవ సంవత్సర గంటల పంచాంగము 15-8-28 తేదికి కరగూర్పు రద్దీ పంపబడును.

గొప్పనాట్రీతి రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరుణము అహింసావ్రతము గోవధాపాత్రులకు సభ్యులవహించువుడు

సునలేవహించిన శ్రీగౌతమీ

గోరక్షణ సంఘవిజృంభి గమనింపుడు

మహాశయలారా! తాళకళ్యాణార్థము రాజమండ్రిలో స్థాపించియున్న శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ కళ్యాణయము నందు సంఘసహాయమును దిక్కిలేని వీరగోవుల భావలను ఆ సంఘాసముగా రక్షించి బాపించుటకును సాధ్యమైనంత త్వరితగోచరతాపలనున్న పురపధ్యమున 2 లక్షల మంది పురుగుగొప్పతోలులు దిద్దెంబలు క్రయముపొంది దీనియందు ఈ ధర్మ సంస్థ ప్రతిష్ఠించి విజృంభించుచున్నది. ఈ ఉద్ద్యమము యొక్క సంపూర్ణ కార్యసాధనలకు నేననేల సభ్యులు లక్షలూద్రులను అవశ్యకమైయున్నది. ఇప్పటికి ఈసంఘమున హిందూమహమ్మదీయ సోదరసోదరలు తమ శిక్షానసారము సత్పాత్రదానమొసరి 10 వేల వందల మహార జవామకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యులవహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యుల హిందూదేశీ పుష్కాత్తులు కనీసము సాలు 15 2 రూపాయలకు తక్కువలేని చందాయచేసి సభ్యులవహించి పాల్గొనింపుచున్నారు. చందా పంపించేది చాతీలు తమపంపుట్టమైన యడవ్వుతో ర జమండ్రికి శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ సంఘముపేరి పోస్టుద్వారా ఇవాన్సుగారు మునియ్యగారు ను సొమ్ముపంపిన వెంటనే రసీదు అందజేయబడును. కొరిన వారికి యాబులుకు కార్యక్రమము పంపబడును-ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవరపల్లి వెంకట నంసింహస్వామి, రాజమండ్రి. 4408

వాణి జ్యోతిషాలయం, మెంటపాడు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వలయువారు వారి జాతక చక్రముయొక్క సకలగాని జననకాల ఫలితములగాని వ్రాసిపంపించియొడల జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము, కీరదాకథ్యము, ధనము, సోదర సోదరీలు మాతృ, భూమి, విద్య, సంకతి, శత్రువు, కళత్రము, ద్వికళత్రము, భాగ్యము, పితృ, ఉద్యోగము, లాభము, వ్యయము మొదలగు యావత్తు పంగతులు వ్రాసి పంపించబడును (1) జీవితము యావత్తుదీన్ని మహాదశ, అంతర్దశ, జరుగుచున్న మహాదశకు దశాఫలితములు వ్రాయుటకు రూ. 12. (2) జీవిత మన్ను మహాదశా ఫలితములు జరుగుచున్న మహాదశలో అంతర్దశా ఫలితములు జరుగుచున్న అంతర్దశా ఫలితములన్ను వ్రాయుటకు రూ. 6. (3) జీవితమున్ను మహాదశా ఫలితములన్ను జరుగుచున్న మహాదశకు అంతర్దశా ఫలితములన్ను వ్రాయుటకు రూ. 3. గోచరము సత్కార్య ప్రశ్నలకు రూ. 1. మెంకట సుబ్బయ్యశాస్త్రి, 4895 వారణాసి బోపయ్య సిద్ధాంతగారి ఉన్నాడు.

శ్రీయోగానందాంధ్ర రామాయణము

మధ్యశ్రీ చిల్లిరిగె యోగానందకవి రచితము పాఠాంధములు:- పదోమండల గద్యపద్యములు. నానాపా వృదుమధురకైతి, సుప్రసిద్ధపండితకవులచే గొనియాడబడినది. భక్తిరసముచేసింది వినువారికి గనువారికి విదోనర్పును. వాణీమద్రాక్షరకాల, బెజవాడలో ముద్రితము. ప్రథమ సంపుటము:- బాలాయోధ్యాకాండములు గలది. ఇది వెల్వడినది. ద్వితీయసంపుటము:- ఆరణ్య కిష్కింధా సుందర కాండములుగలది, అచ్చగునున్నది. తృతీయ సంపుటము:- యుద్ధకాండము. ఈ మంటనే మందిసామ్మమ్మవారికి రూ. 12 లకే మూడుసంపుటలు నెలకు వీరవకును. వారి పేరార్లు గ్రంథమందు బ్రాటింపబడును. అచ్చుపడిన ప్రతిసంపుటియు రూ. 5 లు జరి. వివరములు స్థానిక రైతు వ్రాసిన తేలికమున్నును. కృతికర్త, యోగానందకవి. ఈ య గోదావరి రాజ్ లు డి హెచ్. న్యూలు, కిని మర్ తెల్లపండిట్. 4201

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

4 మిక్కిలి ఘంటును సువాసనగోంది 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుట గాక అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ సుగము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకమును వ్యాధులను వారింపబడుట గాక బలమును, జీర్ణ శక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము. ప్రతి గృహముం దుండదగినది. 250 మాత్రల సీసా 0-1-0 12 సీసాలు 2-8-0. డి. పి. చార్ల ఎన్నిటీకె నా 0-3-0 డి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశే. నల్లూరుజిల్లా.

అమ్మబడి కడ సాక్షి కృంగుడుకు కోలెల మగ నన్నుని సాక్షి కృంగుడుకు కోలెల మగ నన్నుని ఆంగ్ల మహాజనుల యనురాగ పూర్వకమున ప్రాతరామున నేటికి 60 గ వాటి వాలరు సంపుటము లున్నవని. సాక్షి సాదరముగ, సాంకముగ సమ్మోద భరితముగజరియించి యపూర్వ కల్పనా చమత్కృతి వచనరచనా ప్రభువు అవ్వద జ.కమైన హాస్యరసామ్మతిమును తనివితీరి గ్రాయాంధ్ర సోదరులందఱానందింప నలయునని కోరుచున్నాను దిట్టమైన యట్టుబుండు అందిమొ ఆమ్మ కూర్పు. సాక్షి మొదటి భాగము 2-0-0 సాక్షి రెండవ భాగము 2-0-0 సాక్షి మూడవ భాగము 1-8-0 జనవరి నెలఖరకు సాక్షి నాలుగవ భాగము 1-12-0 కిద్దమగును. వలయువారి క్రింది విలాసమునకు పంపింపబడును. పానుగంటి రాజారావు బ్రదర్సు, 4415 పితాపురము, తూర్పుగోదావరి

"ఎలక్ ట్రిక్" పాయిసక్ కిల్లర్.

వి. వి. వి. స్వామిగారి దివ్యోపదము. బయటికి లోపలికి మలభూషాయముచే నుపయోగించ నదిగాయున్నది. ఆజీర్ణము, అరుచి, ఉబ్బసము, దగ్గు, కుక్కదగ్గు, భేదలు, మలబద్ధము, పిత్తము, వాతి, మొదలగు వాటి! దివ్యోపదము. కుక్క, పిల్లి, బామ, తేలు ఇత్యాది జంతు వస్తమైన లోపలికి కొంత నిచ్చి బయటికి పూసిన తక్షణము విషమును వారింపును రక్తకుడికి, చర్మర్యాధి నివారణకు, పల్లవోపిక్షినికూడ నుపయోగింపబడును. మాకు వ్రాసిన క్యాటలాగు యోగ్యతాపత్రికలతో పంపెదము. 4:00

అడవ:- సాగర్ అండ్ కో., జనరల్ మర్చెంటు, చిక్ పేట, చెంగళూరు సిటి.

శ్రీ సకలతత్వార్థదీపిక 4418

వల రు 1-0-0, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము సురక్షియసందర్శనము, ప్రణవము, సగుణస్వరూపము త్రిమూర్తులయొక్క, సందర్భాత్మక ప్రచీకరణము, శివునిగమనాగమనములు, అన్నస్వరూపము, చక్రవిషయము, అజరాగాయాత్రి, పంచకోశములు, పిండోప్పత్తి, వైరాగ్య ప్రకరణం, సృష్ట్యాదివిషయవివేచనము, నిత్యకర్మానుష్ఠానవిధులు భిష్మకరాక్షాధారణవిధి, మదక్షరీయంత్రం, శివార్చనము, భక్తి జైకైరైకైకము, ముక్తి, మహావాక్యము మున్నగు 45 విషయములుగలది. కాశీనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారు, ఈడ్చుగల్లు. బెజవాడ తాలూకా కృష్ణాజిల్లా

ఇంక నాలస్యము చేయుటేల

సంస్కృత భావతో ఒక్క నెలలోనే మాట్లాడగలరు. చదువుడు ఈక్రింది తెలుగు లిపిలోని సంస్కృత పుస్తకములు సంస్కృత బాలబోధిని మొదటి రెండు సంపుటములు రు. 0-9-0 సంస్కృత శిశుబోధిని రు. 0-5-0. సంస్కృత కాలకిత్తు రు. 0-8-0 సంస్కృత ప్రణేహి యొక్క మొదటి రెండు సంపుటములు రు. 0-9-0. గ్రంథకర్త. అ. డెమ్మ:- విష్ణుధట్ట దుర్గయ్య శర్మ, పితాపురము.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త:- పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టాకుడు రచించిన ఆంధ్రవాఙ్మయమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయ భట్టు సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయంద ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడి అపూర్వమగు వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయశాకము కాదనువారి వాదము లన్నియు సక్రమముగా ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూదగిన విశేషము లెన్నియో కలవు. మల 0-12-0. పోస్టేజీ నేర ఆంధ్రవ్రతీకాకార్యాలయము, మద్రాసు.